

Ena sama Goriška, druge poti ni

DUŠAN UDOVIČ

Obisk predsednika Republike Slovenije v Gorici je bil nedvomno dogodek velikega pomena, kajti v njem gre iskati predvsem sporočilo o prihodnosti mesta in Goriške nasploh. V tem smislu je Trgovski dom še pred formalnim odprtjem doživel pozornost, ki jo po simbolnem pomenu tudi zasluži. Ta hiša, ki je na začetku dvajsetega stoletja nastala kot predznak uveljavitve Slovencev v Gorici, naj bo poslej tisti kraj, kjer se bo v praksi uresničevalo sožitje vseh kultur Goriške. To je tudi izhodišče, da dobi čezmejno povezana goriška regija dovolj številčno konsistenco, da bo sploh mogoče razmišljati o prihodnosti in udejanjati njen razvojni potencial. Druge poti ni, sploh pa v kriznih časih, ko je sredstev na razpolago vse manj.

Tako kot je bilo poudarjeno tudi ob včerajšnjem obisku, lahko pomemben instrument čezmejnega povezovanja postane prav teritorialno združenje EZTS. Vendar potrebuje tak projekt finančno in politično investicijo, kar ne more ostati zgolj na krajevni ravni. Projekt bo lahko uspešen le pod pogojem, da bosta sosednji državi (z italijanske strani tudi deželna uprava), prenehali gledati na obmejna območja kot na periferijo in znali narediti to, česar doslej nista zmogli v zadostni meri. Goriška sama takega strateškega zaloga zanesljivo ne bo zmogla.

GORICA - Zgodovinski dan ob udeležbi slovenskega predsednika Boruta Pahorja

Iz Trgovskega doma poziv k iskanju skupnih obzorij

Sprehodu po mestu sledila slavnostna seja EZTS GO

GORICA - Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je včeraj obiskal Gorico, kjer se je v obnovljenih prostorih Trgovskega doma udeležil slovesne seje Evropskega združenja za teritorialno sodelovanje. »Zame, kot slovenskega predsednika, kot prepričanega Evropejca in Primorca, ki je zrasel v multikulturnem okolju in verjame v skupno prihodnost in sodelovanje, je danes slovesen dan. Še posebej zato, ker umešča slovensko avtohtono narodnostno manjšino v ta prostor na način, ki nakazuje nove horizonte njenega obstanka in krepitve,« je med drugim dejal Pahor.

Predsednik se je pred tem v spremstvu goriške prefektinje Marie Auguste Marrosu, predsednice Dežele FJK Debole Serracchiani in drugih predstavnikov oblasti sprehodil po mestnem središču.

Na 2. in 3. strani

- V Ljubljani seja sosveta za zamejske Slovence**

Na 4. strani
- V Dolini srečanje županov Ceste olja**

Na 6. strani
- Prosecco častno vino muzeja Hermitage**

Na 6. strani
- Zanimiv posvet o manjšinah v Italiji**

Na 11. strani
- Števerjanska družina še ne more domov**

Na 16. strani

OKNA ŠEMRL

IZDELUJEMO • NUDIMO
 Okna
 Balkonska vrata
 Panoramske stene
 Polkna
 Vhodna vrata

Svetovanje
 Izmere na objektu
 Izdelavo po meri
 Lastno montažo

Iščemo zastopnika za tržaško, goriško in videmsko pokrajino
Info: +386 5 756 51 33
MIZARSTVO ŠEMRL

Razstavní salon:
 Planina 189
 6232 PLANINA
 (10 km od Postojne)
 SLOVENIJA
www.okna-semrl.eu

Zlatarna Tul

Urnik: od torka do sobote: 9.00 - 15.30
POSEBNI BOŽIČNI POPUSTI NA VSEH ARTIKLIH
Boljunec - na Trgu tel. 040 228092

MARINIGH
confezioni

G.N.H.

Trg Cavour, 25
34074 - Tržič
Tel in Fax 0481 791066
 pred cono namenjeno pešcem, tik ob večnadstropnem parkirišču

»Zame, kot slovenskega predsednika, kot prepričanega Evropejca in Primorca, ki je zrasel v multikulturnem okolju in verjame v skupno prihodnost in sodelovanje, je danes slovesen dan. Še posebej zato, ker umešča slovensko avtohtono narodnostno manjšino v ta prostor na način, ki nakazuje nove horizonte njenega obstanka in krepitve. In posebej zato, ker se tudi s tem daje slovensko-italijanskemu prijateljstvu pečat iskrenosti, medsebojnega spoštovanja in sodelovanja.«

Borut Pahor na včerajšnji slavnostni seji v Trgovskem domu

PRESEDNIKOV SPREHOD PO GORICI

»V spominu imam živahnnejši Raštel«

je dejal Romoliju, ki je prikimal in spregovoril o težavah goriških trgovcev in poskusih ponovne oživitve mesta. »Združevanje z Novo Gorico in Šempetrom ima tudi ta cilj. Če vzamemo vsako občino posebej, smo majhni, skupaj pa imamo lepo število prebivalcev,« je povedal goriški župan. Med sprehodom po Raštelu je Pahorja pred vrati trgovin pričakalo nekaj trgovcev, s katerimi se je rokoval in pošalil, po kratkem postanku pred kipom filozofa Carla Michelstaedterja pa so se Pahor in spremljevalci zbrali pod spominskim obeležjem Primoža Trubarja na Eckovi hiši.

O obisku očeta slovenskega knjižnega jezika leta 1563 v Gorici je v slovenščini in italijanščini spregovoril kustos Pokrajinskih muzejev iz Gorice Saša Quinzi, ki je predsedniku med drugim povedal, da je pobudo za obeležje dala slovenska konzulta pri goriški občini. Slovesnega odkritja se je pred skoraj štiri leti udeležil takratni minister RS za Slovence v zamejstvu in po svetu Boštjan Žekš, ki je bil - tokrat kot predsednikov svetovalec za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo - navzoč tudi na včerajšnjem dogodku.

S Cavourjevega trga se je Pahor z avtomobilom odpeljali še v Ulico Diaz, kjer so mu predstavili prostore in delovanje Visoke šole za umetnost Univerze v Novi Gorici. Pred palačo Alvarez so Pahorja sprejeli dekan visoke šole Boštjan Potokar, programska direktorica Rene Rusjan in Mara Černic, predsednica goriške pokrajine, ki je lastnica objekta. Vanj se je Visoka šola za umetnost, ki jo obiskuje okrog 60 študentov, preselila lani, njen prihod pa je še dodatno obogatil goriško univerzitetno ponudbo in okrepil prisotnost novogoriške univerze v Gorici. V zgornjih prostorih, kjer ga je dohitel tudi rektor Univerze v Novi Gorici Danilo Zavrtanik, se je Pahor srečal s skupino študentov, ki so mu predstavili delavnico animiranega filma, Černičeva pa je predsednika opozorila, da je palača Alvarez hkrati sedež številnih goriških kulturnih združenj in vodnega okolisa AATO. »Srečanje s predsednikom sem izkoristila tudi zato, da sem ga opozorila na reforme, ki zadevajo lokalne avtonomije v Italiji, predvsem pa pokrajine,« je povedala Černičeva, ki je izpostavila pomen goriške pokrajine za slovensko narodno skupnost.

Pred zasedanjem skupščine EZTS GO so si predsednik Pahor in predsednica Serracchianijeva ter njuni spremljevalci privoščili kavo v baru Galleria na Verdijevem korzu, kjer sta kavarnarki nagovorili visokega gosta v slovenskem jeziku, nakar so se peš odpravili proti Trgovskemu domu. Med množico ljudi je predsednika ob vhodu v palačo pričakala tudi njegova mama, gospa Iva Pahor Martelanc, ob njej še njen soprog. Bilo je nepričakovano presenečenje, je spremljevalcem zaupal slovenski predsednik. (Ale)

V OŽIVLJENEM TRGOVSKEM DOMU

Od danes naprej pospešimo korake

Včerajšnji predsednikov dan v Gorici je bil nabit s simbolnim pomenom zaradi poudarkov na slovensko-italijanskem sodelovanju in na razvojnih obetih goriškega čezmejnega prostora. Vrhunec predsednikovega obiska pa je bil vstop v obnovljene prostore Trgovskega doma, ki se mu je včeraj začelo pisati novo poglavje.

Livio Semolič, koordinator odbora, ki je zadnji dve leti spremljal vračanje prostorov, je predsedniku Borutu Pahorju in deželni predsednici Debori Serracchiani še na ulici obrazložil, kakšni so načrti za Fabianijevo palačo. Razlagam se je pridružil župan Ettore Romoli, ki je pripomnil, da prednost novega življenja za Trgovski dom je v tem, da se manjšina ne bo zapirala vanj in da je odprt vsem narodnostim v mestu, ki prepričano stopajo na pot sožitja.

Priljučna dvorana se je v hipu napolnila. Med občinstvom so poleg že omenjenih osebnosti in članov skupščine Evropskega združenja za teritorialno sodelovanje (EZTS) izstopali župani Ettore Romoli, Matej Arčon in Milan Turk, rektorja novogoriške in tržaške univerze, predstavnic videmskega rektorja, deželni odbornici za univerzo Mariagrazia Santoro in za zdravstvo Maria Sandra Telesca, direktor goriškega zdravstvenega podjetja Gianni Cortiula in direktor šempetrške bolnišnice Darko Žiberna. Bila je kvalificirana publika, ki je prispevala k oblikovanju razvojnih projektov EZTS-ja, ti pa še čakajo na

ustrezno podporo slovenske in italijanske vlade. Tako Pahor kakor Serracchianijeva sta včeraj poudarila, da je čas za konkretizacijo skupnih načrtov, začetni z ustanovitvi goriške evropske univerze in čezmejne porodnišnice.

Dobrodošlico vsem je v Trgovskem domu izrekel Livio Semolič: »Po dolgih letih se ponovno odpirajo vrata tega kulturnega središča, ki je bilo zgrajeno leta 1904 na pobudo goriških Slovencev in v katerem se je zrcalila slovenska prisotnost na Goriškem. Ne bom se ob tej priložnosti zastavljal pri mračnih dogodkih fašističnega terorja in nasilja nad Trgovskim domom, ko so črne tolpe v noči 4. novembra 1926 razdelele urade slovenskih organizacij in uničile vse: od slovenski knjig do glasbenih instrumentov. Tudi ne bom omenjal dekreta prefekture, s katerim je takratna oblast Trgovski dom prisilno odvzela goriškim Slovincem. Ne! Osredotočil se bom na današnji praznični dan in na novo vlogo Trgovskega doma, ki je po 19. členu zaščitnega zakona 38/2001 namenjen kulturnim in znanstvenim ustanovam slovenskega in italijanskega jezika, v prvi vrsti Narodni in študijski knjižnici, ki bo ravno v teh prostorih dobila svoj novi dom kot naslednica Knjižnice narodne prosvete ... Prisotnost slovenske knjižnice Damir Feigel, ki je goriška podružnica Narodne in študijske knjižnice, bo oplemenitilo sobivanje z goriško Državno knjižnico v sosednjih prostorih, kar bo dalo celotnemu pritičju na strateški lokaciji v goriškem središču popolnoma nov, privlačen

videz, mestu pa izjemen zgled uresničene sožitja ... Kaj lepšega kot to, da se v teh prostorih pogovarjamo o sodelovanju, skupnem razvoju in sobivanju različnih kultur in jezikov, ali bolje rečeno, razvoju enega samega goriškega prostora, ki pooseblja vse te značilnosti? EZTS bo prav v gornjih prostorih tega poslopja dobil svoj stalni sedež in vsi se moramo potruditi, da bo ta cilj dosežen čim prej, kot tudi za to, da bo Trgovski dom v celoti namenjen vlogi, ki jo predvideva zaščitni zakon. To bo in to hoče biti obnovljeni Trgovski dom, dom vseh Goričanov, dom vseh gorških kultur in jezikov, dom združene Evrope, kjer nihče ni zapostavljen in vsi se čutimo doma. Danes, gospod predsednik Pahor, predsednica Serracchiani in vsi vi cenjeni gostje, tukaj ste doma!«

Semoliču je pritrdil predsednik skupščine EZTS Robert Golob: »EZTS danes prvič vstopa v prostore, ki so mu namenjeni. EZTS pa sam po sebi ne pomeni nič, če v njem ni ljudi, ki nameravajo narediti nekaj dobrega in koristnega za živce na obeh straneh tukajšnje meje.« Povzel je delo, ki so ga v EZTS-ju opravili v zadnjih dveh letih, in zaključil z jasnimi besedami: »Sedaj resno računamo na politično podporo obeh vlad, ki morata tako kot mi prepoznati zgodovinsko priložnost za skupen in integralen razvoj obmejnega prostora.«

Predsednica deželne vlade FJK je o Evropi dejala, da jo mnogi krivijo, da je vir kriznih časov, »kooperacija med Slovenijo in FJK pa nam ponuja pomemben zgled, veliko priložnost za konkretno udeležanje evropske ideje«. Člane EZTS-ja je nato spodbudila k novim, odločnejšim korakom, obenem pa tudi k racionalizaciji ciljev v vidiku novega programskega obdobja 2014-2020, ko bo denarja za kooperacijo manj, kot ga je bilo doslej. »Storitve, ki ji občani potrebujejo, imajo prednost pred nacionalnimi zastavami, vendar v senci evropske zastave. Upam, da v času, ki ni več oddaljen, bo skupno koriščenje storitev, dobrin in cest v tem čezmejnem prostoru nekaj normalnega, ljudem iz Gorice in Nove Gorice pa bo ostal le spomin na čas, ko so bili občani dveh mest,« je zatrdila predsednica deželne vlade.

Predsednik Pahor je svoj nagovor začel s hvalažnim spominom na Nelsona Mandela in ga nadaljeval tako v slovenskem kakor tudi, mestoma, v italijanskem jeziku: »Trgovskemu domu, simbolu slovenske navzočnosti v Gorici, je vdihnjeno novo poglavje čezmejnega sožitja. Prav tu bo v prihodnje sedež Evropskega združenja za teritorialno sodelovanje. Skupaj z vami si želim, da bi bilo vir navdiha za mirno, in varno prihodnost naših otrok, ki bodo ponosni na to, da so Slovenci, Italijani, Furlani, toda v enaki meri tudi na to, da so Evropejci ... Zelo mi je žal, da smo v zadnjih letih premalo izkoristili potencial, ki ga nudijo programi in skladi Evropske unije. Prevečkrat smo dopustili, da so administrativne postavke omejevale materializacijo skupnih idej, ki bi onemogočale zlitje tega prostora. Toda časa ni mogoče zavrteti nazaj. Lahko pa od danes naprej pospešimo korake, odpravimo zgodovinsko zamudo in pogumno postavimo nove mejnike in nove vizije. V novi večletni finančni perspektivi bo čezmejnem projektom namenjenih še manj sredstev, na slovenski strani le petnajst milijonov evrov. Zato se moramo osredotočiti le na najbolj strateške projekte, ki bodo spodbujali razvoj in nova delovna mesta, še posebej mladim ljudem, ki najbolj občutijo posledice

krize. Področje univerzitetnega sodelovanja je v tem smislu še posebej pomembno. Hkrati pa moramo pokazati še več inovativnosti in kreativnosti pri pripravi čezmejnih projektov na način, da jih bo moč financirati tudi iz drugih virov in programov ... Posebno podporo izrekam oblikovanju skupne turistične ponudbe obeh Goric, povezovanju visokega šolstva in čezmejnega gospodarskega sodelovanja in krepitvi vseh drugih skupnih projektov, ki so zaradi tega bolj privlačni, bolj konkurenčni in bolj uspešni ... Še posebej pomemben učinek bi imela ustanovitev skupne univerze z vsebinami Evropske unije, ki bi združevala mlade intelektualne potenciale tega področja. Danes je dober dan - tako predsednik Pahor -, vliva upanje glede naše prihodnosti. Kaj je za nas, kot odgovorne državljane in starše naših otrok, pomembnejše od njihove mirne, varne in lepe prihodnosti?« (ide)

»Sem velik zagovornik dveh Goric enega mesta«

»Utemeljeno lahko rečemo, da je to zgodovinski dan,« je tik pred odhodom iz Gorice slovenski predsednik Borut Pahor ocenil včerajšnje dogajanje v Trgovskem domu.

Zakaj pravite »zgodovinski«?

»Vem, da politiki zelo radi posežemo po teh kategorijah, da gre za presežek, da gre za prelom, da gre za zgodovinski dan, a tokrat si lahko upravičeno privoščimo to oceno. Zgodovinski dan v dveh smislih. Slovenci se v nekem institucionalnem, konstitutivnem smislu vračajo v srce Gorice, kjer so živeli, preden jih je fašistično nasilje pregnalo tudi iz Trgovskega doma. Danes pa smo tukaj na način, ki sodi v kontekst nove, skupne evropske prihodnosti. To je razlog, zaradi katerega smemo biti optimistični glede perspektiv Evropskega združenja za teritorialno sodelovanje, ki je povezano z odločenostjo obeh držav in vseh, ki odločamo o prihodnosti sedanjih in prihodnjih generacij, da poskušamo osredotočiti naše delo na nekatere strateške projekte, ki bodo mir in varnost, ki ju Evropa že zagotavlja, nadgradili z boljšim, bogatejšim življenjem - ne samo v materialnem, a tudi v duhovnem smislu - za Slovence, za Furlane, za Italijane. S tem omogočamo našim otrokom, da vsak izmed njih ohrani svojo nacionalno identiteto, hkrati pa se krepi skupna evropska identiteta.«

Katero področje čezmejnega sodelovanja je po vaši oceni danes najbolj perspektivno?

»Najprej bi rad povedal, da sem velik zagovornik "dveh Goric enega mesta". Gorica na italijanski strani in Nova Gorica na slovenski strani sta dober primer, kako bi lahko vse funkcije enega mesta, ki so v skupno korist, lahko uspešneje opravljali, če bi jih opravljali skupaj. Jezik ni ovira. V multikulturni Evropi je znanje več jezikov izreden privilegij. Iz tega izhaja odločitev, da sodelujemo, da krepimo tisto, kar nam je skupnega, in da hkrati ohranimo tisto, kar nam je posebnega. To bi nam dalo veliko moč za gospodarski, socialni in duhovni razvoj obeh Goric kot enega mesta. S predsednico Deboro Serracchiani hkrati diskutirava o tem, da bi morala bistveno bolj oživeti nekdanja skupnost Alpe-Jadran. Trikotnik med Ljubljano, Benetkami in Münchnom - ki povezuje narode in države ter predstavlja enega najbolj razvitih delov Evropske unije - ima izjemen potencial. V prihodnjih mesecih bom preko pogovorov s kolegi poskušal doseči neko načelno soglasje, da se najprej preko gospodarskih, nato pa preko

kulturnih in nazadnje tudi okrepljenih političnih vezi, vzpostavi neka evropska regija, ki bi imela izredno močan razvojni potencial, zaradi katerega mladim ljudem ne bi bilo treba skrbeti za svojo prihodnost. Ta potencial bi bil jamstvo za njihovo prihodnost.«

Sami ste odraščali tu blizu. Kako se je spremenil ta prostor?

»Zelo se je spremenil. Čas ene generacije je spremenil ta svet in ga je spremenil na bolje. Evropa se sooča s krizo, toda koncept Evrope ni v krizi. Mlade generacije ne smejo obravnavati projekta Evrope - ter miru in varnosti, ki ju uživajo - kot nekaj samoumevnega. Za to se je bilo treba boriti. Danes je treba ta projekt nadgraditi z rešitvami za soočanje s krizo. Ali ni morda prav Nelson Mandela, premočrtni borec za svobodo, za enakopravnost, za spravo, navdih za vse, zato da si prizadevamo za boljši svet? Luč je sicer ugasnila, ampak svetloba ostane.«

NA DVORCU LANTHERI V VIPAVI

Pričakujejo pomoč pri reševanju težav z Visoko šolo za umetnost

Včerajšnji obisk na Goriškem je predsednik Borut Pahor začel v Vipavi. V družbi rektorja Univerze v Novi Gorici Danila Zavrtanika, prorektorja Gvida Bratine, Branke Mozetič Vodopivec, dekanje Visoke šole za vinarstvo in vinogradništvo, in župana Ivana Princeasa si je ogledal obnovljeni dvorec Lanthieri in prostore univerze. Predsednik je večkrat izrazil občudovanje nad obnovo dvorca iz 17. stoletja, ki ga štejejo za najpomembnejši objekt baročne vrtno-arhitekturne dediščine na območju novogoriške območne enote Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije. Med ogledom prostorov se je srečal tudi s petnajstimi študenti WPI inštituta iz ameriškega Bostona, ki so na dvomesečni izmenjavi.

Obisk v Vipavi je trajal vsega dvajset minut. V tem času se je predsednik sprehodil po obnovljenem objektu in pohvalil obnovo, s katero so uspešno ohranili in poudarili detajle iz preteklosti. Zelo sproščeno je potekalo srečanje Pahorja z ameriški študenti, ki so bili ob novici, da jih bo obiskal predsednik države, izjemno vznemirjeni. V njihovi domovini namreč predsednika večina državljani nikoli ne vidi v živo.

»Vedno je velika čast, da nas obišče predsednik,« je pred obiskom povedal tudi rektor Zavrtanik: »Predstavili mu bomo našo dejavnost v Vipavi, obnovljeni dvorec Lanthieri in Visoko šolo za umetnost, ki ima prostore v Gorici. Še posebej bi ga radi seznanili s težavami, ki jih slednja ima z vpisom v register v Sloveniji, kar posledično prinaša tudi težave študentom. Upam, da bomo s predsednikovo pomočjo te težave v kratkem rešili. Te težave se namreč vlečejo že trinajst mesecev, kar menim, da je prava sramota za vse tiste, ki so pri tem vpisu udeleženi, predvsem za ministrstvo.« Ker ta program ni vpisan v register pri ministrstvu - vlogo je Univerza v No-

vi Gorici vložila že oktobra 2012 -, študentje ne morejo uveljavljati svojih pravic, med katere sodi tudi pravica do zdravstvenega zavarovanja, pa tudi ostale: ne morejo pridobivati bonov za prehrano, težave imajo s štipendijami. Dejansko se jim godi, kot da ne bi imeli statusa študenta. Doslej zagato rešujejo tako, da si zdravstveno zavarovanje, na primer, plačujejo sami kot nezaposlene osebe.

»Šola je akreditirana, program je akreditiran pri Nacionalni agenciji za kvaliteto visokega šolstva. Postopek vpisa v register bi moral biti formalnost, pa se žal ta formalnost vleče že trinajst mesecev in se bo vlekla še nekaj časa. Še enkrat poudarjam: to je za urejeno državo sramota. Če sem prav razumel, je glavni problem ta, da se je šola vmes preselila, to je očitno grozna motnja in težava,« pribija Danilo Zavrtanik.

Katja Munih

LJUBLJANA - Napoved premierke Alenke Bratušek na seji Sveta za Slovence v sosednjih državah

Vlada bo morda ublažila finančne reze na koži Slovencev v zamejstvu

LJUBLJANA - Slovenska vlada bo morda nekoliko ublažila proračunske reze, ki bodo tudi v letu 2014 precej prizadeli Slovence v Italiji, Avstriji, Madžarski in Hrvaški. To je na včerajšnji seji Sveta vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu obljubila premierka Alenka Bratušek, ki je imela ob sebi ministre Tino Komel (Slovenci v zamejstvu), Karla Erjavca (zunanje zadeve), Jerneja Pikala (šolstvo) in Uroša Grilca (kultura). To je bila prva seja Sveta v času levosredinske vlade pod vodstvom Alenke Bratušek in je bila, kot običajno, namenjena pregledu položaja Slovencev v sosednjih državah.

V letošnjem letu so štiri manjšine dobile iz Slovenije okoli 6,8 milijona evrov (Slovenci v Italiji 3.405.178 evrov), proračun za leto 2014 pa določa finančno pomoč v višini 5,6 milijona evrov, kar predstavlja velik finančni rez. Slovenija se je torej odločila za znatno »klestenje« pri prispevkih, za razliko od Italije, ki je za triletnje 2013-2015 ohranila enake prispevke za slovensko manjšino.

V ospredju skrb za jezik in za mlade

Strategija Slovenije v odnosu do Slovencev v sosednjih državah sloni na slovenskem jeziku in na mladih. Kot je poudarila ministrica Komelova, je vsestranska uveljavitev slovenskega jezika (šola, govorni aspekt, vidna dvojezičnost) bistvena za prihodnost Slovencev v Italiji, na kar sta jo na seji opozorila predsednika SKGZ in SSO Rudi Pavšič oz. Drago Štoka. Ministrstvo, ki ga vodi Tina Komel (spremljal jo je državni sekretar Boris Jesih), bo še naprej usklajevalo vse projekte in pobude za manjšino, ki sodijo v posamezne ministrske resorje. Pavšič je dejal, da skrb za jezik in za mlade sodi med prednostne cilje SKGZ, medtem ko nam je Štoka po seji izrazil željo, »da bi tudi v manjšinskih strukturah končno stopile na plan mlade sile.«

Špeterska šola in volitve v Italiji

Slovenski vladni svet pozdravlja nedavne sklepe italijanskega vladnega omladine v zvezi s špetersko dvojezično šolo in z nekdanjim fašističnim taboriščem v Viscu v Furlaniji. Glede Špetra (iz Benečije je član sveta Miha Coren) so si bili soglasni, da je treba enkrat za vselej rešiti prostorske težave šole, tako da bi se slednja vselila v tamkajšnji dijaški dom (ali kolidž, kot mu pravijo nekateri). Edina, ki še močno zavira takšno rešitev, je špeterska občinska uprava, kar je nedopustno.

Član sveta Damijan Terpin (sicer deželni tajnik Slovenske skupnosti) je opozoril na veliko praznino, ki je nastala v italijanski volilni zakonodaji po nedavni razsodbi ustavnega sodišča. Terpin računa, da bo Slovenija kot doslej še naprej stala ob strani manjšini pri njenih zahtevah po olajšani izvolitvi parlamentarcev slovenske narodnosti.

Končno je vladni svet pozdravil namero Italije, da s konkretnimi ukrepi ohrani zgodovinski spomin na taborišče v Viscu. Za to se je na septembrskem srečanju z Bratuškovo na Bledu obvezal predsednik vlade Enrico Letta.

Sandor Tence

Udeleženci včerajšnjega zasedanja Sveta vlade republike Slovenije za Slovence v zamejstvu s premierko Alenko Bratušek

Od leve: ministra Uroš Grilc (kultura) in Tina Komel (zamejci), premierka Alenka Bratušek ter ministra Karl Erjavac (zunanje zadeve) in Jernej Pikalo (šolstvo)

MANJŠINE - Ob odsotnosti Sveta slovenskih organizacij

V Ljubljani so postavili temelje za ustanovitev »drugega« Slomaka

LJUBLJANA - Na sedežu Svetovnega slovenskega kongresa so včeraj popoldne postavili temelje za ustanovitev druge Slovenske manjšinske koordinacije, poimenovane Slomak 2.0. Za začasnega predsednika so izvolili Jožeta Hirnoka, Slovenca iz madžarskega Porabja, ter za začasnega tajnika Jureta Kufersina iz vrst Slovencev v Italiji. »Ker na seji niso bile navzoče vse manjšinske organizacije smo dogovor o ustanovitvi Slomaka z novim pravilnikom prenesli na 24. januar 2014,« nam je dejal Kufersin.

Na zasedanju, na katerem je tekle beseda o novem Slomaku, so bili navzoči predstavniki Društva člena 7, ki združuje Slovence na avstrijskem Štajerskem, Skupnosti koroških Slovencev in Slovencev, Zveze Slovencev na Madžarskem, Slovenske kulturno-gospodarske zveze, Zveze slovenskih društev na Hrvaškem, Zveze Slovencev na Koroškem in koroške Enotne liste. Na seji ni bilo Na-

JOŽE HIRNÖK

ARHIV

JURE KUFERSIN

ARHIV

rodnega sveta koroških Slovencev in Sveta slovenskih organizacij iz naše dežele. »Ne morem komentirati seje na kateri me ni bilo in na katero tudi nisem bil vabljen,« je dogajanja komentiral predsednik SSO Drago Štoka. Ustanovitelji drugega Slomaka vsekakor poudarjajo, da so vrata odprta tako SSO, kot koroški krovni or-

ganizaciji, ki jo vodi Valentin Inzko. Prvi Slomak, če ga tako lahko imenujemo, je propadel zaradi vsebinskih in organizacijskih razhajanj, čeprav je bila vsaj v začetku izražena splošna potreba po tesnejšem povezovanju Slovencev v Italiji, Avstriji, Madžarski in Hrvaški.

S.T.

SLOVENIJA Vasja Klavora kandidat za ministra?

VASJA KLAVORA

LJUBLJANA - »Vi boste prej izvedeli kot jaz o morebitni zamenjavi na ministrstvu,« nam je včeraj po seji Sveta vlade za zamejce povedala ministrica za Slovence v zamejstvu in po svetu Tina Komel. O odhodu ne razmišlja, ker mora vsakdo do morebitne zamenjave vestno opravljati svoje delo, je dodala ministrica.

O zamenjavi za krmilom ministrstva za Slovence v zamejstvu se govori v sklopu rekonstrukcije vlade, ki naj bi jo v prihodnjih tednih izvedla predsednica Alenka Bratušek. Ministrstvo, ki ga vodi Komelova, zahteva zase upokojenska stranka (Desus), čeprav ni povsem jasno zakaj. Res je vsekakor, da velja Komelova za zvesto politično sopotnico dosedanjega predsednika stranke Pozitivna Slovenija Zorana Jankovića, ki trenutno ni ravno v dobrih odnosih s premierko.

Če bo Desus res dobil ministrstvo za zamejce, se kot možnega novega ministra omenja Vasja Klavora (doma je iz Posočja), bivšega podpredsednika Državnega zbora. Omenja se sicer tudi Draga Mirošiča, člana vodstva Desus in bivšega generalnega konzula v Trstu.

S.T.

BENEŠKI KULTURNI DNEVI - Slovenci in Furlani ter posebni statut FJK

FJK tudi 50 let po sprejetju statuta ni izpolnila obvez do obeh skupnosti

O avtonomiji sta govorila Stojan Spetič in Ivo Jevnikar, pisno razmišljanje pa je poslal Adriano Ceschia

ŠPETER - Avtonomna dežela Furlanija Julijska krajina v 50-ih letih po sprejetju svojega posebnega statuta leta 1963 ni izpolnila, tako kot bi jih lahko in bi tudi morala, svojih obveznosti do furlanske in slovenske skupnosti na svojem teritoriju. To je bila negativna ocena, ki so jo v sredo podali predavatelji na posvetu z naslovom »Slovenci in Furlani: temelji posebnega statuta dežele Furlanije Julijske krajine in ocena 50 let avtonomije«, ki ga je v okviru letošnjih Beneških kulturnih dni priredil Inštitut za slovensko kulturo v Špetru. O deželni avtonomiji in odnosu te uprave do Furlanov in Slovencev sta spregovorila Stojan Spetič in Ivo Jevnikar, moderator Giorgio Banchig pa je prebral tudi pisno razmišljanje furlanskega avtonomista Adriana Ceschie. Kot je v imenu organizatorjev povedal Banchig, se je Inštitut za slovensko kulturo odločil, da priredi okroglo mizo o deželni avtonomiji tudi zato, ker na raznih slovesnostih in podobnih srečanjih praktično sploh ni prišlo do izraza, da je naša dežela avtonomna predvsem zaradi prisotnosti Slovencev in drugih jezikovnih manjšin.

Najbolj negativno oceno je o petdesetletni deželni avtonomiji podal prav predstavnik furlanske skupnosti, ki je poudaril, da je Dežela glavni krivec za nizko raven zaščite Furlanov in da je zakon iz leta 2007 pravzaprav znižal nivo zaščite, ki je bila deležna njihova skupnost, ki je tu večinska, na podlagi zakona iz leta 1996. To je bil tudi prvi zakon, ki je predvideval določila za ohranitev in ovrednotenje furlanskega jezika. V zadnjem obdobju pa so se prispevki za promocijo furlanščine in tudi za njeno poučevanje v šolah drastično zmanjšali, tako da na primer sredstva namenjena Furlanom predstavljajo le 0,02% zadnjega deželnega proračuna. Ceschia, ki spada med furlanske avtonomiste 3. generacije, je sicer tudi omenil, kako so Furlani pravzaprav želeli svojo upravo oziroma niso hoteli biti povezani s Trstom, zaveda pa se, da je za Slovence drugače, saj so v deželi FJK vsi povezani. Poudaril je tudi, kako je bil odnos prvih furlanskih avtonomistov do Slovencev v sozvočju z odnosom italijanskih nacionalistov, medtem ko sta se kasneje ti dve skupnosti skupaj začeli zavzemati za svoje pravice. Po njegovem mnenju je Dežela kljub vsemu bolj pozorna do Slovencev, ker si želi dobrih odnosov z bližnjo Slovenijo.

Spetič in Jevnikar sta prav tako kot Ceschia podala zgodovinski pregled petdesetih let deželne avtonomije (začela sta pravzaprav že pri sestavljanju italijanske ustave) in s konkretnimi primeri ponazorila, kako se je spreminjala pozornost, ki je bila namenjena naši skupnosti. Jevnikar je med drugim omenil, kako so bili ob sprejemanju ustave mnenja, da bi morala biti Furlanija Julijska krajina avtonomna zaradi posebnosti Slovencev, ko je do sprejetja posebnega statuta dejansko prišlo, pa naša skupnost ni bila omenjena. Dolgo časa Slovenci tudi nismo bili omenjeni, nekaj časa se je govorilo o interesnostih, ki so bile osilci posebnih skupnosti. Kar zadeva zaščito, sta tako Jevnikar kot Spetič poudarila, da bi gotovo prišlo prej do sprejetja zaščitnega zakona (čeprav po njunem mnenju verjetno ne bi bil dosti boljši), če bi se Slovenci v Italiji odpovedali videmski pokrajini oziroma bi sprejeli, da se tukajšnja skupnost ne omenja kot del slovenske manjšine (prišlo je tudi do kompromisnega predloga, da bi bili videmski Slovenci imenovani kot skupnost staroslovanskega izvora). Spetič je kot pomemben mejnik, ko se je politika v naši deželi spremenila, omenil potres leta 1976. Bivši senator pa je spregovoril tudi o delovanju tajne organizacije Gladio v teh krajih, ki je samo v Nadiških dolinah štela tri tisoč sedemsto pripadnikov. (NM)

Od leve Stojan Spetič, moderator Giorgio Banchig in Ivo Jevnikar na posvetu v Špetru

NM

PODJETNA PRIMORSKA - Na Obrtno-podjetniški zbornici v Kopru

Podelili nagrade za najboljše poslovne načrte

Nagrajenci natečaja Podjetna Primorska 2013 s predstavniki organizatorjev

KOPER - S podelitvijo nagrad se je v sredo zvečer v Kopru zaključil natečaj za najboljši poslovni načrt primorske regije Podjetna Primorska 2013. Med »izkušenimi« je najboljši načrt predstavil Peter Rogelj za informacijski sistem za potrebe zdravnikov. Med »optimisti«, ki vstopajo v svet podjetništva, pa je slavil Grega Logar z mobilno aplikacijo U4US.

Za nagrade za najboljši poslovni načrt se je letos potegovalo 25 poslovnih idej, v finale pa se jih je prebilo 12. Prijavitelji so lahko tekmovali v kategoriji Optimist za podjetniške time brez podjetniških izkušenj ter v kategoriji Navigator, kjer so člani tima že izkusili podjetniško življenje, so sporočili z Univerzitetnega razvojnega centra in inkubatorja Primorske (UIP).

Sedemčlansko strokovno komisijo je med Optimisti najbolj prepričal Grega Logar z mobilno aplikacijo za pripombe, priporočila in pohvale U4US. Z aplikacijo naj bi poenostavili in povečali potrebo po izražanju zadovoljstva oziroma nezadovoljstva potrošnikov nad kupljenimi izdelki ali storitvami. Aplikacija je enostavna in uporabniku prijazna. Zagotavlja anonimnost in diskretnost. Deluje kot omrežje z registriranimi uporabniki s strani potrošnikov in ponudnikov izdelkov ter storitev.

Nosilca podjetniške ideje Centur Point, ki je prejela nagrado med Navigatorji, sta Peter Rogelj in Primož Petrič, ki razvijata od-

prt informacijski sistem za obdelavo in izmenjavo medicinskih slik med zdravniki. Uporabnikom - zdravnikom iz različnih ustanov po svetu poenostavlja komunikacijo. Zgradba sistema je enostavna za uporabnika in modularna. Sistem skrbi za varovanje osebnih podatkov ter nudi napredno obdelavo medicinskih podatkov, ki jih je moč uporabiti za izobraževalne, klinične in raziskovalne namene.

Med Optimisti so priredili dodatno nagradili študentski projekt Matjaža Martelanca za gravitacijsko peč za ogrevanje na pelete. Martelanc je v sodelovanju s Patrikom Makovcem razvil peč za ogrevanje na pelete, ki jo odlikuje visoka grelna moč in nizka poraba peletov. Dovajanje peletov deluje na osnovi gravitacije, kar pomeni, da peč za delovanje ne potrebuje električne energije.

Zmagovalna podjetniška tima v kategoriji Navigator in Optimist sta za nagrado prejela vavčer v protivrednosti 4000 evrov, zmagovalec med študentskimi projekti pa vavčer v protivrednosti 3000 evrov. Vsi trije so prejeli tudi enoletno brezplačno uporabo spletnega računovodskega programa Minimax.

Natečaj Podjetna Primorska organizira UIP v sodelovanju z Adriatic Slovenico in Zadržno kraško banko. Projekt sofinancirata ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo in javna agencija Spirit.

SODELOVANJE

Ljubim dolino Rezije z dejanji

REZIJA - Sodelovanje med prostovoljci in predstavniki rezijanskih društev in organizacij, ki so letos poleti priredili vrsto pobud za zaščito in ovrednotenje okolja, se bo nadaljevalo in okrepi v sklopu novega projekta, ki ima za cilj lepšo, bolj čisto in bolj privlačno dolino Rezije.

Tako so sklenili udeleženci zbora predstavnikov rezijanskih društev, združenj in organizacij, na katerem je bil prisoten tudi župan Sergio Chinese. Na srečanju so izpostavili številne težave, ki danes pestijo gorata območja: huda gospodarska kriza, razširjenost teritorija, ki je v marsikaterem predelu pogosto nedostopen, večkrat neugodne vremenske razmere, nizka gostota prebivalcev in naraščajoče izseljevanje, starost prebivalcev in pomanjkanje mladih in družin, skromne možnosti za zaposlitev. Gre torej za stanje, ki močno skrbi tudi tiste, ki še vedno vztrajajo in živijo v gorskih vasicah. Predstavniki rezijanskih organizacij se dobro zavedajo, da je za izboljšanje te situacije nujno potreben doprinos prostovoljcev, saj imajo male občinske uprave, kot je tista v Reziji, premalo sredstev, da bi lahko poskrbele za tako velika ozemlja.

Prav zato so izbrali predstavnike vseh rezijanskih vasi (Ravanca, Bila, Liščace, Njiva, Učja, Osojane, Solbica), ki se bodo v kratkem zbrali, da bi določili smernice delovanja in torej postavili na noge projekt »Io amo la Val Resia con i fatti (Ljubim dolino Rezije z dejanji)«. V sklopu te pobude bodo domačini, ki bodo pri njej sodelovali, skrbeli, da bodo urejeni travniki, steze, ulice, in drugi prostori, ki so del bogate rezijanske okoljske dediščine.

Koordinacijo projekta, h kateremu so vsi navdušeno pristopili, saj verjamejo v njegov uspeh, so udeleženci srečanja poverili združenju »ViviStolvizza«. (NM)

PULJ - Knjižni sejem Sa(n)jam knjige u Istri

S svojimi deli prisotna tudi Histria Editiones

PULJ - Humanistično društvo Histria s svojo založbo Histria Editiones sodeluje na 19. knjižnem sejmu Sa(n)jam knjige u Istri, ki poteka v Pulju v Domu hrvaških branilcev od 5. do 15. decembra. Histria Editiones pripravlja, objavlja, promovira in razširja publikacije s področja zgodovinske, umetnostne in kulturne dediščine Istre.

Dela se objavljajo znotraj serij Histria Colloquium (zborniki konferenc, delovnih seminarjev ali predavanj) in Histria Documentum (transkripcija dokumentov in drugih virov) ali Extra Series (ostalo). Predstavljeno je tudi nekaj del založnikov iz Slovenske Istre in Trsta, ki delujejo na humanističnem področju (Pokrajinski arhiv Koper, Pomorski muzej »Sergej Mašera« Piran, Pokrajinski muzej Koper,

Osrednja knjižnica Srečka Vilharja Koper, Mediteranum Piran, Narodna in študijska knjižnica Trst, Italijansko središče Carlo Combi Koper, Društvo za zgodovinske in geografske študije Piran, Capris - kulturno društvo za oživljanje starega Kopra) z naslovi, ki se nanašajo na istrske teme.

Stojnica Histria Editiones je postavljena v rdečem salonu Doma hrvaških branilcev. Razstavišče je ob bogatem tematskem spremnem programu odprto vsak dan od 9. do 21. ure, skupno pa je razstavljenih 15.000 naslovov.

Sodelovanje na puljski manifestaciji sofinancira Javna agencija za knjigo Republike Slovenije. Več informacij o sejmju in razpolago na spletni strani organizatorja: www.sanjamknjige.hr/hr/2013/

DOLINA - Srečanje županov hrvaške in slovenske Istre, Doline in Manzana

Po evropsko pomoč za promocijo »ceste olja«

Lahko bi zapisali, da je »cesta olja«, ki pelje od Labina, mimo Pulja, Brtonigle, Buj, Vodnjana, Izole in Portoroža, Doline, Milj in Nabrežine ter sega vse do Manzana polna ovinkov in ovir. Pred tremi leti so se namreč na dolinskem županstvu zbrali nekateri prvi možje tržaških, furlanskih in istrskih občin, ki jih povezuje gojenje oljk in seveda pridelovanje olja. Takrat so se s podpisom sporazuma kot člani Ceste olja obvezali, da bodo zasledovali promocijo teritorija in njegovih pridelovalcev oz. proizvajalcev, ovrednotenje kmetijskih pridelkov, zgodovinskih in kulturnih značilnosti, tradicij in ljudi, ki tu živijo, z željo gradnje sožitja. »Pakt čezmejnega prijateljstva« pa je ostal do danes dejansko mrtva črka ...

Prizadevanja ostajajo seveda ista, je goste v Dolini včeraj nagovorila domača županja Fulvia Premolin, občine pa bremenijo vse hujše finančne težave, med katere je uvrstila daleč preomejujoč pakt stabilnosti. Da velja podporo poiskati pri Evropski uniji v sklopu raznoraznih razpisov, so potrdili vsi gostje, županja Občine Manzano Lidia Driutti pa je bila mnenja, da ima Hrvaška, kot nova članica EU, več priložnosti za pridobitev evropskih prispevkov. Zanje si bo prizadevala tudi Obala: izolski župan Igor Kolenc je opozoril, da je pred nami nova finančna perspektiva za obdobje 2014-20. V okviru Jadranskega

Srečanje županov Ceste olja na dolinskem županstvu

DAMJAN

čezmejnega programa IPA oz. točneje Jadransko-jonske pobude si na primer Izola oz. Portorož prizadevata za vodenje projekta, ki bi zagotovil priliv 200 milijonov evrov (med kandidati je tudi Emilija Romagna), kar bi lahko zagnalo tudi načrte Ceste olja.

Pred tremi leti so se nekatere občine

prenagile, ko so pristopile k Cesti olja, je ugotavljal župan Vodnjana Klaudio Vitašević, saj sploh ne sodelujejo pri snovanju načrtov. »Preveriti moramo, kakšni so danes njihovi nameni oz. ali jih še zanima sodelovanje. Nato pa velja seveda posodobiti sporazum.« Tehnično omizje, ki ga sestavljajo strokovnjaki iz vseh sodelujočih

občin, bo preučilo nove evropske razpise in zasnovalo skupne, predvsem pa smotne projekte v vrednosti vsaj milijon evrov, tako da bi lahko končno konkretizirali načrte. Omizje bo namesto Manzana odslej vodila Občina Vodnjan, v pomoč pa jim bo priskočila tudi novoustanovljena Lokalno akcijska skupina (GAL). (sas)

Prevozi: po stavki - stavka

Potem ko je sinoči potekala štiriurna stavka prevoznikov, ki jo je oklical bazni sindikat Usb, da bi protestiral proti vladni politiki privatizacij, ki bo po mnenju sindikata imela posledice na delo in plače uslužbencev ter znižala količino in kakovost storitev, se za prihodnji ponedeljek, 16. decembra, napoveduje nova stavka, ki so jo oklicali področni sindikati Filt-Cgil, Fit-Cisl, Uiltrasporti, Faisa-Cisal in Ugl Trasporti. Stavka bo prav tako štiriurna in bo trajala od 9. do 13. ure za prevoznike ter zadnje štiri ure delovnega urnika za upravno osebje. Zato prevozno podjetje Trieste Trasporti opozarja, da 16. decembra utegne priti do težav.

Občina Trst o davku Tares

Občina Trst obvešča, da v teh dneh prihajajo na domove obrazci za plačevanje novega davka na odpadke Tares. Potem ko smo v maju in juliju plačali prva dva obroka, je zdaj napočil čas za plačilo tretjega in četrtega obroka. Občani bodo na dom prejeli obrazec F24, s katerim bodo lahko plačali pri bančnih oz. poštinih okencih. Čeprav na obrazcih piše, da je bilo treba plačati do 30. novembra, je čas za plačilo tretjega obroka in poviška za državo do 30. decembra, rok za plačilo četrtega obroka pa zapade 28. februarja 2014.

AcegasAps: dela v Ul. Piero della Francesca

Podjetje AcegasAps obvešča, da v Ul. Piero della Francesca 11 pri križišču z Ul. Cave pri Sv. Ivanu od 22. novembra potekajo dela na plinskem omrežju z zamenjavo cevi, katerih zaključek je predviden 21. aprila 2014.

POLITIKA - Na primarnih volitvah

Demokratska stranka bo jutri izbrala novega državnega tajnika

Demokratska stranka bo na jutrišnjih primarnih volitvah (**na fotografiji posnetek z lanskimi volitvami**) izbrala novega državnega tajnika med Giuseppejem Civatijem, Giannijem Cuperlom in Matteom Renzijem. Istočasno bodo tudi izvolili članke nove strankine državne skupščine. V naši pokrajini bo sedemnajst volišč, in to v vseh šestih občinah. Volišča bodo odprta od 8. do 20. ure, z izjemo dveh volišč na Zahodnem Krasu. V Križu (Ljudski dom) bo volišče odprto do 14. ure, na Kontovelu (telovadnica) pa od 14. do 20. ure.

Poleg članom in članicam DS so volitve odprte tudi drugim. Na volišče je treba priti z osebnim dokumentom in volilno izkaznico ter plačati dva evra, s katerima bo stranka krila stroške za izvedbo volitev. Lahko glasujejo tudi tuji državljani z dovoljenjem za bivanje v Italiji ter delavci in študenti, ki imajo stalno prebivališče v drugih

italijanskih deželah, a delajo oziroma študirajo na Tržaškem. Glasujejo lahko tudi mladi med 16. in 18. letom starosti, ki so se predhodno prijavili. Volivci, ki so bolni ali se ne morejo premikati, bodo lahko volili na domu (prehodna prijava do jutri na telefonski številki 040-366833). Volivci, ki ne prebivajo v Trstu, in priseljenci lahko volijo le na volišču v gledališču Miela.

Istočasno s izvolitvijo tajnika, ki bo prevzel mesto Guglielma Epifanija, bodo tudi izvolili novo strankino državno skupščino. Trst in Gorica sestavljata skupno volilno okrožje, ki ga bo v Rimu zastopalo sedem predstavnikov. Na kandidatnih listah so tudi trije Slovenci. Na Civatijevi listi je goriški pokrajinski svetnik Aljoša Sošol, na listi, ki podpira Cuperla, je pokrajinski svetnik Sandy Klun, na seznamu Renzijevih kandidatov pa je deželni svetnik Stefano Ukmar.

VOLITVE V DS Mattea Renzija podpira tudi Igor Švab (SSk)

»Jutri pojdite na volišča in glasujte za Matteo Renzija,« piše v pozivu skupine občinskih svetnikov in predstavnikov Demokratske stranke pred jutrišnjimi primarnimi volitvami. Med podpisniki je tudi zastopnik Slovenske skupnosti v sklopu skupine DS v tržaškem občinskem svetu Igor Švab. Ostali podpisniki apelajo na vodja občinskih svetnikov Giovanni Maria Coloni, občinski odborniki Laura Famulari in Antonella Grimm ter še Giovanni Carmi, Pietro Faraguna, Loredana Lepore, Aureo Muzzi, Fabio Petrossi, Mario Ravalico in Manuel Zerul.

Podpisniki izhajajo iz ocene, da je Renzi dober župan Firenc in da je prav v Trstu pred nekaj dnevi močno izpostavil evropsko razsežnost mesta in Furlanije-Juljske krajine. Švab in sopotniki tudi pozitivno ocenjujejo dejstvo, da bo Renzi prav iz našega mesta začel kampanjo za spomladanske evropske volitve. Jutrišnje primarne volitve predstavljajo pomemben »izpit« za demokracijo, piše še v pozivu.

HERMITAGE - Promocija brez naših vinarjev

Prosecco Doc »častno vino« slovitega ruskega muzeja

Zaščiteno vino Prosecco DOC je od včeraj častno vino (uradno vin d'honneur) slovitega muzeja Hermitage v ruskem Sankt Petersburgu. Dogovor sta z zdravico obeležila predsednik konzorcija za zaščito Prosecca (sedež je seveda v Trevisu) Stefano Zanette ter glavni direktor muzeja Mihail Piotrovsky (**na fotografiji**). Italijo je na prireditvi zastopal generalni konzul v Sankt Petersburgu Luigi Estero.

Prosecco je bil za častno muzejsko vino izbran med tremi penečimi vini, ki so se prebila do zaključne izbire. Ta častni naziv bo trajal pet let, s prestižnim italijanskim vinom bodo nazdravili na vseh prireditvah in razstavah, ki jih bo priredil Hermitage do leta 2018. Gre za veliko promocijo, ki bo Proseccu zelo pomagala pri prodoru na velikem ruskem trgu.

Zanette je podčrtal, da se Prosecco z zaščitnim znakom proizvaja le v Venetu (v pokrajinah Belluno, Padova, Vicenza, Treviso in Venezia) ter v Furlaniji-Juljski krajini (pokrajine Pordenon, Videm, Gorica in Trst). Konzorcij za zaščito Prosecca bo lahko na svojih nalepkah in steklenicah trzil ruski muzej.

Skratka, pomembna tržno-marketingška poteza, ki se bo uresničila ne samo mimo Proseca, po katerem je znamenito vino dobilo ime, temveč tudi popolnoma mimo protokola, ki so ga kraljeve kmetijske organizacije svoj čas podpisale z Deželo FJK in italijanskim kmetijskim ministrstvom. Ta dogovor je, kot znano, mrtva črka na papirju. Podpredsednik Dežele Sergio Bolzonello se je pred kratkim sicer obvezal, da ga bo deželna vlada pričela uresničevati.

GOSPODARSTVO - Srečanje v znanstvenem parku Area

Tuji vlagatelji želijo jasnost in enostavnost

Stefano Firpo (levo) med včerajšnjim predavanjem

FOTO DAMJAN

Čeprav je Italija na področju manufaktur na drugem mestu v Evropi in na petem mestu na svetu ter na svetovni ravni predstavlja deseto največje tržišče, privablja zelo malo tujih vlagateljev ter tudi tujih znanstvenikov in raziskovalcev, se pravi človeškega kapitala: tujega kapitala je komaj za 1,6 odstotka, kar gre absolutno izboljšati in to z oblikovanjem jasnih določil na davčnem področju, s skrajšanjem sodnih postopkov zlasti na področju civilnega in davčnega sodstva, s postavljanjem podjetništva na prvo mesto, ovrednotenjem neprecenljive kulturne dediščine in poenostavitvijo postopkov za olajšanje prihoda tujih raziskovalcev v Italijo.

To izhaja iz včerajšnjega dopoldanskega srečanja z načelnikom tehničnega sekretariata italijanskega ministrstva za gospodarski razvoj Stefanom Firpom, ki je potekalo v znanstvenem parku Area na Padričah. Na srečanju, ki ga je vodil novinar Paolo Pichierri, je po uvodnem pozdravu podpredsednika znanstvenega parka Roberta Della Marine Firpo govoril predvsem o ukrepih, ki jih za povečanje privlačnosti Italije za tuje investitorje pripravlja vlada v okviru strategije Smer Italija (Destinazione Italia). Dokument, ki so ga za to pripravili prav s Firpovim doprinosom, so dali v presojo javnosti, državljanji pa imajo čas še do ponedeljka, da se o njem izrazijo oz. da pošljejo pripombe preko spletne strani www.destinazioneitalia.gov.it. Gre za petdeset ukrepov, ki gredo v smer zmanjšanja negotovosti in poenostavitve postopkov na davčnem in sodnem področju, dalje poenotenja zakonskih besedil na področju trga dela, zmanjšanja stroškov za energijo, ovrednotenja kulturne dediščine, raziskovalnih in razvojnih projektov ter šolstva in univerze, spodbujanja start up podjetij in digitalizacije javne uprave.

Nekatere od teh ukrepov je mogoče izvesti v sorazmerno kratkem času: gre

npr. za to, da se poskrbi, da tuj vlagatelj vnaprej jasno ve, koliko davkov bo moral plačati, dalje za liberalizacijo velikih površin za trgovsko dejavnost, reformo kotiranih nepremičninskih investicijskih družb, zmanjšanje neprimernih stroškov na plačilnih položnicah in spremembo zakona o podelitvi viz za tuje raziskovalce in znanstvenike (medtem ko Nemčija letno »uvozi« med 10.000 in 12.000 tujimi »možgani«, jih Italija ko-

maj 63). Predvsem pa si je treba biti na jasnem, da edinole razvijanje podjetništva lahko ustvari nova delovna mesta, je bil jasen Firpo, za katerega se morajo italijanska podjetja odpreti in povezovati, obenem je treba podpreti tiste znanstvene in tehnološke parke ter inkubatorje, ki dokazujejo, da so kakovostni, kar ne velja za vse: če se namreč v tujini predstaviš s kar sto inkubatorji, nisi verodostojen, je dejal Firpo. (iž)

POLICIJA - Danes dobrodelna pobuda

Motorizirani Miklavž za otroke v zavetiščih

Na pobudo športnega krožka mestne policije Roberto Tommasi bo tudi letos stekla dobrodelna pobuda Sv. Miklavž na motorju 2013 (na arhivskem posnetku povorka izpred nekaj let). Gre za pobudo, ki se je začela leta 1999 in pri kateri sodelujejo pripadniki raznih policijskih in interventnih sil s svojimi vozili, ki ob prazniku priljubljenega svetnika sv. Miklavža obdarujejo otroke, ki prebivajo v zavetiščih, z igračami, hrano in oblačili, katere kupijo z denarjem, pridobljenim z nabirko, ki steče v vseh policijskih uradih na Tržaškem. Tako bo tudi letos, ko bo danes ob 13.30 z Oberdankovega trga krenila povorka policijskih in drugih sorodnih vozil.

V SPOMIN - Nenadno je odšel naš fotograf

Davorin nas je zapustil

Izgubili smo Davorina, fotoreporterja in delovnega kolega, ki je s Primorskim dnevnikom živel več kot trideset let. Začel je kot mlad »vajenec« Maria Magajne, kar je bila nedvomno zahtevna, obenem pa najboljša možna šola. Mario je bil Davorinu pedanten mentor in tedaj mladi fotoreporter se je kmalu navzel stila življenja, ki je značilen za ta poklic: biti v pravem trenutku na pravem mestu. Davorin je tedaj k dnevniku prinesel svežino svoje mladosti in novosti, ki jih je prinašala napredujoča tehnologija fotografiranja. Z leti je postal Mariov naslednik in je tesno povezan z dogajanjem živel z dnevnikom vsakdanje življenje z njegovimi mnogimi odtenki.

A Davorin Krizmančič ni bil samo kolega v naši redakciji, s kolegom Damjanom sta za dnevnik postala tako rekoč nezamenljiva prisotnost časopisa ob dogajanju na terenu. Navadili smo se, da kjer zaradi objektivno omejenih možnosti zmanjka novinar, mora biti prisoten vsaj fotograf, in to na »petek in svenek«, brez prestanka. Za Davorina tako pogosto ni bilo ne ure ne dneva brez pritiskanja na sprožilec fotoaparata; bil je vedno na razpolago. Zgodilo se je, da je v trenutkih velikega pritiska tudi zagodrnjal, a vedeli smo, da se pod včasih hrapavo skorjo skriva dobrodušen značaj kolega, ki je bil v vsakem trenutku pripravljen ustreči potrebam časopisa.

Že od njegovega nastanka se je Davorin navdušil tudi za Tržaški partizanski pevski zbor, s katerim je prepotoval

več držav. Bil je tako rekoč zborov »uradni« fotograf, v različnih mandatih pa tudi tajnik in predsednik. Prav tako je pristopil k Skladu Albina Bubniča in Maria Magajne, kjer je bil ves čas odbornik.

Tisoč vprašanj kljuva v človeku, ko je postavljen pred neizprosno dejstvo, da nekdo po lastni odločitvi odide s tega sveta. Tisoč vprašanj, ki jim je usojeno, da ne bodo nikoli dobila pravega odgovora. Ostajajo boleči občutki, domneve in v bistvu eno samo veliko vprašanje: zakaj. V takih trenutkih se je težko izogniti tudi samoizpraševanju, ali za človeka iz naše neposredne bližine, vsakodnevne sodelavca in kolega, naredimo dovolj, da se mu na človeški ravni približamo, da bi zaznali in doumeli njegovo stisko. Ne bi smeli dovoliti, da včasih že kar obsedeni ritmi našega dela naredi iz nas avtomate, proizvajalce novic in komentarjev, medtem pa gremo po človeški plati prepogosto nevedni drug mimo drugega.

Davorina bomo močno pogrešali v redakciji Primorskega dnevnika. Pogrešali pa ga bodo tudi bazovski sovaščani in ljudje iz drugih krajev, zlasti na Tržaškem, pa tudi prek meje. Saj je bil malo povsod doma, v svoj objektiv je s profesionalnostjo in hkrati z občutkom pripadnosti ujel nešteto trenutkov življenja naših ljudi. To veliko delo nam ostaja v trajno dediščino. Svojcem naj gre v tem težkem trenutku naše občuteno sožalje.

Dušan Udovič

Na kvesturi pripravljajo razstavo jaslic

V sredo, 11. decembra, bodo na kvesturi ob 18. uri odprli razstavo jaslic, ki jo prireja Tržaško združenje prijateljev jaslic in bo na ogled do 6. januarja 2014 vsak dan - tudi ob praznikih - med 9. in 19. uro. Obiskovalci bodo pri tem lahko prisluhnili tudi božičnim melodijam, ki jih bo predvajala radijska postaja Radio Dance Trieste. V okviru razstave bo v četrtek, 12. decembra, ob 10. uri zaživel tudi prodajni sejem obrtniških izdelkov gojenca zavoda za slepe Rittmeyer, ki bo odprt do 17. decembra s sledečim urnikom: 12., 13., 16. in 17. decembra med 10. in 12. uro ter med 14.30 in 16. uro, 14. in 15. decembra pa med 10. in 13. ter med 15. in 18. uro.

V trafiki plačala s ponarejenim bankovcem

Pripadniki letkega oddelka tržaške kvesture so v četrtek zvečer ovadili 37-letno B.P. zaradi plačevanja s ponarejenim denarjem. Ženska, po rodu iz Srbije, a s stalnim bivališčem v Trstu in že znana silam javnega reda, je malo prej skupaj s partnerjem vstopila v trafiko v Ul. San Marco, kjer je kupila zavoj cigaret in napolnila račun mobilnega telefona, kar je plačala z bankovcem za sto evrov. Potem ko je nazaj prejela razliko, je odšla, sinu lastnice trafike pa se je bankovec na otip zdel sumljiv, zato je pristnost preveril s pomočjo ustrezne naprave in ugotovil, da je ponarejen. Zapustil je lokal in pozval dvojico, naj se vrne, obenem pa je tudi poklical policijo, ki je ovadila žensko in zaplenila bankovec. V teku je preiskava.

PEKARNA

SLAŠČIČARNA

V decembru smo odprti
tudi ob nedeljah zjutraj

DUNAJSKA CESTA 3 • OPČINE • TEL. 040 213645

PRAZNIČNI DECEMBER - Bradati svetnik na obisku po vaseh

Miklavž se je poslovil, a praznovanje se nadaljuje

Levo Miklavžev obisk v nabrežinskem vrtcu, desno pa predstavitev pobude Buon anno Trieste v kavarni gledališča Rossetti

Tako kakor marsikje drugje so tudi v Nabrežini in pri Banih najmlajši s pesmijo pričakali dobrosrčnega dobrotnika. V nabrežinski vrtec se je pripeljal celo na kočiji, ki sta jo vlekla prava konja, in s seboj je nosil polno vrečo igrač, s katerimi je seveda razveselil otroke.

Prav tako radodaren je bil tudi v društvu SKD Grad od Banov, kjer so mu otroci zapeli, Matej pa mu je zaigral celo na frajtonarco. Pri društvu so se tudi letos odločili, da pripravijo božični sejem, na katerem bodo razstavljeni ročno izdelani božični okrasni in drugi izdelki, ki

jih pripravljajo pridne in ustvarjalne vaščanke. Od petka, 13., do nedelje, 15. decembra, bodo v društvenih prostorih pri Banih razstavljale svoja dela Ester, Sonja, Tanja, Lida in Valentina.

Razsvetljene božične jelke

Melodije godbe na pihala Refolo bodo danes od 16. do 18. ure spremljale prižig božičnih lučk na božičnih drevesih v mestnem središču: na Goldonijevem trgu - jelka je dar Občine Sappada, Borz-nem trgu - "deželna jelka" iz Paluzze ter na Velikem trgu - jelka iz Auronza.

Jutri bodo na svoj račun prišli

najmlajši: na Ponterošu bodo od 15.30 do 19. ure zanje priredili glasbene in igralne trenutke. Od ponedeljka pa bo na Trgu sv. Antona Novega in sosednjih ulicah zaživel tradicionalni božični sejem.

Srečno novo leto Trst!

V torek, 7. januarja, bo v tržaškem gledališču Rossetti zaživel tradicionalni koncert *Srečno novo leto Trst - Buon anno Trieste*, ki ga vsako leto prireja Združenje trgovcev na drobno tržaške Trgovinske zbornice. Na odru bodo nastopile tri mlade glasbene zasedbe - I Peaches 'n Wine Swinging Quartet, Marshmal-

lows Pies in S.I.P. Band, ki bodo občinstvu postregle z glasbo tridesetih let, mimo Beatlesov vse do današnjih dni.

Pobudo podpirajo Dežela FJK, Trgovinska zbornica, Fundacija CR Trieste, tržaški Confidi in združenje 50& piu'. Vstopnice so brezplačne, zbirali pa bodo prispevke (najmanj 5 evrov), ki jih bodo darovali nato v dobrotelne namene, in sicer za nakup defibrilatorjev za športne objekte. Karte bodo na voljo pri uradih pokrajinskega Confcommercio (Ul. San Nicolò 7, 2. nadstropje) od ponedeljka do petka, od 9. do 12. ure. Info 040/7707366.

LICEJ SLOMŠEK - Gilberto Civardi

Aleksandrinec o Aleksandrinkah

»Pet let po svojem prihodu v Trst sem vsako noč sanjal, da se sprehajam po ulicah Aleksandrije in jočem.«

Svoje spomine na rojstno Aleksandrijo v Egiptu, v kateri je preživel dvajset let svojega življenja, nam je zaupal gospod Gilberto Civardi, sin in vnuk Aleksandrinec, pa tudi sam Aleksandrinec. Srečanje z gospodom Civardijem je potekalo v Narodnem domu, v sredo, 27. novembra, ko so si dijaki 4. razreda humanistične in 4. razreda družbeno-ekonomske smeri liceja Antona Martina Slomška ogledali razstavo o Aleksandrinkah in prisluhnili njegovim besedam. Iz njegove pripovedi so spoznali, kako je svetovna zgodovina na začetku dvajsetega stoletja krojila usodo malega človeka iz naših krajev, ko so predvsem ženske z Vipavskega in s Krasa znale izkoristiti ugodne službene prilike v tujini in so s svojim delom prispevale k družinski ekonomiji. Gospod Civardi nam je povedal, kako privilegirano je

bilo v nekem smislu njegovo življenje v Egiptu, saj se je z družino izognil raznarodovalnemu vplivu fašizma in travmi druge svetovne vojne. Otroštvo in mladostništvo v Aleksandriji bi mu marsikdo zavidal, še zlasti zaradi multikulturenega in strpnega okolja, v katerem je odrasčal.

V Aleksandrijo se rad vrača kot plica selivka, da tam prezimi, obišče nekakega prijatelja in kraje svojega otroštva. Včasih se pomeša med turiste in tu pa tam prisluhne njihovim pogovorom, pa tudi pogovorom domačinov, saj zelo dobro pozna in tekoče govori šest jezikov, med temi tudi arabščino. Sedmega, grščino, pa se trenutno uči.

Srečanje z gospodom Civardijem nam je dalo možnost za razmislek, saj nas je skozi osebno pripoved popeljal v zgodovino, v svet, ki ga skoraj ni več, po drugi strani pa nam je razprl pogled na aktualnost, na svet migrantov in migrantov, ki v našem prostoru iščejo boljše življenjske razmere.

NŠK - Druga pravljica urica

Kako so se živali prepirale za zrcalce

Najmlajši obiskovalci Narodne in študijske knjižnice Trst so pred nedavnim že drugič v novem šolskem letu skočili v pravljčni svet, v katerem je pripovedovala Biserka Cesar. Pravljčne urednice se je udeležilo lepo število otrok, ki so prisluhnili pravljici znamenitega hrvaškega pesnika in pisatelja Grigorja Viteza z naslovom Zrcalce.

Pripovedovalka je v svet živalic najprej popeljala predšolske otroke, ki so z veliko radovednostjo prisluhnili dogodbicam gozdnih živali, ki so na ledeni gozdne jase našle zrcalce. Spraševale so se, kdo ga je izgubil. Morda pastirica, ki je hodila tam s čredo, morda lovec, ki je sedel tamkaj v travo, da se odpočije, morda otroci, ki so se kdaj znašli tam, je pripovedovala Biserka in dodala, da so se v zrcalcu ogledovali nebo, sonce, vejice, oblaki, ptice ... Nato pa so na gozdno jaso prišle živalice. Najprej je zrcalo našel zajec in v njem uvrz svojo podobo. Vesel, da je našel »svojo sliko«, jo pokaže drugim živalim, a vsaka od njih trdi, da je slika njena. Prepirlj med živalicami

je razrešil medved, ki je trdil, da je slika njegova. Seveda mu nobena žival ni upala oporekati in zrcalce je odnesel k svojim družini, ki je v zrcalcu prepoznala medvedje glave.

Skupinica približno tridesetih otrok je skupaj s pripovedovalko Biserko obnavljala zgodbo, nakar je sledila še ustvarjalna delavnica. Biserka Cesar je malčkom podelila papirnata zrcala, ki so jih morali dopolniti z risbicami in papirnati medvedjimi glavami.

Uro kasneje so zgodbi Zrcalce prisluhnili še šolarji, ki so ob koncu pripovedovanja poskrbeli za pristrčno dramatisacijo pravljice. Za nekaj trenutkov so šolarji odlično prevzeli vloge in starem in knjižničarkam pričarali pravljico.

Cikel pravljčnih uric v novem šolskem letu se bo nadaljeval januarja, ko bodo redni obiskovalci tržaške knjižnice lahko prisluhnili novim dogodbicam drugih junakov, čitalnica Narodne in študijske knjižnice Trst pa se bo takrat predstavila v novi podobi, ki bo pravljčno sobo naredila sodobnejšo. (sč)

Praznične pobude v Boljuncu

Občina Dolina in Naravni rezervat doline Glinščice obveščata, da današnji vodeni sprehod »V odkrivanju doline Glinščice v božičnem času« odpade. V Sprejemnem centru bo vseeno ob 12. uri vodena pokušnja ekstraproduktov oljčnega olja, pod vodstvom pokuševalcev združenja OLEA, zvečer ob 20. uri pa bo v gledališču Prešeren nastop srbske folklorne skupine srbskega umetniškega društva Pontes-Mostovi iz Trsta. Jutri naj bi pohod priredili, ob povratku udeležencev, okrog 12. ure, bo nastopil pihalni orkester Breg na trgu v Boljuncu.

Odprije Mušičeve razstave

V galeriji One (Ulica San Nicolò 1) bodo drevi ob 19. uri odprli obsežnejšo razstavo likovnih del enega vidnejših slikarjev 20. stoletja Zorana Mušiča, ki jo je uredila arhitektka Marianna Accerboni. Na ogled bo preko devetdeset del pod skupnim naslovom »La poetica del silenzio« (Poetika tišine), ki se razlikujejo po tehničnem pristopu: olja, akrili, akvareli, mešane tehnike, barvni pasteli, ogled ter grafike v različnih tehnikah, iz obdobja med leti 1946 in 1990.

Posvet o 1. svetovni vojni

Na Visoki šoli prevajalcev in tolmačev - Narodnem domu (Ul. Filzi 14) bo dopoldan (od 8.15 do 13.30) potekal v znamenju prve svetovne vojne. Na debatnem srečanju bo govor o odnosih do zgodovinskega spomina v državah, ki so se rodile na območju nekdanje avstro-ogrske monarhije, ter o sodelovanju manjšin v vojni vihr.

Pravice v času krize

Levosredinsko gibanje Magistratura democratica, sindikat Cgil in Massimo Cirri prirejajo danes ob 17. uri v veliki dvorani Trgovinske zbornice (Borzni trg 14) srečanje posvečeno vprašanju pravic v času krize. Za govorniško mizo se bodo zvrstili državna tajnica struje Magistratura democratica Anna Canepa, generalni tajnik tržaškega Cgil Adriano Sincovich in psiholog ter voditelj oddaje Caterpillar na Radiu 2 Massimo Cirri.

Afganistan Monike Bulaj

V knjigarni Minerva (Ul. San Nicolò 20) bo danes ob 18. uri Valerio Fian-dra predstavil fotografsko reportažo fotografije Monike Bulaj - Nur. La luce nascosta dell'Afganistan.

Festival tržaške popevke

V gledališču Bobbio bo drevi ob 20.30 zaživel finale 35. festivala tržaške popevke. Na odru se bo predstavilo še 17 pevcev. Prve tri uvrščene pesmi v tržaškem narečju se bodo lahko udeležile deželne pevskega festivala. Vstopnina znaša 5 evrov.

Hudomušni Triestiner

V kavarni San Marco bodo danes ob 18.30 predstavili hudomušno in hkrati melanholično zbirko pripovedi o Trstu »Triestiner« Massimiliano Forze. Z avtorjem se bosta pogovarjala režiser Giuseppe Emiliani in Ivaldo Vernelli.

Spoznajmo fosile

V naravoslovnem muzeju bo današnji dopoldan posvečen spoznavanju fosilov in prazgodovinskih živali. Za najmlajše bodo namreč od 10. do 12. ure priredili delavnico, v sklopu katere bodo s pomočjo kalupov izdelali svoje fosile oz. sledove nekdanjih praživali. Zatem si bodo otroci lahko ogledali razstavne dvorane in spoznali dinozavra Antonia, jamskega medveda, nagačene živali. Vsak bo odšel 5 evrov (info -3394580197).

RAZSTAVA - V Muzeju vzhodne umetnosti v palači Leo na ogled do 31. januarja

Krhki porcelanasti zakladi iz zbirke Vanje Lokarja

V tržaški palači Leo, kjer domuje Muzej vzhodne umetnosti, z razstavo »Fragili Tesori - Le porcellane italiane della collezione Lokar tra l'Oriente e l'Europa« (Krhki zakladi - Italijanski porcelan med Vzhodom in Evropo iz zbirke Lokar) prikazuje zgodovino mojstrskega izdelovanja krhkih predmetov. Na razstavi so predstavljeni porcelanasti izdelki iz 18. stoletja, ko so tudi Evropejci končno odkrili izdelovanje porcelana, ki so ga imenovali tudi belo zlato. Izdelki iz porcelana so v tem obdobju prišli v uporabo tako v javnem življenju kot v zasebnosti domov.

Občutljivi izdelki na razstavi prihajajo iz zbirke tržaškega zbiratelja in poslovnega Vanje Lokarja, ki je na ogled postavil bogato in neprecenljivo zbirko porcelanastih predmetov, ki bodo na ogled do 31. januarja. Razstava je fokusirana na porcelanaste izdelke, ki so bili izdelani v 18. stoletju v Italiji, razstavo pa lepo dopolnjuje tudi meissenski porcelan, ki je bil poimenovan po mestu, kjer ga izdelujejo - Meissen. Poleg maissenskega porcelana lahko obiskovalec občuduje tudi nekaj kitajskih porcelanastih izdelkov, ki so bili izdelani v istem obdobju, ko se je uveljavil evropski porcelan.

Med obiskom razstave obiskovalec izve, da je v Evropi do preloma pri izdelovanju porcelana prišlo s prihodom

Podjetnik in zbiratelj Vanja Lokar ter del njegove dragocene zbirke

DAMJAN

Johanna Gregoriusa Hoeroldta v Meissen (1720). Prav on je tisti, ki je na meissenski porcelan nanese zanimive, malce drugačne barve (predvsem pastelne odtenke in zlato), zaradi katerih so njegove umetnine zaslovene. Skrivnost izdelave meissenskega porcelana ni dolgo ostala skrivnost. Kmalu so odprli manufakturno na Dunaju, nato pa so tovarne začeli odpirati tudi v Italiji. Prva italijanska tovarna porcelana je bila odprta leta 1720 v Benetkah, in sicer delavnica Giovannija Vezzija, lahko beremo na panojih, ki spremljajo razstavo. Ta delavnica, ki je bila tretja delavnica por-

celana v Evropi, je obratovala do leta 1727. Pomembno delavnico je leta 1737 v bližini Firenc odprl Carlo Ginori, uspešna pa je bila tudi manufakturna porcelana iz Neaplja.

Na razstavi so razstavljeni eksponati iz omenjenih italijanskih delavnic porcelana, katerih mojstri so se zgledovali tako po sodobni meissenski kot tudi dunajski produkciji. V Turinu pa je v tistih časih delovala delavnica Vinova (1776-1825), v kateri je bil močno prisoten francoski način izdelave porcelana, za katerega so značilni kakovost, oblikovanje in svojevrstni okras. Prav vsi

predmeti na razstavi predstavljajo vrhunec estetike, saj lahko občudujemo čudovite skodelice, krožnike, jušnike, figurice, čajnike ali kafetiere mojstrov, ki so znali oblikovati porcelan in ga tudi lepo poslikati. Na razstavljenih izdelkih so mojstri uporabljali različne barve, nekateri eksponati so okrašeni s cveticami, prizori iz vsakdanjega življenja in motivi eksotičnih rastlin in živali, vse risbe pa so mojstrske in polne fantazije. Razstavo lepo dopolnjuje tudi katalog, ki v besedi in sliki predstavlja zgodovino porcelana. Fotografije za razkošen katalog je prispeval Kajetan Kravos. (sč)

ZBOROVSTVO - Na povabilo zbora iz Atrija v pokrajini Teramo

Kriški pevci v Abrucih

Moški zbor je vrnil obisk gostiteljem, ki so bili gostje letošnjega Kriškega tedna

Moški pevski zbor Vesna z dirigentom Radom Miličem med nastopom v Abrucih

Moški pevski zbor Vesna se je pred kratkim mudil v Abrucih, kjer se je udeležil jesenske izvedbe mednarodne polifonske revije (Rassegna polifonica internazionale di Atri), ki jo je že dvajseto leto zapored organiziral moški zbor Schola cantorum A. Pacini iz Atrija (Teramo). Pevci Vesne so ob tej priložnosti vrnil obisk zboru iz tega kraja, ki je v mesecu maju sodeloval na letošnjem Kriškem tednu.

Zbor, ki ga vodi Rado Milič, je imel dva nastopa, in sicer prvi dan z gostitelji, s katerimi je zapel tudi dve skupni pesmi, naštudirani posebej za to priložnost, ter dan pozneje še s tremi drugimi zbori iz Atrija. Izvedel je program slovenskih in dalmatinskih pesmi ob spremljavi lastne tamburaške skupine. Kriški pevci so izkoristili priložnost za ogled znamenitosti tega krasnega, arhitektonsko in kulturno zanimivega mesteca. Domov so se vrnili z zelo lepimi občutki.

SP - Za študente inženirstva

Razpis treh štipendij iz Ločičnikovega sklada

Slovenska prosveta razpisuje tri študijske štipendije iz Sklada Albina Ločičnika v spomin na dobrotnika in zavrednega Slovenca inž. Albina Ločičnika. Štipendije so namenjene slovenskim univerzitetnim študentom in študentkam inženirstva s stalnim bivališčem v Furlaniji-Juljski krajini, ki so se v študijskem letu 2013/14 vpisali na študij omenjene smeri.

Prošnje je treba nasloviti na Slovensko prosveto, ul. Donizetti 3, 34133 Trst do 15. januarja 2014. Prošnji je tre-

ba priložiti: kratek življenjepis (s podatki o dosedanjem šolanju in sodelovanju v slovenskih organizacijah), potrdilo o vpisu v prvi letnik oziroma potrdilo o opravljenih izpitih za naslednje letnike, potrdilo ISEE. Predvidene so: štipendija za 1000 € za študenta/tko prvega letnika in dve štipendiji po 1500 € za študente/tke naslednjih letnikov. Komisija bo ob enakih pogojih dala prednost študentom gradbene smeri. Razpis je objavljen tudi na spletni strani Slovenske prosvete: www.slovenskaprosveta.org.

Včeraj danes

Danes, SOBOTA, 7. decembra 2013

AMBROŽ

Sonce vzide ob 7.31 in zatone ob 16.21 - Dolžina dneva 8.50 - Luna vzide ob 10.55 in zatone ob 21.55.

Jutri, NEDELJA, 8. decembra 2013

MARIJA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 9,1 stopinje C, zračni tlak 1012,2 mb ustaljen, vlaga 79-odstotna, veter 5 km na uro jugovzhodnik, nebo rahlo pooblačeno, morje skoraj mirno, temperatura morja 12,2 stopinje C.

Lekarne

Danes, 7. decembra 2013

Običajni urnik lekarn:

od 8.30 do 13.00

in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte

tudi od 13.00 do 16.00

Trg Oberdan 2 - 040 364928, Sv. Ivan - Trg Gioberti 8 - 040 54393, Milje - Ul. Mazzini 1/A - 040 271124, Sesljan - 040 208731 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte

tudi od 19.30 do 20.30

Trg Oberdan 2, Sv. Ivan - Trg Gioberti 8, Ul. Baiamonti 50, Milje - Ul. Mazzini 1/A, Sesljan - 040 208731 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Baiamonti 50 - 040 812325.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega

podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zeleni številki) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaskih bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.30, 19.00, 21.30 »Hunger Games - La ragazza di fuoco«.

ARISTON - 16.30, 18.45, 21.00 »Come il vento«.

CINEMA DEI FABBRI - 20.00 »Jiro e l'arte del sushi«; 21.30 »Blancanieves«.

FELLINI - 16.10, 20.00 »Il passato«; 18.20, 22.15 »Venere in pelliccia«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Blue Jasmine«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 15.40, 17.50, 20.00, 22.10 »Dietro i candelabri«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 15.40, 17.15, 18.55, 20.35, 22.15 »La mafia uccide solo d'estate«.

KOPER - PLANET TUŠ - 20.55, 22.15 »Dostavljalec«; 14.30, 16.30, 18.30, 20.20 »Gremo mi po svoje 2«; 15.40, 20.10, 22.10 »Igre lakote: Kruto maščevanje«; 18.30, 20.15 »Izgubljen, da najden«; 14.10 »Jaz, baraba«; 13.45, 15.30, 16.10, 17.10 »Jelenček Niko 2«; 13.45 »Khumba«; 18.50, 22.55 »Konec je tu«; 14.20, 16.30, 18.40 »Ledeno kraljestvo«; 13.30, 15.45, 18.00 »Ledeno kraljestvo 3D«; 20.30, 22.40 »Legende v Vegasu«; 23.00 »Nesramni deda«; 20.45 »Odvisnik od seksa«; 17.50 »Svetovalec«; 23.00 »Svinjarija«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Thor - The dark world«; 16.30, 22.15 »Battle of the year«; Dvorana 2: 16.30, 20.00, 20.15, 22.15 »Zoran, il mio nipote scemo«; Dvorana 3: 15.30, 17.00 »Free Birds - Tacchini in fuga«; 18.30, 20.15, 22.00 »Don Jon«; Dvorana 4: 16.20, 18.20, 20.15 »Lunchbox«; 18.10, 22.20 »Old boy«.

SUPER - 15.30 »Disney planes«; 17.00, 18.40, 20.20, 21.45 »Sole a catinelle«.

THE SPACE CINEMA - 15.50, 18.45, 19.15, 21.40 »Hunger Games - La ragazza di fuoco«; 15.40, 17.50, 20.00, 22.10 »Checco Zalone - Sole a catinelle«; 15.10, 17.30, 19.50, 22.10 »Thor - The dark world«; 17.05, 22.10 »Fuga di cervelli«; 15.45, 17.40 »Free Birds - Tacchini in fuga«; 20.00, 22.05 »La mafia uccide solo d'estate«; 15.30, 17.45, 20.00, 22.10 »Blue Jasmine«; 15.00, 17.25, 19.50, 22.15 »Dietro i candelabri«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.30 »La Traviata«; 22.00 »Hunger Games - La ragazza di fuoco«; Dvorana 2: 17.30, 20.30 »Hunger Games - La ragazza di fuoco«; Dvorana 3: 17.45, 20.00, 22.15 »Dietro i candelabri«; Dvorana 4: 17.30, 20.10, 22.10 »Blue Jasmine«; Dvorana 5: 18.00, 20.00, 22.00 »Fuga di cervelli«.

Izleti

LETNIKI 1964 - srednja šola Fran Levstik - dvodnevni izlet v Madrid v aprilu/maju. Info in prijave do 10. decembra na tel.: 348-3464815 ali 347-8579872.

SPDT prireja v nedeljo, 15. decembra, tradicionalni avtobusni »Izlet v neznanu«. Odhod avtobusa ob 8.00 s Trga Oberdan, ob 8.20 iz Bazovice (zbirališče na Vagi). Predvidene so približno 3 ure prijetne in nenaporne hoje. Pohodu bo sledilo kosilo in družabnost. Nujen veljaven osebni dokument. Vpisovanje do vključno torika, 10. decembra. Tel.: 040-413025 (Marinka).

SNOW DAY MTK prireja enodnevni izlet na Zoncolan za ljubitelje zimskih športov. Odhodi iz Trebč, Opčin, Proseka in Devina. V primeru zadostnega števila vpisov je možen tudi odhod iz Gorice in Jamelj. Info in vpisovanje na tel.: +39 348-3288130 (tajništvo) ali mtk.trebce@gmail.com.

Čestitke

Kljub temu, da se skoraj ne pozna, jih danes VLASTA 60 ima! Ostani taka kot si bila doslej in trdno vztrajaj dolgo let naprej. Obilo sreče, zdravja in veselja, to je tebi najdražjih zdaj iskrena želja.

Nasha VLASTA praznuje danes okrogla leta. Vse najboljše iz vsega srca želimo Anuška, Vanda in Ljuba z družinami

Turistične kmetije

KMEČKI TURIZEM RADETIC SIDONJA

v Medjevsi je odprt ob sobotah in nedeljah.

Tel.: 040-208987

Osmice

BERTO IN VASILIJ PIPAN sta odprla osmico v Mavhinhah 22/D. Tel. št.: 040-299453.

IVAN PERNARČIČ ima v Vižovljah odprto osmico. Tel.: 040-291498.

OSMICO NA KOLONKOVCU je odprla družina Debelis, Ul. G. Ventura 31/1. Tel.: 347-3648603.

OSMICO je odprl Zidarič, Praprot 23. **PAHOR MARIO** je v Jamljah odprl osmico. Poleg vina, nudi domač prigrizek. Tel.: 0481-419956.

PRI DAVIDU v Samatorci št. 5 je odprta osmica. Vabljeni. Tel. 040-229270.

V LONJERJU ima Gabrijel osmico. Vabljeni na domačo kapljico in prigrizek. Tel.: 338-3976187.

Mali oglasi

RESEN IN ZANESLJIV FANT, star 21 let, nujno išče zaposlitev. Tel. št.: 329-3831585.

BOX ZA AVTO dajem v najem v Ul. Trissino 15 (v bližini bolnice Burlo), 14 kv.m. z elektriko in vodo, 130,00 evrov mesečno. Tel. 347-7334719.

DAJEM V NAJEM dvosobno stanovanje s kopalnico na Lonjerski cesti, približno 500,00 evrov mesečno. Tel.: 040-576116.

IZPRAZNUJEM hiše, stanovanja, kleti, podstrešja itd. ter popravilam pohištvo; tel. 340-2719034.

IŠČEM HIŠO v najem v Križu. Dve sobi in mali vrt. Tel.: 329-4068919

POMAGAM PRI UČENJU višješolcem in srednješolcem. Večletna izkušnja. Tel.: 339-8201250.

PRODAM domače klobase. Tel.: 339-5472406.

PRODAM garažo v Ul. Miramare, v bližini železniške postaje. Tel. 329-4128363.

V ZAMENO ZA DRVA brezplačno čistim vozne parcele na Krasu. Tel.: 335-5340169.

ZANESLJIVA IN RESNA GOSPA išče delo kot hišna pomočnica (tudi likanje) ali kot negovalka starejših oseb, 24 ur dnevno. Tel.: 347-8601614 ali 040-9880206.

Obvestila

JUS NABREŽINA vabi člane, da se udeležijo vzdrževalnega čiščenja »Brščic«, ki bo ob sobotah od 8.30 dalje. Odpade v primeru slabega vremena. Zbirališče »Za Vodico«. Vsakdo, ki bi želel sodelovati pri čiščenju, se lahko prijavi na tel.: 349-5289593 (Milivoj) ali 382-825523 (Niko).

ZUMBA SKD DRAGO BOJAN obvešča, da poteka tečaj ob četrtkih, od 18.20 do 19.20 v domu Briščiki. Vabljeni tudi na uro poskusne brezplačne vadbe. Info na tel.: 348-0633569 (Katja).

50 - LETNIKI, 50 prijavljenih, dobimo se danes, 7. decembra, ob 20. uri v Zagradcu ali ob 19.30 na Proseku na Kržadi. S sabo prinesite kup dobre razpoloženja in veselja.

OBČINA DOLINA IN NARAVNI REZERVAT DOLINE GLINŠČICE obveščata, da voden sprehod »V odkrivanju doline Glinščice v Božičnem času«, predviden danes, 7. decembra, odpade. V nedeljo, 8. decembra, pa se bo vršil kot predvideno in sicer ob 8.30 bo zbirališče v Sprejemnem centru. Število udeležencev je omejeno, prijave na tel. 040-8329231 (od 9. do 11. ure) ali na info@riservavalrosandra-glinscica.it.

SLAŠČIČARSKI TEČAJ - SKD Tabor Opčine: znova nas bo francoski šef slaščičarstva Naser Gashi, ki je opravil visoko akademijo za slaščičarstvo v Parizu, učil pripravljati najbolj znane francoske sladice (čokoladni tartuf in jabolčni krambl). Tečaj se bo vršil danes, 7. decembra, od 8.30 do 15.00 na Brdini na Opčinah. Vpis v društvenih prostorih na Opčinah. Info na tel. 040-211997 in 340-2426069 (Olga).

JUS TREBČE obvešča člane in vaščane, da bo vzdrževalna sečnja na poljski poti od Zavodov do Župance tudi v nedeljo, 8. decembra. Zbirališče na Rounu ob 8.30. Ob zaključku rabute bodo posekana drva porazdeljena med udeleženci na osnovi žreba.

OPENSKA DEKANJA vabi na nov niz srečanj namenjen zakoncem in družinam nasploh. Srečanja bodo enkrat mesečno in sicer vsako drugo nedeljo v mesecu. Prvo srečanje bo v nedeljo, 8. decembra, ob 15. uri pri Šolskih sestrah pri Sv. Ivanu v Ul. delle Docce 34. Vodi upokojeni nadškof msgr. Alojz Uran. Tudi otroci bodo lahko sledili svojemu programu, ki se bo zaključil s skupno sveto mašo.

SKD DRAGO BOJAN organizira v nedeljo, 8. decembra, ob 18. uri na plošči v društveni gostilni v Gabrovcu, prižig božičnih lučk. Toplo vabljeni.

SK DEVIN, v sodelovanju z Občino Devin - Nabrežina, vabi na predstavitev nove zimske sezone, ekip, trenerjev, tekem, šole smučanja in deskanja, v ponedeljek, 9. decembra, ob 18.30 v Kamnarsko hišo v Nabrežini.

KROŽEK KRATKOČASNE MATEMATIKE bo imel prihodnje srečanje v torek, 10. decembra, ob 17. uri v prostorih Slovenske prosvete, Ul. Donizetti 3. Vabljeni novi in stari ljubitelji matematike.

SOMPD VESELA POMLAD vabi bivše pevce k pevskeemu sodelovanju pri sveti maši ob 35-letnici zborovskega društva, ki bo v nedeljo, 15. decembra, ob 10.30 v cerkvi Sv. Jerneja na Opčinah. Vaje za priložnostno skupino bodo v torek, 10. decembra, ob 20.30 v pevski sobi v Finžgarjevem domu. Vabljeni!

TPPZ P. TOMAŽIČ sporoča, da bo v torek, 10. decembra, na sedežu na Padričah ob 20.45 redna pevska vaja.

PASTORALNI SVET OPENSKE DEKANJE se bo zbral na zasedanju v sredo, 11. decembra, ob 20.15 v Marijanišču na Opčinah.

TRŽAŠKA KNJIGARNA, MLADIKA IN ZTT vabijo na kavo s knjigo v sredo, 11. decembra, ob 10. uri. O adventnem času in o bližajočih se božičnih praznikih bo spregovoril škedenjski kaplan Dušan Jakomin. Srečanje bo v Tržaški knjigarni ob skodelici kave.

OŠ ALOJŽA GRADNIKA, v sodelovanju z občino Repentabor, bo zbirala v četrtek, 12. decembra, pred občino, v prostorih civilne zaščite, od 13. do 16. ure obleke, obutev in hrano, ki bodo namenjeni Rdečemu križu v Logatcu.

PODROČNI SVET slovenskih vernikov iz Trsta in Milj ter Vincencijeva Konferenca, vabita v četrtek, 12. decembra, na obisk gostov doma za starejši ITIS v Ul. Pascoli 31; ob 16.10 molitev rožnega venca, sledi sv. maša s petjem Marijinih pesmi, nato pa veselo druženje.

ZDRUŽENJE PROSTOVOLJCEV HOSPICE ADRIA ONLUS vabi na predavanje »Vedeti moramo kaj lahko bolniku povemo ali ne povemo« v četrtek, 12. decembra, ob 17.30 v kavarno Sv. Marka, Ul. C. Battisti 18a. Predaval bo dr. Gianluca Borotto, odgovorni za Hospice »Pineta del Carso« v Nabrežini.

AŠD SK BRDINA obvešča, da se bodo tudi v letošnji zimski sezoni odvijali tečaji smučanja. Info na sedežu društva, Repentabska ul. 38 na Opčinah, ob ponedeljkih, od 20. do 21. ure. Tel.: 340-5814566 (Valentina).

TRŽAŠKA KMETIJSKA ZADRUGA vabi vse cenjene oljkarje in odjemalce na otvoritev nove torklje, ki se bo vršila v soboto, 14. decembra, ob 11. uri v Ul. Travnik 10. Sledi degustacija novega oljčnega olja ter srečelov, za katerega najsrečnejši si bo pridobil obiralec oljk.

NARODNA ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA vabi na izredni občni zbor, ki bo v četrtek, 19. decembra, ob 18.30 v prvem in ob 19. uri v drugem sklicu, v prenovljeni študijski sobi NŠK v Trstu. Dnevni red: delovanje NŠK; volitve: upravni in nadzorni odbor.

DRUŠTVO SLOVENSКИH UPOKOJENCEV V TRSTU vabi člane in prijatelje, da se v petek, 20. decembra, z avtobusom skupaj odpeljejo do Ljubljane na popoldanski ogled praznično razsvetljene slovenske prestolnice in božičnih stojnic. Dodatne info in prijave na društvenem sedežu v Ul. Cicerone 8, II.nadstropje. Tel.: 040-360072.

KROŽEK KRU.T vabi na tradicionalno »Srečanje ob koncu leta« v soboto, 28. decembra, v Bazovici (Ul. S. Kosovela 3). Prijave in info na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8. Tel.: 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

Prireditve

SKUPINA 35-55 - SKD France Prešeren iz Boljunca vabi v društveni bar N'G'rici na ogled fotografske razstave »Skozi objektiv Igorja Žerjale«.

MIKLAVŽ PRIHAJA V PREBENEG! Pričakali ga bomo v društvu J. Rapotec danes, 7. decembra, ob 17. uri z igrice »Tri račke« v priredbi in režiji V. Gerdol. Igra družina Gerdol-Polozaj, posebna gostja Biserka Cesar ter glasba v živo Aljoše Saksida. Nato nas obišče Sv. Miklavž! Starše in nonote prosimo, da prinesejo kaj slane in sladkega za družabnost (za pijačo je poskrbljeno). Prisrčno vabljeni!

OBČINA DOLINA - ODBORNIŠTVO ZA KULTURO, vabi na Božični sejem na glavnem trgu »G'rici« v Boljuncu: danes, 7. in 8. decembra, od 9.30 do 19.00. Danes, 7. decembra, ob 12.00 vodena pokašnja olja v sprejemnem centru, ob 20.00 nastop srbske folklorne skupine »Pontes - Mostovi« v občinskem gledališču F. Prešeren. V nedeljo, 8. decembra, ob 8.30 sprehod po dolini Glinščice; ob 12.00 na trgu nastop pihalnega orkestra Breg.

SKD TABOR, Prosvetni dom - Opčine, prireja Miklavžev prodajno-razstavni sejem: danes, 7. decembra, 10.00-13.00 in 16.00-19.00; ob 10. uri ustvarjalna delavnica za otroke, ob 17. uri nastop šolskega zbora OŠ F. Bevka z Opčin in otroških plesnih skupin SKD Tabor; v nedeljo, 8. decembra, od 10. do 13. ure. Obiščite nas!

VIRGIL ŠČEK - Ob 65. obletnici smrti bo danes, 7. decembra, ob 17. uri v dvorani Kulturnega doma v Lokvi (pri Lipici), spominska prireditve »Trdno verujem, kar me je mati učila«, ki jo organizira Krajevna Skupnost Lokve. Program povezuje: Aleksandra Čehovin in Matej Gruđen. Zapel bo: MPZ Tabor iz Lokve. Asistentka režije: Radha Nadlišek. Zvočni zapis: RAI Radio Trst A. Glasbeni aranžma, harmonika in tehnična izvedba: Miran Pečenik. Režija in scenarij: Aleksandra Čehovin.

AŠD VESNA vabi člane in prijatelje na družabni večer, ki bo potekal v nedeljo, 8. decembra, ob 18. uri v dvorani Ljudskega doma Bitva v Križu. Predstavili bomo društveni koledar ter nazdravili prihajajočim božičnim in novoletnim praznikom.

RAZSTAVA - 140 LET POŠTNEGA URADA v društvu V. Vodnik v Dolini: v nedeljo, 8. decembra, od 11. do 13. ure in od 15. do 17. ure, v ponedeljek, 9. in torek, 10. decembra, od 10. do 12. ure. **TEATRO INCONTRO**, v sodelovanju z Zadrugo Kulturni dom Prosek - Kon-

tovel, prireja gledališko predstavo v italijanskem jeziku »Sollazzamenti in tempo di peste« - Decameron - Giovanni Boccaccio, v nedeljo, 8. decembra, ob 17. uri v Kulturnem domu na Proseku.

DSI vabi v ponedeljek, 9. decembra, v Peterlinovo dvorano v Ul. Donizetti 3 v Trstu, na večer: Slovenci in mediji, tokrat RAI. Gostje večera bodo ravnatelj deželnega sedeža RAI Guido Corso, glavni urednik slovenskih informativnih sporedov Marij Čuk in urednica v slovenskem programskem oddelku Martina Repinc. Začetek ob 20.30.

KRU.T vabi v ponedeljek, 9. decembra, ob 18. uri na drugo srečanje v sklopu predavanj »Prehrana je zdravje«, na sedežu krožka (Ul. Cicerone 8, II. nadstropje). Dr. Rosa Della Fortuna, master II. stopnje v nevropsihofizični optimizaciji, bo govorila o metodi Kousmine - prehranbenih strategijah za pridobitev in ohranjanje dobrega počutja. Vse dodatne info in prijave (omejena mesta) na Kru.tu. Tel.: 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

SKD VIGRED - Veseli december v Šempolaju: sejem ročnih del in knjig ter razstava slik Vesne Benedetič, izdelkov članov Kruta, božičnih obeskov Tadea Sedmaka na ogled do 15. decembra, ob delavnikih 15.30-18.30; nedelja 9.30-11.00 in 15.00-18.00). Na sejm sodeluje krajevno Združenje staršev; v ponedeljek, 9. decembra, ob 17.30 ponovitev igrice »Postal bom pilot« in gostovanje ODS J. Štoka z igrice »Na čajanki«; v sredo, 11. decembra, ob 20. uri koncert in predstavitev cd-ja božičnih ljudskih pesmi »Ena svetla luč gori« z ŽPS Stu ledi; v četrtek, 12. decembra, ob 18. uri nastop gojencev Glasbene matice in dua Tanja Tuta (solopevka) in Jan Grbec (pianist); v petek, 13. decembra, ob 18. uri na Placu Božičnica (otroški vrtec, COŠ S. Gruđen, OPS, mladinska glasb. in plesna skupina Vigred, pevski zbor Združenje staršev, mladinski orkester GD Nabrežina, Božiček, Dedek Mraz in duo Egon in Norman); v petek, 20. decembra, ob 20. uri koncert Srečno.

SKLAD M. ČUK, Proseška ul. 131/133 - Opčine, vabi na odprtje skupne razstave »Kraška simfonija« v torek, 10. decembra, ob 20. uri. Sodelujejo: A. Podobnik, J. Bortolato, M. Lupinc, R. Goruppi in S. Ferluga. Predstavlja M. Jevnikar. Gost večera bo skupina »Ano urco alpej dvej«. Razstava bo odprta do 20. decembra, od ponedeljka do petka, od 10.00 do 12.00 ter od 17.00 do 19.00 ure.

BOŽIČNI SEJEM pri SKD Igo Gruđen bo v dneh od 11. do 14. decembra, od 16. do 20. ure v prostorih kulturnega doma v Nabrežini. Na programu so tudi spremne prireditve: pevski zbor OŠ V. Šček, godbena šola Nabrežina, mladinski zbor I. Gruđen, DPZ Kraški slavček, baletna skupina Releve, lutkovna predstava, godalni orkester Suzuki in solopevka Tanja Tuta.

DEŽELNI SEDEŽ RAI ZA FJK - slovenski tv program in SKD Valentin Vodnik vljudno vabita na predstavitev in premierni ogled dokumentarnega filma »Spomin - naših 60 let« ob Avsenikovih melodijah, scenarij in režija Aleksi Jercog, ki bo v četrtek, 12. decembra, ob 20. uri v prostorih SKD V. Vodnik v Dolini. Sodelovala bo vokalno - instrumentalna skupina Kresnice. Častna gostja večera bo Jožica Svete, dolgoletna pevka Ansambla bratov Avsenik.

REVIJA OTROŠKIH IN MLADINSKIH PLESNIH SKUPIN »Do svobodnega giba«, v organizaciji ZSKD in DSMO Kiljan Ferluga, bo v četrtek, 12. decembra, ob 19.30 v Občinskem gledališču Giuseppe Verdi v Miljah. Večer sodi v okvir božičnih prireditev, ki jih prireja Občina Milje. Toplo vabljeni!

J.K. ČUPA IN KD RIBIŠKI MUZEJ Tržaškega primorja vabita v petek, 13. decembra, ob 19. uri na predstavitev knjige Bruna Volpija Lisaja »Lo zoppolo - čupa del Golfo di Trieste e le piroghe« v razstavno dvorano ZKB, Ul. Ricreatorio 2 - Opčine.

ZALOŽNIŠTVO TRŽAŠKEGA TISKA, v sodelovanju s SSG, vabi na predstavitev nove izdaje velike uspešnice Marjuče Offizia »Iz morja v ponev«. Srečanje z avtorico bo v petek, 13. decembra, ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu.

SKD PRIMOREC vabi na predstavitev »(u)TRI(n)KI« v soboto, 14. decembra, ob 20. uri v Ljudskem domu v Trebčah.

BOŽIČ V TERSKI DOLINI: Koncert v sklopu deželne revije Nativitas, v organizaciji Barškega okteta, Gorske skupnosti Ter, Nediza, Brda, ZSKD in USCİ FVG, bo v nedeljo, 15. decembra, ob 15.30 v Cerkvi Sv. Jurija v Bardu. Nastopajo OPZ Mali Lujerji-Bardo (dir. David Klodič), MePZ Naše Vasi-Tipana (dir. David Klodič), MePZ Rečan-Grmek (dir. Stefania Rupli), Združena zbora MePZ Sv. Anton-Kobarid in MoPZ Justin Kogoj-Dolenja Trebuša (dir. Matej Kavčič) in ŽePS Stu ledi (dir. Katja Lavrenčič).

OBČINA DOLINA - ODBORNIŠTVO ZA KULTURO, vabi v nedeljo, 15. decembra, ob 18.30 v občinsko gledališče F. Prešeren v Boljuncu na koncert »In mir na zemlji«, v sodelovanju s pihalnim orkestrom Breg in kulturno ustanovo »J. Pangerc« iz Doline.

POTOVANJE MED BOŽIČNIMI TRADICIJAMI: Koncert v sklopu deželne revije Nativitas, v organizaciji zbora Trevalli - Tri doline, ZSKD in USCİ FVG, bo v nedeljo, 15. decembra, ob 20.30 v Cerkvi Santa Maria della Neve v Vidmu. Nastopajo Zbor Trevalli - Tri doline - Cravao, San Leonardo (dir. Maria Francesca Gussetti), Zbor Lis vos dal Natison - San Giovanni al Natison (dir. Maria Francesca Gussetti) in Zbor Corale Faisi Dongie - Racchiuso di Attimis (dir. Alessandro Rizzi).

KRU.T vabi na predavanje »Camino de Santiago de Norte«, ki bo v ponedeljek, 16. decembra, ob 18. uri v društvenih prostorih. Prof. Loredana Kralj bo pripovedovala o prehojeni romarski poti po čudoviti severni atlantski Španiji. Info na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8. Tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

FOTOVIDEO TRST 80 vabi na ogled razstave »Woman front back« Miloša Zidariča in Marka Civardija v agriturizmu v Praprotnu, ki bo odprta do torka, 17. decembra, od 17. ure dalje.

Prispevki

Namesto cvetja za pokojno Silvano Zeriali darujeta Boneta Claudia in Lucija 50,00 evrov za AIRC.

Ob pomembnih obletnicah šole A. Gradnika na Repentabru daruje Marija Ozbič 20,00 evrov za OŠ A. Gradnika na Repentabru.

Ob 40-letnici poimenovanja šole na Repentabru in v spomin na prerano preminulo sovaščana Vojka Škabarja in Alojza Škabarja darujeta družini Škabar in Bitežnik 60,00 evrov za OŠ A. Gradnika na Repentabru.

V spomin na Malko in Ivana Guliča darujejo Mitja, Peter in Anka 60,00 evrov za VZPI - ANPI Anton Ukmar Miro, Prosek - Kontovel.

Ob 10. obletnici smrti dragega Oskarja Čoka darujeta Neva in Paolo 50,00 evrov za krožek Krut.

V spomin na prijatelja Ivana Guliča darujeta Ivan in Adrijana Bencina 50,00 evrov za SKD Tabor iz Opčin.

V spomin na Michelo Peccia darujejo kolegi sedeža RAI za FJK 700,00 evrov za združenje AGMEN.

V spomin na Stano Milič - Lazar daruje družina 50,00 evrov za OŠ A. Gradnika.

V spomin na Stano Milič - Lazar daruje sestra Milka 25,00 evrov za OŠ A. Gradnika.

V spomin na Ivana Guliča darujeta Nerina in Rinaldo Vremec 20,00 evrov za SKD Tabor.

Pred 7. leti nas je zapustil dragi oče in mož Aldo Jercog. V njegov spomin darujeta Tatjana, Uroš in Jožica 100,00 evrov za raziskavo rakastih obolenj.

V spomin na Dezi Prašelj darujejo Slava, Tatjana in Dario 50,00 evrov za K.D. Prosek - Kontovel.

GORICA - Slorijev celodnevni posvet o zgodovinskih manjšinah v Italiji

FJK naj bo spet laboratorij integracije in sodelovanja

GORICA - Izmenjava tako imenovanih dobrih praks, pozitivnih izkušenj pri jezikovni in kulturni promociji zgodovinskih jezikovnih manjšin, je bila v središču včerajšnjega celodnevnega posveta, ki sta ga na sedežu fundacije goriške hranilnice priredila Slovenski raziskovalni inštitut in furlansko filološko društvo Societât Filologjiche Furlane. Štirinajst predavateljev je sicer ne ravno številnemu občinstvu spregovorilo o zelo različnih dejavnostih: od projekta Eduka, ki je med mladimi na obmejnem italijansko-slovenskem pasu širilo vrednote večkulturnosti, do sardinskega festivala, na katerem tekmujejo filmi, posneti v takih ali drugačnih manjšinskih jezikih, od promocije ladinsčine skozi pop glasbo do informacijske tehnologije v manj razširjenih jezikih.

Uvodni pozdrav sta posvetu prinesla predsednika obeh ustanov, ki sta priredili posvet. Milan Bufon je izrazil zadovoljstvo, da se je v Furlaniji Juljski krajini razdalja med večino in manjšino občuteno zmanjšala, kar se zrcali tudi v slovenskih šolah: naraslo je tako število otrok iz mešanih kot iz neslovenskih družin, zaradi česar so šole postale posredovalke slovenske kulture tudi večinskemu narodu. To zahteva nove didaktične prijeme in revizijo celotnega deželnega izobraževalnega sistema, v prepričanju, da mora Furlanija Juljska krajina ponovno postati »laboratorij«, ki naj spodbuja dinamično in uspešno kulturno sodelovanje oziroma integracijo.

Federico Vicario je ob izraženem zadovoljstvu nad ustaljenim sodelovanjem s Slorijem opozoril, da potrebujejo dobri projekti finančna sredstva. Deželna uprava po njegovi oceni vlaga premalo denarja v zaščito manjšinskih jezikov in kultur, v prvi vrsti v njihovo poučevanje. Podpredsednik deželnega sveta Igor Gabrovac upa, da bodo ta sredstva lahko vključili v rebalans proračuna in še bolj podpirali tudi sodelovanje med manjšinskimi skupnostmi; podobno željo je v imenu odbornika Giannija Torrentija izrazil tudi direktor deželne službe za manjšinske jezike Lucio Pellegrini.

Prisotne je v imenu Pokrajine Gorica pozdravila tudi podpredsednica Mara Černic in med drugim izrazila prepričanje, da bi morali v italijanskih šolah poučevati tudi furlansčino in slovenščino.

O posvetu bomo obširneje poročali v jutrišnji številki. (pd)

Posvet je potekal v dvorani fundacije goriške hranilnice

BUMBACA

Predsednica društva Člen 7 Susanne Weitlaner

GRADEC - Na avstrijskem Štajerskem se tudi v letošnjem šolskem letu slovenščine pretežno fakultativno, torej neobvezno, temveč po izbiri, spet uči nad 400 otrok. Prvič jih bilo več kot 400 v šolskem letu 2010/2011, letos pa jih je natančno 419. Absolutni rekord so sicer dosegli v lanskem šolskem letu, ko je bilo na različnih stopnjah šol, od elementarnega izobraževanja do poklicnih višjih šol k pouku slovenščine na avstrijskem Štajerskem vpisanih 458 otrok.

Zaradi prizadevanj Kulturnega društva sedmi člen za Slovence na avstrijskem Štajerskem se lahko

SLOVENC V AVSTRIJI - Pouk slovenščine na Štajerskem

Tudi v letošnjem šolskem letu k pouku prijavljenih nad 400 otrok

otroci s slovenščino spoznavajo in se je učijo od šolskega leta 2004/2005, ko so začeli s 199 slušatelji. Otroci se slovenščine učijo v veliki večini fakultativno kot jezika sosedo oziroma prednikov ali tujega jezika in ne kot na avstrijskem Koroškem materinščine. To je seveda posledica velike stopnje asimilacije, ki je bila po prvi svetovni vojni podprta tudi z nasiljem, po drugi svetovni vojni pa s problemom ideoloških razlik. Predsednica društva Člen 7 Susanne Weitlaner na vprašanje, čemu letos niso podrl rekord, pravi: »Tega ne jemljem dramatično. Vpis se je ponekod zmanjšal morda zavoljo avstrijske šolske reforme, ko glavne šole postajajo nove srednje šole.«

V Gradcu, kjer se otroci na elementarni ravni slovenščine učijo kot materne jezika, je vpisanih 19 otrok, lani jih je bilo 18. Pouka slovenščine kot materinščine in tujega jezika, kot je spričo avstrijske zakonodaje formalna deskripcija tega pouka, pa se v Gradcu znova, tako kot lani, udeležuje 16 otrok. Treba je sicer reči, da gre v Gradcu za otroke tja priseljenih koroških Slovencev ali zdomcev iz Slovenije. K slovenščini prihajajo iz različnih graških šol po dve

uri na teden. Sicer pa imajo otroci možnost spoznavati slovenščino še v okrajih Radgona, in to kar v šestih ljudskih šolah, treh glavnih šolah in v Radgoni na gimnaziji BORG. Tu se slovenščine uči največ gimnazijcev, namreč petdeset, iz slovenščine pa lahko opravijo tudi maturo. Vendar gre pri BORG v vseh primerih za dijake iz Slovenije, kar je samo zase zanimiv nov trend, namreč da se slovenski dijaki ob meji raje vpišejo v avstrijske srednje šole, ker je to za njihove družine ceneje.

V okraju Lipnica/Leibnitz je slovenščina na voljo v štirih ljudskih šolah in na šestih novih srednjih šolah. Največ jih je pri slovenščini na novi srednji šoli v Arnežu, in sicer 37, kjer pri vpisih k pouku slovenščine prednjačijo že vsa ta leta. Zasluge za to ima prav gotovo učitelj Ernst Körbler, ki slovenščino zelo reklamira in tudi poučuje. V okraju Lonč je na ljudski šoli v Ivniku letos v ljudski šoli pri slovenščini 24 otrok. Slovenščine se učijo še na PTS v Kirchbachu, okraj Vrba, in to 33 dijakov fakultativno in še trije kot materin jezik, ter na gozdarski šoli HBLA v Bruck an der Mur, kjer k slovenščini prihaja 37 višješolcev.

Boris Jaušovec

SLOVENIJA - Do konca leta

Osnutek nove koalicijske pogodbe naj bi pripravila PS

LJUBLJANA - Za osnutek nove koalicijske pogodbe, ki bo pripravljen do predvidoma konca leta in o katerem so se koalicijski prvaki že začeli dogovarjati, bo kot največja vladna stranka zadolžena PS. Nato pa bodo sledila podrobnejša usklajevanja. Kljub dokaj različnim programskim stališčem strank so njihovi predsedniki prepričani, da bodo našli kompromise.

Predsednik SD Lukšič meni, da bodo dosegli soglasje, saj da se je vladna ekipa dobro utrdila, ni pa prepričan, da bo osnutek pripravljen že do konca leta, je prvak DL Gregor Virant bolj optimističen. Si bodo pa nato, kot je poudaril, vzeli potreben čas za usklajevanja. Predsednik DeSUS Karl Erjavec je izpostavil, da pri dogovoru o sodelovanju do prihodnjih volitev zelo dobro napredujejo.

Po Erjavčevem mnenju je rekonstrukcija vlade nujna, Lukšič pa glede na nedavna odstopa gospodarskega ministra Stanka Stepišnika iz vrst PS ter ministra za zdravje Tomaža Gantarja iz vrst DeSUS ocenjuje, da je to zagotovo možnost za kaj takšnega; stranke namreč zdaj lahko pogledajo, ali imajo denimo kakšne boljše kandidate namesto ljudi, ki so jih same predlagale. V SD proti temu ne bi imeli nič, a ob tem je Lukšič poudaril, da so s svojimi tremi ministri zadovoljni in jih »ta del zgodbe ne zanima.«

V SD sicer svoje zahteve pri koalicijski pogodbi vežejo zlasti na izboljšanje položaja kakovosti življenja vseh ljudi, medtem ko je za DeSUS pričakovano najpomembnejša ureditev vprašanja pokojnin in regresa za upokojence. DL nasprotuje novim davkom oziroma zviševanju že obstoječih, v ospredje pa je po oceni stranke treba postaviti mlade in konkurenčnost gospodarstva, pomembno bo tudi nadaljevanje intenzivnega pregona gospodarskega kriminala in korupcije.

Anketa

www.primorski.eu

klikni in izrazi svoje mnenje

Ali vas veseli odprtje nakupovalnega središča Tiare Shopping v Vilešu?

- ☐ Da, ponudba bo bolj široka in cenejša
- ☐ Da, prinaša delovna mesta in dobiček
- ☐ Da, je dobra protiutež naraščanju spletne trgovine, ki skupnosti ne prinaša ničesar
- ☐ Ne, oškoduje male trgovine
- ☐ Ne, povečuje škodljivo potrošniško mrzlico
- ☐ Me ne zanima

KOBILARNA LIPICA - Praznični december

Do konca leta vrsta dogodkov za otroke

LIPICA - Letošnji december v Kobilarni Lipica bo čaroben, poln veselja in pričakovanja, zato so ga poimenovali »Lipica v praznični preobleki«. Prvi vrhunec veselega decembrskega dogajanja je bil že v torek, ko je v Kobilarno Lipica prišel Miklavž, ki si je izbral najhitreje lipicance, s katerimi je razdelil darila vsem otrokom v Sloveniji.

Ves praznični december se bodo ob sobotah med 9. in 12. uro vrstile delavnice za otroke ob ognju v kaminu, ki bo pričaral čarobno vzdušje v dvorani Thais hotela Maestoso. Ves program decembrskega dogajanja, vključno s sobotnimi delavnici za otroke in sprejemom Božička ter dedka Mraza je za otroke brezplačen.

Danes med 9. in 12. uro bodo otroci in starši v Lipici prvič skupaj postavili novoletno jelko in jo okrasili z lučkami. Ob 18. uri pa bo pravljčni večerni dogodek ob prižigu lučk. Naslednjo soboto bodo otroci izdelovali okraske za novoletno jel-

ko iz testa za piškote in z njimi še dodatno polepšali novoletno jelko. Eden od vrhunec decembrskega dogajanja bo sprejem Božička z jelenom Rudolfom v soboto, 21. decembra, ob 10. uri. Božička razmišlja, da bi svojega jelena Rudolfa upokojil in zamenjal z lipicancem. Na zadnji decembrski delavnici v soboto, 28. decembra, bodo otroci izdelovali darila za svoje najdražje, v nedeljo, 29. decembra, pa pričakali dedka Mraza, ki se bo v Lipico pripeljal s kočijo, v katero bosta vprežena dva čudovita bela lipicanca.

Leto bodo zaključili slovesno, s praznično predstavo Lipiške klasične šole jahanja v ponedeljek, 30. decembra, ob 15. uri. Da bo vzdušje na praznični predstavi nepozabno, bo gledalce pozdravil dedek Mraz, ki se bo pripeljal z lipicansko vprego.

Celoten program je objavljen na povezavi <http://www.lipica.org/si/dogodki/2013>

TRST - Danes ob 11.30 odprtje razstave v Skladišču idej

Malabotta in umetnost

V Skladišču idej v Trstu bo od danes (otvori-
tev je ob 11.30) do 2. marca 2014 na ogled razsta-
va, ki je nastala pod okriljem Pokrajine Trst in po-
stavlja v ospredje pomen zbirateljstva. Manlio Ma-
labotta je bil notar, pesnik, pisatelj, kritik, razisko-
valec in navdušen fotograf, ki je s svojo zbirateljsko
občutljivostjo zapustil pomembno zbirko slik, re-
vij, knjig in dokumentov. Razstavo so podprli Fun-
dacija CRT iz Trsta, Občina Ferrara in Muzej mo-
derne in sodobne umetnosti Filippo de Pisis ter
Tržaški državni arhiv. Pri uresničitvi načrta je so-
delovala tudi Franca Fenga Malabotta z dragoceni-
mi pričevanji o nastajanju zbirke v času.

Olja, risbe in grafike, skupno osemindeset
likovnih del Filippa De Pisisa je prešlo z donacijo v
Muzej moderne in sodobne umetnosti v Ferraro in
bodo izjemoma prav na tržaški razstavi na ogled v
prvotni sestavi z drugimi deli imenitnih mojstrov, ki
so zaznamovali umetnost 20. stoletja. Videli bomo
šest kipov, tuš in olje Artura Marinija, tri slike Gior-
gia Morandija. Največ je del tržaških mojstrov, kot
so Adolfo Levier, Arturo Fittke, Vittorio Bolaffio, Gior-
gio Carmelich, Mario Lannes, Leonor Fini, nekaj del
Mina Maccarija in Lea Longanesija.

Manlio Malabotta se je po končanem klasičnem
liceju Dante vpisal na univerzo v Padovo, kjer je di-
plomiral iz prava. Že v tem obdobju se je zanimal za
umetnost in se posvečal publicistiki. V reviji Il Po-
polo di Trieste je začel objavljati recenzije razstav. Ob
pomembnih slikarskih delih je nabavil tudi skupino
fotografij Giorgia Carmelicha, kateremu je posvetil
leta 1930 monografijo. Tudi sam se je navduši za fo-
tografijo, posebno zanimivi so posnetki klavnice, ki
jih je tudi razstavljal in so prav tako prisotni na trža-
ški razstavi.

Manlio Malabotta

Postavitev upošteva šest tematskih sklopov: prvi
obravna kritiko in prve zbirke v Trstu, Motovunu
in Rimu, drugi obravna osrednje zbirateljsko ob-
dobje, tretji spise, verze in prozo, četrti knjižnice, pe-
ti prijateljske vezi in zanimanja, zadnja pa sekstante.

Ob razstavi »Manlio Malabotta e le Arti« je iz-
šel katalog, ki ga je izdala Pokrajina Trst v založbi Sil-
vana editoriale. Poleg reprodukcij eksponatov so pri-
spevali svoje strokovne eseje naslednji strokovnjaki:
Luca Massimo Barbero, Ester Coen, Diana De Ro-
sa, Pierpaolo Dorsi, Patrizia Fasolato, Pietro Gibel-
lini, Enrico Lucchese, Marco Menato, Lorenzo Nuo-
vo, Maria Luisa Pacelli. Vstop je prost.

Jasna Merku

KNJIŽEVNOST - Priznanje koroškemu Slovencu

Lipušu nagrada mesta Gradec

Koroški Slovenec Florjan Lipuš je dobit-
nik nagrade Franz-Nabl, ki velja za najvišje pri-
znanje, ki ga na področju književnosti podeljuje
avstrijski Gradec. Lipuš je v 38-letni zgodovi-
ni podeljevanja nagrade postal prvi dobitnik te-
ga priznanja, ki ustvarja v slovenščini. Nagra-
do v vrednosti 14.500 evrov so mu podelili v to-
rek zvečer v Gradcu.

Mesto Gradec se je z nagrado poklonilo
življenjskemu delu 76-letnega pisatelja, piše av-
strijska tiskovna agencija APA.

Lipuševo ustvarjanje je pomembno pri-
spevalo h kulturnemu samorazumevanju go-
vorcev manjšinskega jezika, so zapisali v ob-
razložitvi. Nagrajenec je ob tem dejal, da mu na-
grada pomeni "delček uresničene domovine".

Da je lahko Lipuš nagrado sploh prejel, so
morali najprej spremeniti pravila podeljevanja.
Doslej je veljalo, da lahko priznanje prejmejo
le pisatelji, ki ustvarjajo v nemščini. Med do-
sedanjimi dobitniki nagrade, ki jo podeljujejo
bienalno, so Elias Canetti, Peter Handke, Her-
ta Müller in Josef Winker.

Pisatelj, pedagog in urednik Florjan Li-
puš velja za enega pomembnejših predstavi-
kov koroških avtorjev, ki pišejo v slovenskem
jeziku. Glavna značilnost Lipuševe proze je ne-
konvencionalno prikazovanje sodobne za-
mejske koroške resničnosti skozi osebno ži-
vljenjsko izkušnjo.

Širša javnost ga najbolj pozna po romanu
Zmote dijaka Tjaža (1972), ki je bralcem do-
stopen tudi v nemškem in francoskem jeziku.
Piše tudi kratko prozo, ki je pogosto osredoto-

Florjan Lipuš

čena na ogroženo individualnost, razkroj sub-
jekta v socialnih in kulturnih strukturah ter kri-
tiko provincialne utesenjenosti. Med kratko-
proznimi deli so najbolj znana Prošnji dan, Ja-
lov pelin in Odstranitev moje vasi.

Leta 2005 je prejel častno nagrado za li-
teraturo Republike Avstrije kot prvi avtor, ki pi-
še tudi v slovenskem jeziku, leta 2011 je prejel
tudi Petrarcovo nagrado.

Lipuš se je rodil v Lobniku nad Železno
Kaplo. Študiral je bogoslovje v Celovcu in sla-
vistiko na Dunaju. Bil je učitelj in ravnatelj na
Avstrijskem Koroškem. (STA)

REVIJE - Izšla je osma številka

Mladika s posebno prilogo o slovenski šoli v Italiji

Konec oktobra je izšla osma števil-
ka tržaške kulturne revije Mladika. Ob
mladinski prilogi Rast prinaša tokrat re-
vija posebno prilogo o uvodni okrogli mi-
zi na študijskih dnevih Draga, ki je bila v
petek, 31. avgusta, v Parku Finžgarjeve-
ga doma na Opčinah. Okroglo mizo na
temo Slovenska šola v Italiji so oblikova-
li ravnatelj Marijan Kravos, otroška psi-
hologinja Vlasta Polojaz in raziskovalka
na Inštitutu za narodnostna vprašanja v
Ljubljani Sara Brezgar. Objavo posa-
meznih referatov dopolnjuje prepis de-
bate, ki je sledila okrogli mizi, in izzvala
različna mnenja o stanju slovenske šole v
Italiji ter o potrebi po nujnih ukrepih, da
se zaščiti šola in raba materinščine, ki je
uradni učni jezik slovenske šole v Italiji.

Uvodnik v revijo je napisal Ivan Žer-
jal, ki se ravno tako navezuje na študijske
dneve Draga, na problem slovenske Cer-
kve, na potrebo po demokratični družbi
in nenazadnje na potrebo po zavesti o la-
sni identiteti, ker če ta izgine, potem je tu-
di govor o večkulturnosti odveč.

Na študijskih dnevih Draga so se med
drugim spomnili stoeht pisatelja Borisa
Pahorja, čigar misel »Narodno ob-
čestvo je še zmeraj najbolj zlahtna do-
movina človeškega srca« je bila vodilno
geslo letošnje Drage. Pisatelja, ki so ga
povabili v soboto popoldne, je počastil
časnikar Saša Martelanc, kateremu se je
ob prejemu grafike slikarja Edija Žerja-
la Boris Pahor zahvalil s pomenljivim na-
stopom. V reviji sledi objava motivacij
podelitve letošnje Peterlinov nagrade
Zvezi cerkvenih pevskih zborov iz Trsta
in dr. Janku Zerzerju.

Jože Bajzek se v svojem prispevku s
toplimi besedami sprašuje Komu lahko
zaupamo. Njegove misli so namenjene
predvsem mladim; kot je povedal papež
Francišek na dnevih mladih v Riu de Ja-

neiro, morajo mladi in starejši sodelova-
ti, saj je samo v tem prihodnost naše druž-
be, za sodelovanje pa je nujno medse-
bojno zaupanje in zvestoba Jezusu Kri-
stusu in njegovemu odrešilnemu križu.

Revija objavlja štirinajsti del roma-
na v nadaljevanjih Peta avenija in smrtne
zagate avtorice Irene Žerjal in novo na-
daljevanje življenja v Nemčiji Petra
Merküja, v katerem se spominja mlado-
letnih beguncev iz jugoslovanske vojne,
ki sta jih z ženo gostovala v Erlangenu.

Sledi objava zadnjega poglavja ro-
mana Metoda Turnška Na Višarjah zvo-
ni, ki ga je Milan Dolgan našel v Turn-
škovi zapuščini in ga tudi uredil. Mojca
Polona Vaupotič piše o življenju in delu
slovenske slikarke Ivane Kobilca in s tem
tretjim delom zaključuje pregled o njej.
O duhovnikih v tomajski fari piše zgo-
dovinar Miro Cencič, tokrat o obdobju,
ki gre od konca 18. stoletja do današ-
njih dni. Na zadnjih straneh revije bera-
mo novice iz zmagajstva in zdomstva,
zbrane v rubriki Antena.

V mladinski prilogi Rast Nina Pa-
hor v uvodniku piše o pomenu udejstvo-
vanja mladih v društvih in o vlogi le-teh
v slovenskem manjšinskem prostoru.
Metka Šinigoj in Jernej Šček sta pripra-
vila poročilo o nedavni 23. Dragi mladih,
nato sledi predstavitev zadnje dramske
igre, ki jo je pripravila odrasla gledališka
skupina MOSP izpod peresa Nike Čok in
uredništva, Nina Pahor poroča o gleda-
liški predstavi Umor v vili Roug, ki jo je
postavila na oder Dramska družina SKPD
F. B. Sedej in je prejela Matička za naj-
boljšo predstavo in najboljšo režijo na Lin-
hartovem srečanju v Postojni. Mojca Pe-
taros pa je avtorica pogovora s Staško
Cvelbar, ki je bila prostovoljka na nedav-
nem evropskem košarkarskem prvenstvu,
ki je potekalo v Sloveniji.

TOMIZZE V DUH

Proti ignoriranju z organiziranjem

MILAN RAKOVAC

Se bomo kot v časih globoke ilega-
le, ko so bili levičarji najbolj osovražena
zalega, spet organizirali v »trojke«? (Ah,
ne tiste bruseljke ...) Berem, kako so po
kuloarjih švedskih (ne ameriških!) tajnih
služb Olofa Palmeja klicali kar »izdajalec«
in »komunist«, kar je pomenilo eno in isto.
Na to sem se pomislil v trenutku, ko po-
staja kristalno jasno, kako enostavno je
opravila liberal-bančniška-security me-
nažerija z upori po celem svetu: z ingori-
ranjem. Spet v tajnost torej? Ali natan-
čneje: organizirani v javnost. In vendarle
ni vse tako kot leta 1920, ko Antonio
Gramsci zapiše:

»V času ekonomske in politične
prevlade buržoaznega razreda grajen re-
volucionarni proces poteka potihoma, v
zavejati tovarne in v skritem zavedanju ve-
likanskih množic, ki jih kapitalizem po-
dreja svojim zakonom. Tega procesa ni
mogoče nadzorovati in dokazovati; to bo
možno storiti šele v prihodnosti, ko se bo-
do elementi, ki ga tvorijo (čustva, nejasna
hotenja, navade, kali iniciative in navad),
razvili in prečistili skupaj z ravnojem druž-
be, z razvojem položaja, ki ga delavski raz-
red prevzema v procesu proizvodnje.«

Kaj bomo spet šli v podzemlje ali
končno le oblikovali stranke in gibanja?
»V suženjstvo zakletih« nas nekajkrat več
kot njih; zakaj se ne uspemo združiti, re-
gistrirati, zmagati na volitvah in začeti
spreminjati svet? So se danes gramsci-
jevska čustva&hotenja&navade prečistili
in razvili?

Triindevdeset let po Gramscije-
vi recepturi Luka Mesec na predstaviti
Mladinih Alternativ postavja takole:
»Alternative so celo najpomembnejše

glasilo v Sloveniji. Ponujajo namreč plat-
formo za razmišljanje o najbolj urgentnem
vprašanju našega časa: vprašanju alter-
nativ trenutnemu stanju, ki je – milo re-
čeno – nevzdržno. Nevzdržnost trenut-
nega stanja lahko najlažje povzamemo s
pojmom "kriza kapitalizma". Kapitali-
zem se je namreč znašel v krizi, ki je po
mojem mnenju celo najhujša doslej. Huj-
ša od tiste v 1970-ih in hujša od celo od
tiste v 1930-ih ... Ekonomska kriza je te-
sno prepletena z družbeno krizo. Da bi bil
zmožen ohraniti razredna razmerja, ka-
pitalizem vse bolj omejuje demokracijo in
prevzema vse bolj avtoritarne oblike ...
Bržkone pa bo največja nevarnost v pri-
hodnjih desetletjih okoljska kriza. Kitaj-
ski ekonomist Minqi Li je izračunal, da bo-
mo ob trenutnih trendih porabe večino
naravnih virov izčrpali v naslednjih 50 le-
tih. In tu ni govora le o nafti, ampak o je-
klu, uranu, aluminiju, lesu, pitni vodi ... Živ
primer nezmožnosti keynesianizma vi-
dimo v ZDA. Tam se kljub ekspanzivnim
politikam države soočajo s t.i. "jobless
growth" (rastjo brez služb) ... Zdi se, da se
je pri nas teh problemov prva zavedla
mlajša generacija. Ta že živi v deflacijski
prihodnosti. Služb zanjo ni ali pa so za-
nikrne in čedalje slabše plačane, stano-
vanja so nedosegljiva, življenjski stroški pa
se večajo. Država pa nam je – če upora-
bimo ilustracijo Dumenila in Levyja – od-
maknila svojo levo roko (sociala in redi-
stribucija), soočamo se le z njeno vse bolj
zastašujočo desno roko (represivni apa-
rati države). Prepoved leveice med mladi-
mi je zato treba razumeti kot strukturni
pojavi. Prihodnost nas je dohitela predča-
sno. Od tod Inciativa za demokratični so-

cializem ali študentsko društvo Iskra ... Re-
šitev je vzpostavitev antikapitalistične
politične pozicije, ki bo razmišljala prav
o tem, o čemer dominantni liberalna in
konservativna ideologija nočeta razmi-
šljati: o možnostih zamenjave kapitalizma
z dejansko demokratičnim in pravičnim
družbenim sistemom.«

I sad zajno van moran, nohamol,
povidati niki muoje šekrete ča van hi, cus-
si' e culli', vajk po sto boti povidan: »za-
padnoslavenski Empireji« (by Vasilij Aks-
jonov) vero su naš slavinski cvit mrež ko-
privo in dračon: zato je Mladina najžeš-
ča rivista južnoslavinska, zato je uona sad
načinila i Alternativu, zato iz vsesloven-
ske vstaje pur če našiti una sinistra nuo-
va vera e propia!

A zakaj se ta levica nikjer na svetu
ni uspela resno postaviti, čeprav so po-
goji bolj zreli kot v detroitskih talilnicah
ali manchesterskih predilnicah pred dve-
sto leti? Najprej zato, ker so se ostanki so-
cialističnih in komunističnih gibanj raz-
topili v sladki limonadi liberalizma. In dru-
go, ker klerofašizem ponuja hitrejšo in la-
žje odgovore - fora i šcavi, ossia i mus-
sulmani ... Zahodnjaška demokracija nas
je dotolkla z vsemogočno varnostjo:
»Klasična oblika izsiljevanja danes je: svo-
boda ali varnost. Toda to ni nikakršna al-
ternativa. To je približno tako, kot če vam
nekdo reče "denar ali življenje". Če izbe-
rete denar, boste ob denar in življenje. In
potem imate le eno izbiro: izbrati mora-
te življenje in ostati brez denarja.« je te dni
izjavil lucidni hrvaški filozof Buden.

Zato smo prestrašeni, siromašni,
neaktivni ... Ampak ne vsi. Prav v Slove-
niji se nekaj resno premika ...

JOHANNESBURG - Na žalni slovesnosti pričakujejo voditelje številnih držav sveta

Ves svet se klanja spominu največjega sina Južne Afrike

JOHANNESBURG - Po dolgi boleznij je v četrtek umrl južnoafriški borec za človekove pravice in neutrudni borec proti rasističnemu režimu apartheida v državi, njen prvi temnopolti predsednik in Nobelov nagrajenec za mir, Nelson Mandela. Južna Afrika je zavita v žalost, izrazi sožalja, pa tudi poudarjanje pomena njegovega dela pa prihajajo z vsega sveta. Smrt ikone boja proti apartheidu je v četrtek zvečer sporočil južnoafriški predsednik Jacob Zuma. Prvi temnopolti predsednik Južnoafriške republike je umrl nekaj pred tem v krogu družine na svojem domu v Johannesburgu. 18. julija je dopolnil 95 let.

Kot je dejal Zuma, je Južna Afrika »izgubila svojega največjega sina«. »Naše ljudstvo je izgubilo očeta,« je dejal. »Nelson Mandela nas je držal skupaj in skupaj se bomo poslovnili od njega,« je dodal in ukazal zastave v državi spustiti na pol droga. Nobelov nagrajenec za mir, ki je zaradi svojega boja proti rasističnemu režimu 27 let preživel v zaporu, je po svetu veljal za simbol svobode. Po izpustitvi leta 1990 je nato leta 1994 postal južnoafriški predsednik.

Predsedniški stolček je zasedal samo en petletni mandat, leta 1993 je prejel tudi Nobelovo nagrado za mir. Iz politike in javnega življenja se je umaknil leta 2004.

Od leta 2011 se je vse pogostejše boril s težavami s pljuči, ki naj bi bile povezane z nezadostno zdravljenjo tuberkulozo, za katero je zbolel v zaporu. Junija letos je bil že v kritičnem stanju, a je nato okrevljal in so ga septembra odpustili domov v Johannesburg. Zadnje tedne je preživel v družinskem krogu.

Mandela bo deležen slovesnega državnega pogreba 15. decembra v vasi Qunu, kjer je odrasčal. Spominsko žalno slovesnost bodo pripravili 10. decembra na stadionu v Johannesburgu, vmes pa bo ležal v predsedniški palači v Pretorii.

Na žalni slovesnosti pričakujejo državne voditelje z vsega sveta, med njimi vse nekdane še živeče predsednike ZDA kot tudi sedanjega prvega temnopoltega predsednika ZDA Baracka Obama. Pričakujejo tudi evropske voditelje in številne znane osebnosti, od Oprah Winfrey do Bona.

V Južno Afriko že dobesedno dežujejo izrazi sožalja ob smrti človeka, ki je državo obvaroval pred krvavo državljansko vojno, ko kljub 27 letom zopora in zatiranju milijonov temnopolnih sodržavljanov s politiko rasne delitve oziroma apartheida ni zahteval maščevanja nad belo manjšino Afrikanerjev, potomcev nizozemskih in britanskih priseljencev.

Kot je dejal njegov vnuk Mandla Mandela, so jih sporočila sožalja in podpore dobesedno preplavila. »skreno se zahvaljujem za državno in mednarodno podporo,« je dejal. Generalni sekretar ZN Ban Ki Moon je ob smrti »velikana za pravičnost in preprosto navdih za človeštvo« poudaril, da je Mandelov nesebičen boj za človeško dostojanstvo, enakost in svobodo vplival na številne ljudi po vsem svetu. Pozval je vse ljudi, naj navdahnjeni z vzorom Mandele delajo za boljši svet.

Predsednik ZDA Obama je Mandelo označil za simbol boja za svobodo ter dostojanstvo po vsem svetu. »Dosegel je več, kot bi lahko pričakovali od enega človeka, in ne sodi več k nam ampak v večnost,« je dejal. »Umrl je eden največjih politikov modernega časa,« je ocenil ruski predsednik Vladimir Putin. »Mandela, ki je prestal najtežavnejše preizkušnje, je ostal predan idealom humanizma in pravičnosti do konca,« je poudaril.

Sožalje so družno izrekli tudi voditelji evropskih institucij. Visoka zunanjepolitična predstavica EU Catherine Ashton je ocenila, da mu demokrati vsega sveta »dolgejše velikanski in večni dolgi«. »Ljudem na vseh kontinentih je pokazal, da moral-

Mandela bo deležen slovesnega državnega pogreba 15. decembra v vasi Qunu, kjer je odrasčal. Spominsko žalno slovesnost bodo pripravili 10. decembra na stadionu v Johannesburgu, vmes pa bo ležal v predsedniški palači v Pretorii

ANSA

na sila demokracije lahko premaga mrtvo silo tiranije,« je dejala.

Predsednika Evropske komisije Jose Manuel Barroso in Evropskega sveta Herman Van Rompuy sta poudarila, da sporočilnost Mandelovega življenja presega zgolj boj proti apartheidu in rasizmu. »Naučil nas je sprave, politične tranzicije in socialne preobrazbe,« sta zapisala v skupni izjavi.

Kitajski predsednik Xi Jinping je Mandelo pohvalil »kot svetovnega državnika«, ki

ga bo Kitajska v spominu ohranila zaradi izjemnih prispevkov za razvoj človeštva. »Ni bil le oče naroda Južne Afrike, ampak si je zagotovil spoštovanje in ljubezen ljudi vsega sveta,« so se odzvali na zunanjem ministru v Pekingu.

Indijski premier Manmohan Singh ga je pohvalil kot »pravega gandijevca«, ki bo še naprej navdihoval bodoče generacije. »Umrl je velikan med ljudmi. To je tudi izguba za Indijo,« se je odzval voditelj Indije.

Tudi tibetanski verski voditelj dalajlama je sporočil, da bo pogrešal »dragega prijatelja Mandelo, ki je bil mož poguma, načel in nesporne pokončnosti«. »Najbolje ga bomo počastili, če si bomo prizadevali za enotnost človeštva ter mir in spravo, kot se je on,« je dodal.

»Mandela nas je naučil, da lahko spreminjamo svet,« pa je opozorila mjanmarska borka za človekove pravice Aung San Suu Kyi, tudi Nobelova nagrajenka za mir.

KRONOLOGIJA ŽIVLJENJA NELSONA MANDELE

Življenje neupogljivega borca

JOHANNESBURG - Južnoafriški borec za človekove pravice in neutrudni borec proti rasističnemu režimu apartheida v državi, njen prvi temnopolti predsednik in Nobelov nagrajenec za mir, Nelson Mandela, je v četrtek umrl v starosti 95 let. Ključni datumi v njegovem življenju so bili naslednji:

18. julij 1918: Rodi se kot Rolihlahla Mandela v kraju Mvezo kot sin poglavarja klana Tembu. Njegovo ime bi dobesedno pomenilo »tisti, ki trese drevesa« oz. »tisti, ki povzroča težave«. Ime Nelson mu je nato nadel njegov krščanski učitelj.

1920: Njegov oče izgubi naslov poglavarja; preseli se v domačo vas matere Qunu, kjer naj bi ga zdaj tudi pokopali.

1938: Vpiše se v edino univerzo za temnopolte v Južni Afriki, Fort Hare, kjer se spozna s kasnejšim soborcem Oliverjem Tambom.

1940/41: Po študentskem bojkotu je izključen iz univerze. Preseli se v Johannesburg in se posveti študiju prava, postane pa tudi politično aktiven v boju proti prevladi belcev.

1943: Pridruži se Afriškemu nacionalnem kongresu (ANC), gibanju za pravice temnopolnih prebivalcev Južne Afrike, danes vodilni politični stranki v državi. Je med ustanovitelj podmladka ANC.

1944: Poroči se z medicinsko sestro Evelyn Mase, s katero je imel štiri otroke. Živa je le še hči Makaziwe.

1952: Skupaj s Tambom odpre prvo odvetniško pisarno za temnopolte. Postane glavni organizator kljubovalne kampa-

nje vladavini bele manjšine v državi in režimu apartheida, zaradi česar si prisluži prvo - sicer pogojno - zaporno kazen devetih mesecev s prisilnim delom.

1958: Loči se od Masejeve in se poroči z Nomzamo Winnie Madikizela, s katero ima dve hčerki, Zindzi in Zenani.

1960: Južnoafriški režim prepove ANC, Mandelo pridržijo.

1961: Ponikne v ilegalo in se uspešno izogiba aretacijam. Zaradi uspešne skrivne identitete in uspešnega organiziranja podtalnega boja dobi vzdevek »Črni Jeglič«, po analogiji na roman Škrlatni jeglič (Scarlet Pimpernel) Emme Orczy.

1961: ANC vzpostavi oboroženo krlom Umkhonto we Sizwe (Kopje naroda - MK), Mandela pa postane njegov prvi vrhovni poveljnik in začne izvajati sabotaže.

1962: Po vrnitvi v vojaškega usposabljanja v Alžiriji ga aretirajo in obsodijo na pet let zopora zaradi spodbujanja upora in ker je zapustil državo nezakonito.

1963: Začne prestajati kazen na zloglasnem otoku Robben pred Cape Townom. Medtem ga skupaj s še sedmimi člani MK obtožijo še za sabotaže.

1964: Zaradi načrtovanja oboroženega boja je obsojen na dosmrtni zapor.

Ob obsodbi razglasi, da je konec prevlade belcev »ideal, za katerega je pripravljen umreti«.

1969: Njegov najstarejši sin Thembekile umre v prometni nesreči. Oblasti mu prepovejo, da bi se udeležil pogreba.

1982: Premestijo ga v zapor Pollsmoor na celini.

1985: Medtem ko v svetu dobi velik zagon kampanja za njegovo osvoboditev, začne tajne pogovore z vladno Pietra Willema Bothe, da bi končali režim apartheida v državi. A na koncu zavrne ponudbo o osvoboditvi, če bi se v zameno odrekel nasilnemu uporu.

1988: Zaradi povečane prostote mora na operacijo. Premestijo ga v zapor Victor Verster, kjer dobi nekaj ugodnosti, med drugim tudi osebnega kuharja.

1988-1990: Z Botho in njegovim naslednikom Frederikom Willemom de Klerkom se pogovarja o tranziciji v demokracijo.

2. februar 1990: ANC je rehabilitiran in ni več prepovedano gibanje.

11. februar 1990: Po 27 letih je izpuščen iz zopora.

1991: Začnejo se večstranske pogajanja za prve demokratične volitve v državi.

1993: Skupaj z de Klerkom prejme Nobelovo nagrado za mir.

1994: Na prvih demokratičnih in »večrasih« volitvah v državi zmaga ANC, Mandela pa za predsednika države. Ob prisegi obljubi boljše življenje vsem prebivalcem Južne Afrike.

1996: Loči se od žene Winnie.

18. julij 1998: Na svoj 80. rojstni dan se poroči z Graco Machel, vdovo nekdanjega predsednika Mozambika in podpornika ANC Samore Machela, ki je 15 let prej umrl v letalski nesreči.

1999: Po zgolj enem mandatu odstopi kot predsednik in se posveti osveš-

To nagrado je leta 1993 skupaj z zadnjim belim predsednikom Južnoafriške republike Williamom de Klerkom prejel tudi Mandela. De Klerk, ki je bil po letu 1994 podpredsednik vlade Nelsona Mandele, je izrazil prepričanje, da bo Mandelovo življenje še naprej navdih za vse Južnoafričane, »da bodo dosegli njegovo vizijo nerasizma, pravičnosti, človekovega dostojanstva in enakopravnosti za vse«.

Južnoafriški nadškof Desmond Tutu je soborca za človekove pravice pozdravil kot človeka, »ki nas je naučil, kako se zblizati in kako verjeti vase in v druge«. »Združeval je od trenutka, ko je stopil iz zopora«, v katerem je bil zaradi nasprotovanja apartheidu 27 let, je dejal nadškof. Papež Frančišek pa je izrazil upanje, da bodo generacije Južnoafričanov po vzoru Mandele postavile pravičnost in skupno dobro pred svoje politične interese.

Slovenski predsednik Borut Pahor je dejal, da je Mandela premočrtno verjel v svobodo, enakopravnost in spravo in da je metafora neomajne vere v boljši svet. »Z zvestobo sebi in svojemu narodu ter skupnim idealom po boljši in bolj pravični družbi pa je navdihoval ves svet,« je izpostavil predsednik, ki je v znak žalovanja ukazal spustiti zastave na predsedniški palači na pol droga. Premierka Alenka Bratušek je v sožalni brzojavki Zumi zapisala, da bo Mandela »ostal sijajen zgled miroljubnega borca za svobodo, enakost in demokracijo človeštva«. Sožalje je izrazil tudi zunanji minister Karl Erjavec, oglasil pa se je tudi slovenski misijonar na Madagaskarju Pedro Opeka, ki je poudaril, da nas je Mandela s svojo preprostostjo in človečnostjo naučil živeti skupaj in tolerirati vse rasne, kulturne in verske razlike. (STA)

čanju boja za človekove pravice doma in po svetu. Vzpostavi Fundacijo Nelsona Mandele, sklad Nelsona Mandele za otroke in Fundacijo Mandela Rhodes.

2004: Napove »upokojitev od upokojitve«. Javne nastope omeji le še na zbiranje denarja za človekoljubne projekte.

2005: Njegov sin Makgatho umre zaradi aidsa. Mandela je tri leta prej zagljal kampanjo osveščanja pred nevarnostmi aidsa pod imenom 46664, kar je bila njegova zaporniška številka na otoku Robben.

2010: V enemu redkih javnih nastopov se udeleži zaključne slovesnosti svetovnega nogometnega prvenstva, ki ga je gostila Južna Afrika.

2011: Mora v bolnišnico zaradi infekcije na pljuči. Doma sprejme prvo ženo prvega ameriškega temnopoltega predsednika Michelle Obama.

2012: Februarja mora na operacijo zaradi hernije, decembra je znova v bolnišnici zaradi infekcije na pljuči.

2013: Aprila in nato junija mora znova v bolnišnico zaradi infekcije na pljuči, ki je očitno posledica preživetega časa v zaporu. 23. junija vlada sporoči, da je stanje Mandele kritično; septembra ga sicer znova odpustijo v domačo oskrbo. Novembra njegova bivša žena Winnie sporoči, da zaradi cevki v ustih, ki mu pomagajo pri dihanju, ne more govoriti.

5. december 2013: Južnoafriški predsednik Jacob Zuma sporoči, da je Mandela, južnoafriški heroj in ikona boja proti apartheidu, umrl.

UKRAJINA-RUSIJA - V Sočiju nepričakovano srečanje predsednikov

Janukovič pri Putinu za novo partnerstvo

Timošenkova v zaporu prekinila gladovno stavko

SOČI, KIJEV - Ukrajinski predsednik Viktor Janukovič je včeraj nenapovedano obiskal Rusijo in se sestal z ruskim predsednikom Vladimirjem Putinom. V Sočiju sta govorila o novem strateškem partnerstvu z Rusijo, kar bi lahko še okrepilo prozahodne proteste v njegovi domovini, kjer je medtem nekdanja premierka Julija Timošenko, ki se nahaja v zaporu, prekinila gladovno stavko.

To je bilo že četrto srečanje med Janukovičem in Putinom v zadnjih dveh mesecih, na njem pa sta predsednika govorila predvsem o »trgovini in gospodarskem sodelovanju ter pripravi na prihodnji sporazum o strateškem partnerstvu.«

Novo srečanje Janukoviča in Putina ter še posebej pogovori o strateškem partnerstvu med državama bi lahko še dodatno okrepili največje proteste v državi po oranžni revoluciji leta 2004, ki so izbruhnili, potem ko se je vlada odločila v zadnjem trenutku ustaviti podpis pomembnega gospodarskega in političnega sporazuma z Evropsko unijo. To naj bi bil za protestnike znak, da se Ukrajina odmika od svoje evropske usmeritve, čemur močno nasprotujejo. Vlada na drugi strani zagotavlja, da se je za odstop od pridružitvenega sporazuma z EU odločila, ker ji je Rusija zagrozila z bojkotom uvoza iz Ukrajine, vendar pa da bo sporazum podpisan, ko bodo razrešili odprta vprašanja na tristranskem srečanju. Rusija je sicer Ukrajini v zameno za odpoved sporazuma z EU ponudila, naj se pridruži njeni carinski uniji, v kateri sta še Kazahstan in Belorusija.

Medtem pa je zaprta ukrajinska opozicijska voditeljica in nekdanja pre-

Viktor Janukovič

ANSA

Julija Timošenko

ANSA

mierka Julija Timošenko po enajstih dneh končala gladovno stavko, s katero je bila pričela preteklega 25. novembra, ko se je ukrajinska vlada odločila, da ne podpiše pridružitvenega sporazuma z EU. Vest je novinarjem sporočila njena hči, ki je pojasnila, da se je Timošenkova za končanje stavke odločila po pozivu protestnikov, ki na osrednjem kijevskem trgu zahtevajo odstop vlade in predsednika Viktorja Janukoviča.

»Včeraj sem bila na trgu Majdan in dali so mi peticijo, v kateri jo pozivajo, naj preneha gladovno stavkati. Ko sem ji jo danes izročila, je dejala, da bo na poziv ljudi prenehala gladovati,« je izjavila Jevgenija Timošenko. Dodala je, da je tudi več evropskih voditeljev njeno mamo pozvalo, naj preneha gladovno stavkati, kateri so ti voditelji, pa ni navedla. (STA)

Egiptovski imam v Italiji obsojen zaradi terorizma

RIM - Italijansko sodišče je včeraj zaradi terorizma obsodilo egiptovskega imama Hasana Mustafa Osamo Nasra, znanega kot Abu Omar. Obsodba je bila razglašena skoraj enajst let po tem, ko so ga agenti ameriške obveščevalne službe Cia nezakonito ugrabili z milanskih ulic in bili zaradi tega v Italiji kasneje obsojeni.

Milanski sodnik je obsojencu prisodil šestletno zaporno kazen. Sojenje je potekalo v odsotnosti, saj je Omar v Egiptu. Kot je dejal njegov italijanski odvetnik Carmelo Scambia, je njegov klient vedno zanimal obtožbe.

Omarja je Cia v okviru programa »izrednih izročitev« v boju proti terorizmu ugrabila 17. februarja 2003. Odpeljali naj bi ga bili najprej v ameriško letalsko bazo v Aviano, nato v Nemčijo in nazadnje v Kairo, kjer so ga do leta 2007 zadrževali brez obtožnice. Pri tem naj bi ga bili tudi mučili. Zaradi ugrabitve so v Italiji v odsotnosti obsodili 23 ameriških državljanov in tudi nekdanjega vodjo italijanske vojaške obveščevalne agencije Nicolaja Pollarija.

Italijanska policija je sicer nekdanjega imama v času ugrabitve preiskovala zaradi suma terorizma. Po navedbah tožilstva je bil član skupine 14 tujcev, ki so med letoma 2000 in 2003 načrtovali teroristična dejanja v Italiji in tujini.

ITALIJA - Inštitut Censis o posledicah krize

69 odstotkov družin z manj kupne moči, mladi gredo v tujino

RIM - Gospodarska kriza je v Italiji zmanjšala kupno moč 69 odstotkov družin, vedno več mladih Italijanov pa se zaradi nje odloča za odhod v tujino, kaže študija, ki jo je včeraj objavil inštitut Censis.

»Okoli 69 odstotkov družin je poročalo o zmanjšanju oz. poslabšanju kupne moči,« piše v študiji, ki je zajela 1200 družin po vsej državi. Ob tem je 53 odstotkov vprašanih povedalo, da so zmanjšali število potovanj z avtomobilom ali skuterjem, da bi prihranili na gorivu, 68 odstotkov jih je zmanjšalo število obiskov v kinu ali na zabavnih prireditvah, 45 odstotkov pa manj porabi za obiske restavracij.

Kot navaja študija, se leto 2013 končuje z občutkom naraščajoče negotovosti glede poklicne prihodnosti ljudi. Ta izpostavlja še, da je prihodek na prebivalca na jugu Italije nižji kot v Grčiji ali Španiji. Bruto domači proizvod na prebivalca na jugu države namreč letno znaša 17.957 evrov, kar je dobro polovico manj kot v osrednjem ali severnem delu države.

Censis v študiji poudarja še, da so morali zaradi krize številni zapustiti domovino. Leta 2002 je Italijo zapustilo 50.000 ljudi, leta 2012 pa 106.000, kar predstavlja 115-odstotni porast v desetih letih. Največji porast so zabeležili lani, ko je Italijo zapustilo 28,8 odstotka ljudi več kot leta 2011. Več kot polovica tistih, ki so odšli, je bila mlajša od 35 let. (STA)

ITALIJA V ZRCALU TUJIH MEDIJEV

»The Bordello State«

SERGIJ PREMUR

Prejšnji teden je glavna novica iz Italije v medijih po svetu bila izključitev Silvia Berlusconija iz senata. To krat pa je novica, ki so ji posvetili največjo pozornost, sklep ustavnega sodišča, po katerem je dosedanji volilni zakon neustaven. Kdo pa so člani ustavnega sodišča, ki so mimogrede najbolj plačani na svetu z več kot pol milijona evrov letno (v ZDA so vrhovni sodniki pravi »režeži« v niti 200 tisoč dolarjev ...)? Eno tretjino oz. pet sodnikov imenujejo predstavniki samega sodstva, ostali dve tretjini pa imenujeta, vsak po pet, predsednik republike in parlament. Torej je razsodbo o neustavnosti je proglasilo ustavno sodišče, katerega večino članov sta imenovala parlament, ki je izvoljen z neustavnim zakonom, in predsednik republike, ki ga je izvolil neustavno izvoljeni parlament ... So torej ustavni sodniki sploh ustavni? Kaj je še sploh ustavnega in kaj je še normalnega v tej državi?

Komentator turinske *Stampe* Gramellini ugotavlja, da je propadel dosedanji volilni zakon poimenovan zaradi očitne vsebinske svinjarije Porcellum, pa tudi da se Italija ne more enostavno vrniti k prejšnjemu volilnemu zakonu Mattarellum, zato je očitno, da je v Italiji vse skupaj en sam - Burdellum! O državi-bordelu je pod naslovom »The Bordello State«, ki ga verjetno ni treba prevajati, že pred časom pisala ugledna ameriška revija *Foreign Policy*, ki vsaka dva meseca

poglobljeno analizira dogajanje v svetovni areni. O navadnih prašičih v striktnem pomenu besede pa bom pisal nekoliko pozneje.

Zaenkrat bi ostal kar pri propadlem volilnem zakonu. Agencija *Reuters* poroča, da je italijansko vrhovno sodišče s svojim sklepom o neustavnosti volilnega zakona pritisnilo na politiko, naj se vendarle loti prenove volilnega sistema, ki pelje k zastoju parlamentarnega delovanja. Veliko politikov se s tem strinja, vsaj navidezno, to se pravi v javnih nastopih, in to celo tisti, ki so pred leti izglasovali »svinjski« zakon, ki je tokrat propadel. V resnici pa doslej niso storili ničesar, da bi prišli iz zagate, morda ker jim sedanje stanje odgovarja.

Vsekakor še niso jasne posledice sklepa vrhovnega sodišča, ugotavlja britanska tiskovna agencija, je pa pomenljivo, da so sami sodniki pozvali parlament, naj izglasuje nov volilni zakon, ki naj spoštuje ustavna določila. Kaže, da je najbolj verjetno, da bodo končno odobrili nov volilni sistem, ali pa da se bo Italija vrnila k volilnemu zakonu izpred »prašičje« reforme iz leta 2005. V medijih vsekakor še vedno odmeva Berlusconi-jeva izključitev iz senata. Na začetku 20. stoletja se je uveljavil iluzionist Houdini, ki je bil znan po svoji sposobnosti, da se je rešil iz najbolj nemogočih situacij. Očitno to Berlusconi-ju ne uspeva več, ugotavlja *The*

New York Times. Italijanski ostareli Houdini je najprej protestiral, potem se je jezil in je odvzel podporo vladi, prosil je pomoč na vseh straneh, celo od ruskega predsednika Putina, Berlusconi-jeva zaročenka je celo zaprosila za avdienco pri papežu Frančišku, da bi mu predstavila krivico, ki se dogaja njenemu pol stoletja starejšemu partnerju, navaja *NYT*. Predvsem pa je Berlusconi pozval svoje sonarodnjake: »Sem državnik in Italijan do mozga« je dejal v apelu, naj ga podprejo. »Državnik« je očitno pretiravanje, piše newyorški dnevnik, res pa je, da je v vsakem Italijanu nekaj Berlusconi-ja.

V zvezi z razsodbami velja omeniti *EU Times*, ki poroča o obsodbi političnega predstavnika zaradi organizacije nedovoljenega protesta proti islamskim ženskam s prikritim obrazom. Gre za predstavnico Ljudstva svobode, danes stranke Naprej Italija, Daniela Santanche, ki je zaradi nedovoljenega protesta bila obsojena na tisoč sto evrov denarne kazni. Predstavnica Berlusconi-jeve stranke, ki je že napovedala priziv proti kazni, je za protest proti islamskemu prekrivanju obraza izbrala svečanost v Milanu ob zaključku islamskega posta Ramadan. *EU Times* ugotavlja, da je danes v Italiji več kot milijon in pol muslimanov, napovedujejo pa, da jih bo leta 2030 vsaj tri milijone.

Pa vrnimo se k prašičem. »Italija: prašiči pred parlamentom« je na-

slov pariškega cestnega časopisa *20minutes*. Ne gre za novico s kritičnim prizvokom na račun italijanskih politikov, pač pa poročanje o manifestaciji italijanskih kmetov in živinorejcev, ki so pred parlament pripeljali nekaj prašičkov, da bi tako podprli svoj protest proti uvažanju polizdelkov, iz katerih pripravljajo kulinarične izdelke, kot so testenine, mozzarella in šunka, in jih prodajajo, kot da bi šlo za tipične proizvode italijanskega izvora. Poleg trga so člani združenja Coldiretti pred poslansko zbornico protestirali tudi na mejnem prehodu na Brennerju in to zato, da bi opozorili na stalno naraščanje uvoza proizvodov, ki jih prehrambna industrija potem prodaja z zaščitnim znakom »Made in Italy«. Tovrstni izdelki predstavljajo približno tretjino celotne »tipične« italijanske proizvodnje in protestniki zahtevajo, naj vlada prepreči zavajanje kupcev in hudo ekonomsko škodo, ki jo trpijo domači proizvajalci zaradi nelegalne konkurence. Na proizvodih bi zato morali zabeležiti ne samo končnega proizvajalca, ampak tudi izvor surovin in polizdelkov.

Prizkaz ameriške *CNN* stanja v mestu L'Aquila, ki ga je aprila 2009 prizadel silovit potres, je resnično strahovit. Reportaža nosi zgovoren naslov »L'Aquila, the ghost city«, mesto duhov, to se pravi izumrlo mesto. Gre za enega najstarejših urbanih centrov v Italiji, s pomembnih arhi-

tektonskim in zgodovinskim bogastvom, predvsem palač in cerkev, ki pa je skoraj pet let po potresu še povsem razdejano in zapuščeno, ugotavlja *CNN*, saj ni več prebivalcev, ni razsvetljave, ni nobenih znakov bližajočih se praznikov, le redki peči izpadejo kot prikazni. Zgleda, kot da usoda L'Aquile ni več problem za italijansko vlado, komentira ameriška globalna televizija. Tega mnenja so tudi občani, ki so jim po rušilnih potresnih sunkih zagotovili hitro in učinkovito obnovo, a so danes približno na istem, kot tistega usodnega 6. aprila.

Britanska izdaja spletnega *International Business Times* poroča, da so italijanske oblasti zaradi »družbene nevarnosti« izgnale ameriškega državljana Davida Dukeja, sicer vskega voditelja ameriške rasistične organizacije Ku Klux Klan. Duke, ki velja za pristnega protičrnskega in protijudovskega rasista z juga ZDA, je po rodu iz Louisiane, kjer se je skušal uveljaviti tudi kot predstavnik najbolj konservativne struje republikanske stranke Tea Party. Predlanskim je vstopil v Italijo s študijsko vizo ter se nastanil v Venetu. Še pred tem pa so švicarske oblasti izdale proti Dukeju odlok o izgonu s Schengenskega območja, v kolikor naj bi sodeloval pri poskusu uveljavitve vseevropske neonacistične stranke, in na tej podlagi so odredili izgon iz Italije. Vsaj v tem primeru se moramo Švici zahvaliti.

Goriški prostor

Ulica Garibaldi 9
tel. 0481 356320
faks 0481 356329
gorica@primorski.eu

Primorski
dnevnik

NOVA GORICA - Urbano okolje se spreminja

V mestu gradijo »raj« za skejterje in rolkarje

Izgradnja skate parka bo zaključena še letos

FOTO KM.

Rolkarski park, ki nastaja na vzpetini za Hitovo Perlo v Novi Gorici in je pol milijona evrov vredna investicija, bodo namenu predali 21. decembra. Obenem se zaključujeta izgradnja kolesarske poti na Gradnikovi ulici in ureditev t.i. Trga Vrtnica za mestno hišo. Januarja pa je napovedan začetek urejanja Bevkovega in Rusjanovega trga, ki bo veljal 3,4 milijone evrov. Ena od treh prioriteta proračuna novogoriške mestne občine za prihodnje leto je namreč ravno urejanje mestnega središča.

Vrednost naložbe v rolkarski park je 545.000 evrov, še dodatnih 170.000 evrov pa bo namenjenih za ureditev poti in komunalne infrastrukture. Gre za najzgodnejšo tovrstno športno infrastrukturo v Sloveniji, katere posebnost je tudi ta, da so pri načrtovanju sodelovali rolkarji. Za razliko od prejšnjega rolkarskega parka, ki je bil na istem mestu, bo novi zgrajen iz bolj vzdržljivih materialov, kar bo varneje za uporabnike, v okolico pa bo uhajalo manj hrupa. Rolkarje in skejterje bo privabljal s širokega območja, tudi iz Italije.

»Z januarjem bomo začeli s pomembno investicijo, to je urejanje Trga Edvarda Rusjana in Bevkovega trga. Gre za investicijo v višini 3,4 milijona evrov, kjer ima-

mo 1,1 milijona evrov evropskih sredstev in bančno garancijo Euroinvesta v višini 580.000 evrov. Gre za projekt, v katerega je v začetku malokdo verjel, saj je bilo strank v postopku za pridobivanje gradbenega dovoljenja preko 200 in smo v tem času dobili 210 soglasij, ki so tako ali drugače na tem območju. To pomeni tudi 100-odstotno podporo ljudi ali drugih subjektov, ki bivajo ali sobivajo na tem področju,« pojasnjuje novogoriški župan Matej Arčon, ki se je moral že večkrat spopasti z očitki, da v kriznih časih občina vlaga denar za nepotrebno »lišpanje« mesta. »Več kot polovica sredstev je namenjenih za urejanje komunalne infrastrukture na tem območju, ki je stara več kot 50 let,« utemeljuje župan investicijo. Na javno naročilo za urejanje središča Nove Gorice se je prijavil en ponudnik, na občini še preverjajo pravilnost ponudbe. Za omenjena vzdrževalna dela bo občina namenila 1,4 milijona evrov, s tem denarjem bodo obnovljali infrastrukturo pod zemljo, kot na primer kabelsko omrežje, zamenjavo vodovoda, kanalizacije in toplovoda.

»Ureditev je nastala na podlagi dveh natečajev: prvi je bil za Trg Edvarda Rusjana, drugi s strani urejanja magistrale. Arhitekti obeh izbranih natečajev, Novogoričani, so se združili in enotno uredili osrednji Bevkov trg. Dela bodo izvajali domači izvajalci, sodelovali so domači arhitekti in domači projektanti. Bevkov trg je ne nazadnje srce tega mesta in Nova Gorica si glede na to, da je bila v zadnjih desetih letih kot mesto precej zapostavljena, to tudi zasluži,« je prepričan župan.

V mestu se obetajo tudi izboljšane kolesarske povezave. Še letos naj bi dokončali kolesarsko pot po Ulici Gradnikove brigade in jo preko Lavričeve povezali do Cankarjeve ulice. »Pripravljeno imamo tudi dokumentacijo za kolesarsko pot po Cankarjevi ulici. Če bo prihodnje leto proračun potrjen, bi lahko tudi v izvedbo šli prihodnje leto. Na Vojkovi ulici pri Brumatu in Hermeliki pripravljamo dve krožišči, prihodnje leto načrtujemo kolesarsko pot po Vojkovi ulici do Solkana. V izvedbi imamo projektno dokumentacijo za kolesarsko in pešpot ob Kornu,« še našteva Matej Arčon.

Katja Munih

NOVA GORICA - Včeraj

Predsednik obiskal gradbišče poligona

Rolkarjem bodo novi objekt predali 21. decembra

Predsednik z Arčonom in Miljkovičem

Nastajajoči rolkarski poligon si je včeraj ob obisku Goriške ogledal slovenski predsednik Borut Pahor. Investicijo mu je podrobneje orisal župan Matej Arčon, predstavnik Športnega društva Raketa Davor Miljković pa mu je predstavil sodelovanje z investitorjem - mestno občino pri načrtovanju in gradnji poligona. Na gradbišču potekajo še zadnja dela, saj bo odprtje rolkarskega parka 21. decembra ob 11. uri.

Ljubitelji rolkana, BMX in ostalih urbanih športov ter vsi ljubitelji tovrstne urbane kulture se že veselijo nove pridobitve v mestu, ki bo skupaj z Borovim gozdičkom, knjižnico, prizoriščem Poletne scene in novo ureditvijo središča mesta oblikovala nov povezan urbani prostor v mestu. (km)

TRŽIČ - Pridobitev v bolnišnici San Polo

Uredili sobo za okrevanje po anesteziji in operacijah

V tržiški bolnišnici so odprli novo sobo za okrevanje (t.i. »recovery room«), v kateri bodo nudili oskrbo bolnikom, ki se prebujajo po anesteziji in kirurških posegih. Direktor zdravstvenega podjetja Gianni Cortiula poudarja, da je ta pridobitev dokaz truda, ki ga vlagajo v izboljšanje storitev tako v tržiški kot goriški bolnišnici: »Tokrat smo tržiško bolnišnico opremili s strukturo, ki je bistvenega pomena za varnost in kakovost kirurških posegov.«

Sobo so uredili z deželnim prispevkom. Celotni strošek je znašal 466.000 evrov; 261.000 evrov je bilo namenjenih gradbenim in inštalacijskim posegom, 205.000 evrov pa je šlo za opremo. »V stopenjastih dneh so bila dela zaključena, tako da je soba operativna,« pojasnjuje inženirka zdravstvenega podjetja Debora Furlani.

Nova soba za okrevanje meri 58 kvadratnih metrov in razpolaga s štirimi ležišči. Iz organizacijskih razlogov je urejena v neposredni bližini operacijske dvorane. Namenjena je začasnemu sprejemu bolnika, ko po opravljenem kirurškem posegu nadzorujejo stanje njegovih vitalnih parametrov. Če je njegovo stanje dobro, ga premestijo v bolniško sobo, drugače pa v oddelek za intenzivno terapijo. V sobi je zagotovljen kontinuiran nadzor življenjskih funkcij, kar je bistvenega pomena v primeru potrebe po dodatni anesteziji za lajšanje bolečin in pri nadzoru stabilizacije vitalnih parametrov po operaciji. Poleg sobe za okrevanje po kirurških posegih sta urejena tudi prostor za bolničarje in prostor namenjen počitku osebja iz operacijske dvorane.

Strokovni direktor goriške in tržiške bolnišnice Daniele Pittioni zagotavlja, da urejanje sobe nikakor ni vplivalo na delovanje operacijske dvorane, kjer so kirurške operacije potekale neprekinjeno.

Nova soba za okrevanje

TRŽIČ - Pismo svetnikom FJK

Altranova poziva k zaščiti zdravstva

Tržiška županja Silvia Altran je na deželne svetnike naslovila apel: poziva jih, naj po svojih močeh nadzorujejo dogajanje na zdravstvenem področju, kjer Trstu in Gorici pretijo hudi rezi deželnih sredstev. Altranova apelira predvsem na svetnike, ki so bili izvoljeni na Goriškem, saj se boji, da bosta ravno Tržič in Gorica plačala najvišji davek.

»Razumem in soglašam s potrebo po prerazporeditvi ponudbe v deželi Furlaniji-Juljski krajini, nujno pa moramo razumeti, da udeležanje tovrstnih politik na

Gasilci iščejo sodelavca

Goriško poveljstvo gasilcev in goriška pokrajina sta skupaj pripravila projekt družbeno koristnih del, v okviru katerega bodo na uradu za preprečevanje požarov začasno zaposlili dve osebi. Prijave zbirajo na uradu za zaposlovanje v Ulici Alfieri v Gorici do 20. decembra.

Jadran brez premoga

»Za severni Jadran brez premoga« je naslov srečanja, ki ga na sedežu zveze VZPI-ANPI v Trzinu danes prireja goriški odbor No carbone. Srečanje se bo začelo ob 16. uri.

Dominioni vabi še danes

V galeriji Mario Di Iorio v državni knjižnici v Gorici bo še danes na ogled razstava »Paolo Caccia Dominioni: la parola e il segno«. Vstop je prost.

»Repair party« v Gorici

Združenji Metropolitana in Culture tessili prirejata »Repair party«, na katerem se bodo udeleženci učili popravljati ali drugače uporabljati pokvarjene predmete. Pobuda bo potekala danes med 15. in 19. uro v »Magazinu« v Ulici San Michele 42 v Gorici.

Tudi letos Sončkov dan

Športno društvo Sonček tudi letos prireja mednarodni otroški košarkarski festival. Vrhunec dogajanja bo jutri ob 15.30 v telovadnici osnovne šole Milojke Štrukelj v Novi Gorici, ko bodo obiskovalci pričali spektaklu za Vikov memorial. Podeljena bodo tudi Sončkova priznanja. (km)

GORICA

Tekma v varčevanju

Goriška pokrajina je v minulih dneh predstavila projekt »Obiettivo risparmio«, s katerim želi spodbujati mlade k pravilnemu ravnanju s šolsko imovino in k varčevanju z energijo, vodo in drugimi dobrinami. Pokrajina bo priredila pravo tekmovanje med višjimi srednjimi šolami, ki se ga bodo udeležili dijaki sedmih zavodov. Tri šole, ki bodo dosegle najboljše rezultate, bodo prejele denarno nagrado. Uvod v projekt bo današnje srečanje z Marcom Boschinijem, koordinatorjem združenja »Comuni virtuosi« in avtorjem knjige »La mia scuola a impatto zero«, ki bo potekalo v dvorani zavoda ISIS Galilei v Gorici. Začelo se bo ob 11. uri.

ŠTEVERJAN - Po požaru je družina Colja brez strehe

Prespali pri znancih, domov še ne morejo

Požar povzročila iskra, čakajo na inženirja - Občina ponuja pomoč

»Domov se še ne moremo vrniti. Upamo, da bo inženir lahko prišel čim prej in ugotovil, če je vsaj prvo nadstropje uporabno.« Tako pravi Ivan Colja, lastnik dvonadstropne hiše na Sovenci v Števerjanu, ki jo je v četrtek popoldne zajel uničujoč požar. Ogenj je veliko škodo povzročil predvsem v pritličju, gasilci pa so iz varnostnih razlogov prepovedali vstopanje v celotno stavbo. Tako se je pet ljudi nenadoma znašlo brez strehe: prvi dve noči so prespali pri znancih, za naprej pa še ne vedo, kaj jih čaka.

Colja, ki je med drugim tudi svetnik Občinske enotnosti v Števerjanu, nam je potrdil, da je bil izvor požara peč na drva, ki jo

imajo v pritličju. Dim in ogenj so domači opazili okrog 15. ure in takoj poklicali gasilce, ko so ti prišli v Števerjan, pa je bilo že prepozno. »Na tla je po vsej verjetnosti padla kakšna iskra. Če bi bil kdo v stanovanju, bi lahko takoj ukrepal, žal pa je bila žena ravno takrat na dvorišču s hčerko. Ogenj se je po stanovanju razširil bliskovito, kot da bi tla polili z bencinom,« je dejal Colja, po katerem je ogenj uničil spodnje stanovanje, v zgornjih prostorih pa je škodo povzročil le dim, ki je očrnil zidove. Ob gasilcih in karabinerjih, ki so takoj izključili, da bi bil ogenj podtaknjen, je na prizorišče nezgode prišla rešilna služba 118, zdravniške pomoči pa ni k sreči potreboval nihče. Družina je, kot

Hiša družine Colja na Sovenci

BUMBACA

omenjeno, minuli noči prespala pri znancih, števerjanska županja Franca Padovan pa pravi, da jim je občina pripravljena priskočiti na pomoč, če bodo pred povratkom domov potrebovali drugo nastanitev. »Zaenkrat smo si pomagali, na voljo imamo tudi avtodom, upam pa, da se bomo čim prej lahko vrnili

vsaj v prvo nadstropje,« je povedal Colja, ki točno še ne ve, kolikšno škodo je ogenj povzročil. Usoda pa je včasih res kruta: »Zavarovanje za hišo sem plačeval 35 let, nedavno pa sem se odločil, da ga prekinem. Nikoli ne pričakujem, da bo ravno tebe doletela taka nezgoda ...« (Ale)

GORICA-NOVA GORICA - Četrta spominodajalska akcija Kinoateljeja

Portreti neopaznih

»Prinesel sem štirideset let staro fotografijo moje none Ade Donatti Drascek,« je povedal Michele Drascek iz Gorice. Mlad moški z velikim uokvirjenim portretom mi je med čakajočimi pred nekdanjo carinarico na koncu Erjavčeve ulice takoj padel v oči. Na portretu je bila upodobljena mlada ženska pri petindvajsetih. Njene poteze je fotograf poudaril s slikarskim čopičem in z barvami, kot se je delalo v tistih časih. »Vsi v Gorici so jo klicali "La bionda". Po poklicu je bila šivilja, a je trideset let prodajala rože na goriški tržnici, v mestu je bila zelo poznana. Umrila je letos februarja v starosti 93 let,« pripoveduje vnuk.

Režiserka Anja Medved iz Kinoateljeja je bila v zgodnjih popoldanskih urah zadovoljna z obiskom na četrti spominodajalski akciji, ki je bila tokrat posvečena "najdenim portretom". Pozabi so se namerili iztrgati zgodbe tistih Goričanov in Novogoričanov, ki se jih radi spominjamo zaradi drobnih junaštev, a jih zgodovina običajno ne opazi. Medvedova je prepričana, da Nova Gorica kljub komaj dobrim šestdeset letom obstoja vsekakor ima zgodovino in dušo - treba je le pobrskati po spominu, arhivih, družinskih albumih.

Oliver Batagelj se je na spominodajalski akciji oglasil kot predstavnik atletskega kluba Gorica - izpostavil pa tudi pokojnega očeta Franja, ki je bil družbeno aktiven v Novi Gorici. Klub je nastal pred petdesetimi leti, od takrat naprej je sledil razcvet. »Glede na majhnost našega društva imamo vrsto atletov, ki so bistveno presegli meje lokalnega športa in presegli celo državno raven,« opozarja Batagelj in naj-

prej izpostavlja imena zaslužnih trenerjev kot so Vojko Orel, Jure Novak, Igor Lapajne, Hristo Gergov, Oliver Batagelj ... med atleti pa tiste, ki so se proslavili z visokimi rezultati: Marjan Devetak, Ivo Makarovič, Lidija Lapajne, Mojca Pertot, Goran Humar, Renato Srebrnič, Ivan Piculin, Rafko Marinič, Miha Prijon, Ksenija Pavlovič, Oliver Batagelj, Gregor Kovačič, Meta Mačus, Teja Melink, Andrej Batagelj, Marko Bratoš, Jure Batagelj, Maja Bratkič, Jana Kerševan in Urban Čehovin ...

»Prišla je tudi gospa, ki je pripovedovala o svoji mami: preživela je begunstvo v prvi vojni, nato drugo vojno ... to so te ženske, ki so heroji že zaradi tega, ker so spravile h kruhu več otrok ... Povedala je,

Obiskovalci so največkrat prinašali portrete svojcev

FOTO K.M.

kako je ravno izplačala vse dolgove za popravilo hiše, ki je bila porušena v prvi vojni, nekaj dni kasneje pa je začela druga vojna in bombe so znova začele padati po hiši ... To so zgodbe našega prostora, ki so si jih delile družine, ki so tu živele v tistih letih. Vsi ti ljudje so imeli nekaj skupnega: v najtežjih situacijah nikoli niso obupali, ni-

so nehali verjeti, bili so aktivni, iznajdljivi ...« povzema Medvedova nekatera pričevanja.

Tako kot doslej bo naslednje leto iz izbora včerajšnjih posnetkov nastal kratek dokumentarni video. Cilj dosedanjih spominodajalskih akcij je arhiv, ki bi bil nekega dne dostopen na spletnem portalu. (km)

GORIŠKA - Primarne volitve Demokratske stranke »S Civatijem proti sprejemanju dvomljivih političnih potez«

Poziv doberdobskega podžupana Fabia Vizintina: »Edina prava možnost za temeljito prenovo«

»Svobodo odločanja smo žrtvovali krizi, ... vendar naša naloga je spremeniti družbo in pretvoriti v popularne pravične rešitve, ki še niso. Novost je na levi in mi smo alternativa.« Ko bi lahko strnili program Giuseppeja Civatija v nekaj vrsticah, bi bil uvod prvega članka na njegovi spletni strani primeren, piše v pozivu pred jutrišnjimi primarnimi volitvami v Demokratski stranki (DS) podžupan Doberdoba Fabio Vizintin. Civati je na soočenju z ostalimi kandidati za tajništvo DS dokazal jasnost svojega političnega manifesta, ko je odločno izrazil, da so sedanje strankarske naveze nenaravne, da je treba čimprej izglasovati nov volilni zakon in se vrniti na volišča, ocenjuje Vizintin in dodaja: »Ob tem je tudi pokazal veliko socialno za-

vest do problematik, ki jih italijanska država še ni znala primerno obravnati, se izrazil v podporo državljankega dohodka in izpostavil potrebo po korenitih rešitvah za izhod iz krize.«

Glas za Civatija je glas za stranko, ki mora prenehati z vdanim sprejemanjem dvomljivih političnih potez, kot so neizvolitev Romana Prodijsa za predsednika republike, klanjanje desnici, afera vojaških letal F35 itd. »Zato pozivam vse, ki se ne želijo odpovedati upanju v prihodnost, ki verjamejo, da je boljša, pravičnejša politika možna, naj se udeležijo primarnih volitev in naj glasujejo za Civatija, edina prava možnost za temeljito prenovo progresističnega tabora,« je v sporočilu za javnost še zapisal Fabio Vizintin.

GORIŠKA - Primarne volitve DS »Civati kandidat vseh levičarjev«

Poziv volivcem k udeležbi na primarnih volitvah Demokratske stranke (DS) naslavlja tudi Marjan Sosol in Livio Bianchini, goriška somišljenika Svobode, ekologije in levice (SEL).

»Volivce, ki se prepoznajo v levosredinski koaliciji, pozivava, da se množično udeležijo jutrišnjih primarnih volitev. Še posebej pozivava vse tiste, ki so se v zadnjih letih oddaljili od politike in tradicionalnih strank ter so se pridružili vijoličastemu gibanju in ostalim gibanjem civilne družbe. Vsak glas je pomemben za edinega kandidata, ki je jasno izrazil svoje mnenje, pripravljenost in voljo za odprto sočnanje z vsemi državljani. Pippo Civati predstavlja zbirni subjekt vseh levo opredeljenih oseb, ki so neodgovorno podprle Gibanje 5 zvezd. DS in SEL morata prepričati in iskati podporo ravno teh razočaranih levičarjev. Udeležimo se torej primarnih volitev in prepričano podprimo Civatija,« v sporočilu za javnost pišeta Sosol in Bianchini.

PRIMARNE VOLITVE Na Goriškem 22 volišč

Demokratska stranka izbira tajnika

Tudi na Goriškem se Demokratska stranka (DS) pripravlja na primarne volitve, na katerih bo izvoljen nov državni tajnik stranke. Potekale bodo jutri, 8. decembra, volivci pa bodo, kot znano, izbirali med tajniškimi kandidati Matteom Renzijem, Gianniem Cuperlom in Giuseppejem Civatijem.

Na ozemlju goriške pokrajine bo stranka jutri odprla kar 22 volišč, volilni postopek pa bo v primerjavi s preteklostjo nekoliko enostavnejši. Na volišču bo dovolj imeti osebno in volilno izkaznico ter plačati dva evra, za člane stranke pa je udeležba brezplačna. Lahko glasujejo tudi tuji državljani z dovoljenjem za bivanje v Italiji ter delavci in študentje, ki imajo stalno prebivališče v drugih italijanskih deželah, a delajo oz. študirajo na Goriškem, pa tudi mladi med šestnajstim in osemnajstim letom starosti. Za te skupine je bila obvezna predhodna prijava na spletni strani Demokratske stranke, rok za prijavo se je iztekel včeraj. Volivci, ki so bolni ali imajo težave pri hoji, bodo lahko glasovali na svojem domu. Dodatne informacije so na voljo pri pokrajinski koordinaciji stranke (tel. 0481-531436).

Tudi na Goriškem bodo volišča odprta med 8. in 20. uro. Glasovanje je možno na naslednjih lokacijah: za občini Koprivno in Moraro občinsko središče v Koprivnem (Trg Vittoria), za Krmin in Dolenje občinska dvorana (Trg XXIV Maggio 22), za Doberdob sedež SKRD Jezero (Rimska ul. 24), za Faro občinska knjižnica (Ul. Zorutti 1), za Fojljan-Redipuljo sedež DS (Ul. Bersaglieri 14), za Gorico in Števerjan telovadnica slovenskega šolskega centra (Ul. Puccini 14), za Gradež avditorij Biagio Marin (Ul. Marchesini 31), za Gradišče sedež DS (Trg Unità 14), za Mariano občinsko središče (Ul. Manzoni 54), za Medeo palača della Torre (Oširek Go-deassi 1), za Moš občinsko središče (Ul. XXIV Maggio 24), za Romans dvorana bivše knjižnice (Ul. Roma 8), za Ronke sedež DS (Ul. VII Giugno 8), za Sovodnje občinska knjižnica (Prvomajska ul. 81), za Škocjan občinsko središče Primo Levi (Ul. Trieste 15), za Šlovrenc predverje županstva (Ul. Boschetto 1), za San Pier sedež DS (Ul. Sauro 19), za Štarančan dvorana Del Bianco (Ul. F.lli Zamboni 2), za Tržič občinska knjižnica (Ul. Ceriani 10), za Turjak občinsko središče (Trg Libertà 34), za Vileš občinsko središče v palači Gheriach (Ul. Roma), za Zagraj občinsko središče (Ul. Dante 17).

GORICA - Jutri na Mali Cecilijanki

Štirinajst zborov in tristo malih pevcev

Združenje cerkvenih pevskih zborov iz Gorice v sodelovanju s Svetom slovenskih organizacij prireja tudi letos, na dan Brezmadežne, pevsko revijo Mala Cecilijanka. Jutri, 8. decembra, bodo v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici nastopili otroški in mladinski zbori z Goriškega, Tržaškega in iz Slovenije. S pestrim programom ljudskih in umetnih pesmi se bo na odru zvrstilo okrog tristo mladih pevcev in pevk.

Na jutrišnji prireditvi, ki bo potekala v dveh delih - prvi z začetkom ob 15.30, drugi pa ob 18. uri -, bo zapelo kar štirinajst otroških in mladinskih skupin; med njimi bosta dva zbora, ki delujeta v šolskem okviru, to sta OPZ osnovne šole iz Romjana (pevovodkinja Lucija Lavrenčič Terpin) in OPZ osnovne šole Josip Abram iz Pevme (Marta Ferletič). Trije zbori bodo iz sovedenjske občine: OPZ KD Sovodnje - Mali (Valen-

tina Nanut), OPZ KD Sovodnje (Jana Drasič) in OPZ Rupa-Peč (Zulejka Devetak). Iz Doberdoba prihajata OPZ Mali Veseljaki (Mateja Jarc) in OPZ Veseljaki (Lucija Lavrenčič Terpin). S Tržaškega bo nastopil zbor OPZ Ladjica (vodi Olga Tavčar), gost iz Slovenije pa bo OPZ župnije Kristusa Odršenika iz Nove Gorice (Ana Perne). Poleg teh bodo zapeli še OPZ Emil Komel iz Gorice (Damijana Čevdek Jug), OPZ Štmaver (Lara Feri), Cerkevni OPZ Štandrež (Lucrezia Bogaro), OPZ F.B. Sedej iz Števerjana (Martina Hlede) in MIPZ Emil Komel iz Gorice (David Bandelj).

Uvodoma bo občinstvo nagovorila Lucrezia Bogaro, dirigentka Cerkvenega otroškega pevskega zbora iz Štandreža in obenem pevk Dekliške vokalne skupine Bodeča Neža, prireditve pa bodo povezovali mali člani dramske skupine O'Klapa iz Gorice.

GORICA-TRŽIČ - Neposredni prenos opere Traviata

Kdor ne more v Scalo, naj danes pride v Kinemax

Goriški Kinemax

7. december je dan, ko so oči ljubiteljev opernih arij uprte v milansko gledališče La Scala. Na ta dan poteka namreč vsako leto prva premiera v sezoni, ki je ob glasbenem tudi izrazito monden dogodek.

Dogodek, ki se ga ne bo večina navadnih smrtnikov najbrž nikoli udeležila, a nič zato, saj jim je k sreči priskočila na pomoč tehnologija. Letošnjo premiero, ki jo ob dvestoletnici rojstva posvečajo Giuseppeju Verdiju, si bo namreč mogoče ogledati tudi v nekaterih kinodvoranah. Med njimi sta, edini v Furlaniji Julijski krajini, tudi dvorani Kinemax v Gorici in Tržiču. Danes ob 17.30 bodo tu predvajali Traviato v režiji ruskega režiserja Dmitrija Tcherniakova in pod taktirko dirigenta Danieleja Gattija. V vlogi Violette bo nastopila sopranistka Diana Damrau, Alfreda bo zaigral in odpel Piotr Beczala, Germonta pa srbski baritonist Željko Lučić.

Današnji neposredni prenos slovi-te opere bo samo prvi iz niza prenosov iz najboljših gledališč, ki se bo zaključil maja 2014. V Kinemaxu so ljubiteljem oper pripravili pravi abonma, ki predvideva osem predstav. Že 17. decembra si bo mogoče ogledati Trnuljčico Petra Iljiča Čajkovskega, ki jo bodo odplesali v slovitom moskovskem Bolšoju. 16. januarja bo na sporedu Adamova opera Korzar, 4. februarja Puccinijsva Madame Butterfly, 19. februarja Donizettijeva Lucia di Lammermoor. 4. marca si bo mogoče ogledati Borodinovega Princa Igorja, 18. marca balet Izgubljene iluzije (po Balzacovem romanu), 8. aprila Puccinijsvo opero La Bohème, 22. aprila Verdi-jevga Otella, 29. aprila Mozartovo Così fan tutte, 13. maja pa še Rossinijsvo Pe-pelko. Abonma za 8 predstav stane 72€, za posamezno vstopnico pa bo treba odšteti od 10 do 15 evrov.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
TRAMONTANA, Ul. Crispi 23, tel. 0481-533349.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
BRAČAN (FARO), Ul. XXIV Maggio 70, tel. 0481-60395.

DEŽURNA LEKARNA V ŠLOVRENCU
SORC, Trg Montesanto 1, tel. 0481-80023.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
CENTRALE, Trg Republike 16, tel. 0481-410341.

DEŽURNA LEKARNA V VILEŠU
LABAGNARA, Ul. Monte Santo 18, tel. 0481-91065.

Gledališče

23. GLEDALIŠKI FESTIVAL GORIŠKI GRAD v Kulturnem domu v Gorici: danes, 7. decembra, ob 20.30 »Amleto« (William Shakespeare), nastopa Ana-thema teatro iz Vidma; predprodaja vstopnic v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51/a v Gorici (tel. 0481-30212).

»ABONMA LJUBITELJSKIH GLEDALIŠKIH SKUPIN 2013« organizira PD Štandrež v župnijski dvorani Anton Gregorčič v Štandrežu: 8. decembra ob 18. uri komedija »Lahkokrilec« (Pavel Lužan), nastopa KUD Svoboda - Zalog, v režiji Jožeta Valentića.

»ZIMSKE ZGODBE« v sklopu niza »Zimskih popoldnevov« v organizaciji CTA v gledališču Verdi v Gorici ob 16.30: danes, 7. decembra, »L'occhio del lupo«, 11. januarja 2014 »Il pesciolino d'oro« in 8. februarja 2014 »Zlateh la capra«; blagajna bo odprta pol ure pred vsako predstavo, informacije v uradih CTA, Ul. Vittorio Veneto 7 v Gorici (tel. 0481-537280, 335-1753049).

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE (SSG) v Gorici ob 20.30: 9. decembra v KC Lojze Bratuž Prešernovo gledališče Kranj z dramo »Dvom« Johna Patricka Shanleya; 27. januarja 2014 v Kulturnem domu depicting enodejank v režiji Marka Sosiča »Dvorišče« in »Koli« Spira Scimoneja; 24. februarja 2014 v KC Lojze Bratuž komedija Alda Nicolaja »Parole, parole ali Ni bila peta, bila je deveta«, Gledališče Koper v režiji Jake Ivanca; 24. marca 2014 v Kulturnem domu drama »Striček Vanja« Čehovega, režiser Ivica Buljan; 26. maja 2014 v KC Lojze Bratuž »Pet modernih no dram« Yukia Mishime, v režiji Mateje Kolečnik; informacije v Kulturnem domu v Gorici (tel. 0481-33288) vsak delavnik od 10. do 13. in od 16. do 18. ure in v Kulturnem centru Lojze Bratuž (tel. 0481-531445) vsak delavnik od 8.30 do 12.30 in od 17. do 19. ure.

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU NOVA GORICA: danes, 7. decembra, ob 10.30 »Zmrdica in Zmrdek« (Tamara Kučinović, Aja Kobe), gostuje Lutkovno gledališče Maribor; ob 20. uri »Gozd« (Aleksander Nikolajevič Ostrovski; informacije na blagajna.sng@siol.net in po tel. 003865-3352247.

Kino

DANES V GORICI KINEMAX Dvorana 1: 15.15 - 18.00 - 21.00 »Hunger Games - La ragazza di fuoco«.

Dvorana 2: 17.30 »La Traviata« (neposredna povezava iz gledališča Teatro alla Scala iz Milana).

Dvorana 3: 16.00 »Free Birds - Tacchini in fuga«; 17.30 - 20.00 - 22.10 »Blue Jasmine«.

DANES V TRŽIČU KINEMAX Dvorana 1: 17.30 »La Traviata« (neposredna povezava iz gledališča Teatro alla Scala iz Milana); 22.00 »Hunger Games - La ragazza di fuoco«.

Dvorana 2: 17.30 - 20.10 - 22.10 »Blue Jasmine«.

Dvorana 3: 16.00 »Free Birds - Tacchini in fuga«; 17.45 - 20.00 - 22.15 »Dietro i candelabri«.

Dvorana 4: 18.00 - 20.00 - 22.00 »Fuga di cervelli«.

Dvorana 5: 17.30 - 20.30 »Hunger Games - La ragazza di fuoco«.

Razstave

ZDRUŽENJE AMICI DELL'ARTE FELICE vabi na odprtje razstave akvarelov Jožeta Ceja z naslovom »Svetlobni utrinki narave« v lokalu Hic Caffè v Ul. don Bosco 165 v Gorici danes, 7. decembra, ob 18.30.

V FUNDACIJI GORIŠKE HRANILNICE v Gosposki ulici (Ul. Carducci) 2 v Gorici je na ogled dokumentarna razstava o 140-letni preteklosti konzorcija za bonifikacijo posoške ravnine; do 8. decembra od torka do petka 16.00-19.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih 10.00-19.00; vstop prost.

Koncerti

V KULTURNEM DOMU V NOVI GORICI: 9. decembra, ob 20.15 bo nastopil Godalni kvartet Mozarteum (Markus Tomasi, violina; Géza Rhombert, violina; Milan Radic, viola; Marcus Pouget, violončelo); informacije in predprodaja vstopnic pri blagajni Kulturnega doma od 10. do 12. ure in od 15. do 17. ure ter ur pred koncertom (tel. 003865-3354013, www.kulturnidom-ng.si).

»VEČERNI KONCERTI« združenja Rodolfo Lipizer v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici: 13. decembra, ob 20.45 koncert Sax4et (Mitja Zerial, Marcello Sfetev, Walter Cragnolin, Daniele Tarticchio). Predprodaja vstopnic v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51, tel. 0481-30212.

GLASBENA MATICA GORICA prireja osrednjo slovesnost ob praznovanju 50-letnic v soboto, 14. decembra, ob 20. uri v Kulturnem domu v Gorici.

Izleti

SPDG vabi v nedeljo, 8. decembra, na Miklavžev pohod na Krasji vrh. Zbirališče ob 6.30 na parkirišču pri Rdeči hiši v Gorici.

JAMARSKI KLUB KRAŠKI KRTI prireja v nedeljo, 8. decembra, ogled prvega dela jame Kraljice Krasa za otroke in mladino ob spremstvu vsaj enega od staršev. Pred vstopom bo krajše predavanje o speleologiji in nastanku jame. Za čelade in svetilke bodo poskrbeli pri društvu, obutev mora biti primerna. Možen bo tudi voden izlet na Brestovec. Ob priložnosti bo društvo podarilo vsakemu otroku ilustrirano knjižico »V popolni temi«. V koči bo na razpolago tople čaj.

MLADINSKI TREBENSKI KROŽEK prireja enodnevni izlet na Zoncolan za ljubitelje zimskih športov. Odhodi iz Trebč, z Opčin, iz Proseka in Devina. V primeru zadostnega števila vpisov je možen tudi odhod iz Gorice in Jamelj; informacije in vpisovanje po tel. 348-3288130 (tajništvo) ali mtk.trebce@gmail.com.

Obvestila

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško prireja prednovoletno silvestrovanje v soboto, 28. decembra, v Pineti pri Gradežu v restavraciji Hotel Ai Pini. Informacije in prijave po tel. 0481-882183 (Dragica V.), 0481-20801 (Sonja K.), 0481-390697 (Marija Č.), 0481-884156 (Andrej F.), 347-1042156 (Rosina F.). Obvezno na račun 20 evrov.

DRUŽBA se dobi v nedeljo, 8. decembra, ob 12.45.

PREFEKTURA V GORICI obvešča, da bodo 9. in 13. decembra uradi zaprti za javnost zaradi izpopolnjevalnega tečaja osebja.

SINDIKAT SLOVENSKE ŠOLE sklicuje redni občni zbor v četrtek, 12. decembra, ob 19.30 v agriturizmu Dolince v Doberdolu. Sledila bo večerja.

SINDIKAT UPOKOJENCEV SPI CGIL krožek Doberdob vabi člane na vsakoletno zborovanje v petek, 13. decembra, ob 15.30 v agriturizmu pri Kovachu v Doberdolu. Sledila bo družabnost z božičnimi in novoletnimi voščili.

SEKCIJA VZPI-ANPI Dol-Jamlje vabi na praznik včlanjevanja v soboto, 14. decembra, ob 15. uri na sedež sekcije v večnamenskem kulturnem centru v Jamljah. Dobrodošli so novi člani.

DRUŽBA ROGOS prireja vsakoletno božično tržnico rokodelskih izdelkov in krajevnih pridelkov v nedeljo, 15. decembra, v sprejemnem centru Gradina v Doberdolu od 10. do 18. ure.

PRIZNANJE KAZIMIR HUMAR - Zveza slovenske katoliške posvete, Kulturni center Lojze Bratuž in Združenje cerkvenih pevskih zborov podeljujejo priznanje Kazimir Humar društvom, organizacijam ali posameznikom za ustvarjalne dosežke, za pomemben prispevek k razvoju ljubiteljskih kulturnih dejavnosti, za publicistično delo in za izjemne dosežke pri organizacijskem delu na kulturnem področju v goriškem prostoru. Predloge za priznanje je treba oddati do 31. decembra 2013 na naslov: Zveza slovenske katoliške prosvete - 34170 Gorica-Gorizia, Drevored 20. septembra 85, s pripisom na ovojnico: »Predlog za priznanje«.

Prireditve

REVUIJA OTROŠKIH IN MLADINSKIH PLESNIH SKUPIN »Do svobodnega giba« v organizaciji Zveze slovenskih kulturnih društev in DSMO Kiljan Ferluga bo v četrtek, 12. decembra, ob 19.30 v občinskem gledališču Giuseppe Verdi v Miljah. Večer sodi v okvir božičnih prireditev, ki jih prireja občina Milje.

V ŽUPNIJSKEM DOMU V ŠTEVERJANU se bo v torek, 10. decembra, ob 20. uri kapetan goriških karabinjerjev Lorenzo Pella srečal z občani na informativnem srečanju na temo tatvin in goljufij. Srečanje prirejajo števerjanska občina, krajevna postaja karabinjerjev, župnija sv. Forijana in Marije Pomočnice, društvo Briški grič in društvo F.B. Sedej.

V CENTRU MARE PENSANTE v parku Basaglia (Ul. Vittorio Veneto 174) v Gorici bo v sklopu niza »Linea di Scorfino« v ponedeljek, 9. decembra, med 16.30 in 18. uro srečanje na temo nasilja nad ženskami.

KD SABOTIN prireja miklavževanje danes, 7. decembra, ob 20. uri v društvenih prostorih v Štmavru.

ZSKD IN ALCI obveščata, da bo danes, 7. decembra, od 15. do 18. ure na sporedu delavnica družinskih postavitev. Prijave: marisa@zskd.org, tel. 0481-531495 (pon.-pet. 9.00-13.00), ali SMS na tel. 327 0340677.

GLEDALIŠKA SKUPINA O'KLAPA v sodelovanju s Skupnostjo družin Sončnica in Slovenskim pastoralnim središčem v Gorici vabi v nedeljo, 8. decembra, ob 11. uri v dom Franc Močnik v Gorici na miklavževanje z na-

slovom »O Svetem Miklavžu pripovedujejo ... Mihael, Rafael in ... Gabrijela«. Predstavo je režiral Franko Žerjal, besedilo uredila Katerina Ferletič.

ANPI-VZPI IN AVL IZ GORICE, Furlanski inštitut za zgodovino osvobodilnega gibanja iz Vidma, Sklad Dorče Sardoč iz Gorice in Pokrajina Gorica vabijo na predstavitev knjige »La Slovenia durante la seconda guerra mondiale« v torek, 10. decembra, ob 17. uri v konferenčni dvorani palače Attems Petzenstein na Trgu De Amicis v Gorici. Uvodni poseg bo imel Nereo Battello, sodelovali bodo avtorji Zdenko Čepić, Damijan Guštin in Nevenka Troha, raziskovalci na Inštitutu za novejšo zgodovino v Ljubljani.

GORIŠKI MUZEJ NOVA GORICA vabi v sklopu muzejskih torkovih večerov v gradu Kromberk v torek, 10. decembra, ob 20. uri na pogovor z Lojzko Bratuž, častno meščanko mestne občine Nova Gorica. Sodelovali bodo Marija Mercina, Zoltan Jan, Darinka Kozinc, Melanija Kerševan. Življenje Lojzke Bratuž bodo predstavili poznavalci njenega raziskovalnega dela in posredniške vloge med slovensko in italijansko skupnostjo na Goriškem.

KATOLIŠKA KNJIGARNA v sodelovanju z društvom ARS vabi v četrtek, 12. decembra, ob 10. uri v prostore knjižarne na Travniku v Gorici na srečanje »Na kavo s knjigo«. Predstavljen bo zbornik »Otmar Črnilogar, človek mnogih talentov«. Kavbo ponudi Primoaroma.

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA sklicuje izredni občni zbor v četrtek, 19. decembra, ob 18.30 v prvem in ob 19. uri v drugem sklicu v prenovljeni študijski sobi NŠK v Trstu.

V KNJIGARNI UBIK na Korzu Verdi 119 v Gorici bo v nedeljo, 8. decembra, ob 18.30 Luca Bianchini predstavil svojo knjigo »La cena di Natale di "Io che amo solo te"«.

Mali oglasi

BOŽIČNA DREVESCA prodaja Srečko Tomšič v Sovodnjah (tel. 0481-882064, 347-126398).

PRODAJAM otroške smuči 100 cm in pancrje št. 30 za skupno 40 evrov; tel. 320-2161383.

PRODM diatonično harmoniko Zenitlin, uglaseno C-F-B; tel. 335-6945789.

Pogrebi

DANES V GORICI: 10.00, Teresa Benčić vd. Difilippo iz bolnišnice Sv. Justa v cerkev Sv. Roka v Podturnu in na glavno pokopališče.

DANES V GRADIŠČU: 12.00, Sergio Tessari (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi Sv. Duha in na pokopališču.

Primorski dnevnik ste tudi vi!

Letošnjo naročniško akcijo
opremljajo vaši posnetki s
Primorskim dnevnikom.

Ne odnehajte!
Vse najizvirnejše
bomo objavili.

Tokrat je fotografijo prispevala
Giada Giuntoli

100 odtenkov vsakdana

Vsak dan, zgodaj zjutraj, pred vašim pragom.
Za le 0,76 evra. _ Samo Primorski dnevnik!

_naročniška akcija 2014

Celoletna naročnina: 230 €; to pomeni: vsak izvod stane le 0,76 evra.

novo: možnost plačila naročnine v dveh obrokih (2x120 €)
- za podrobnejše informacije pokličite našo kontaktno številko.

Če se za naročnino odločite takoj, boste Primorski dnevnik
prejemali brezplačno do konca leta 2013.

Celoletnim naročnikom tiskane izdaje
bo omogočen dostop do spletne izdaje
dnevnik brez dodatnih stroškov.

Nekomercialna sporočila
in čestitke boste v Primorskem dnevniku
lahko objavljali brezplačno.

 Primorski
dnevnik

info:
Trst: 040 7786300
Gorica: 0481 356320
www.primorski.eu

 Zadruga

Destinacija Laško prejela naziv Evropska destinacija odličnosti 2013

Destinacija Laško – sotočje dobrega je letošnja zmagovalka slovenskega izbora EDEN. Slovenija je tako za Dolino Soče, Solčavskim, Reko Kolpo in Idrijo dobila peto evropsko destinacijo odličnosti. Podelitev naziva Evropska destinacija odličnosti na državni ravni je potekala danes v Laškem. Na evropskem nivoju pa se bo destinacija prvič predstavila novembra 2013 v Bruslju, kjer ji bo naziv podeljen tudi s strani Evropske komisije.

V začetku meseca februarja je sektor za turizem pri javni agenciji SPIRIT Slovenija že peto leto zapored objavil poziv za izbor Evropske destinacije odličnosti v Sloveniji. V letu 2013 so razvijajoče se destinacije tekmoval na temo Dostopni turizem.

Med prijavljenimi kandidati je strokovna komisija izbrala tri finalistke, in sicer (navedeno po abecednem vrstnem redu imen destinacij):

- Laško – sotočje dobrega,
- Radošca in
- Zeleni kras.

Sektor za turizem pri javni agenciji SPIRIT Slovenija je na osnovi pooblastila Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo, ki zastopa državo Slovenijo v okviru navedenega projekta, prijavil projekt Evropski komisiji in kot nosilec projekta skupaj s strokovno komisijo oblikoval kriterije državnega izbora. Izvajal in vodil je ves nadaljnji postopek do končnega izbora slovenske destinacije odličnosti in dveh finalistk ter pripravil poročila za Evropsko komisijo.

Prof. dr. Janez Bogataj, predsednik strokovne komisije in ambasador EDEN za Slovenijo je o zmagovalki zapisal: »Zmagovalna destinacija se ponša s častitljivo 160 letno dediščino zdraviliške in 60-letno dediščino medicinske rehabilitacijske dejavnosti v Laškem, ob reki Savinji in njenih pritokih. Vendar pa je komisijo zelo pozitivno presenetilo, da vsa sodobna dejavnost, povezana z različnimi sestavinami dostopnega turizma, ni le ozko vezana in osredotočena na zdraviliško središče, ampak se je prav iz njega razpredla pestra mreža aktivnih dejavnosti po celotnem območju občine. Občinski Center za šport, turizem, informiranje in kulturo - STIK Laško tako uspešno povezuje vse ponudnike in izvajalce programov, ki so namenjeni različnim vrstam dostopnega turizma. Leta 2008 so v Občini Laško izdelali Strateški načrt razvoja invalidskega turizma, leta 2009 je Thermiana Laško d.d. - Hotel Zdravilišče Laško pridobilo zlati certifikat »Invalidom prijazen podjetje«. Isto podjetje je tudi prejemnik EU eko marjetice. Vsa dejavnost dostopnega turizma je ustrezno razvejana po celotni občini in vanjo se vključujejo najrazličnejša društva, posamezniki in ponudniki turističnih storitev. Torej moramo besedo »dobro« v sloganu projekta oz. destinacije ra-

zumeti tako v njenem dobesednem kot tudi prenesenem pomenu. Tako »dobro« oblikujejo naravne danosti, vse kar izhaja iz lokalne pivovarske tradicije, vsebine, povezane z regionalnim čebelarstvom, vrtom z medovitimi rastlinami, »dobro« pa pomeni tudi paleto programov za različne ovirane osebe in vsestransko (fizično in duhovno) dostopnost turističnih vsebin. V kraju imajo bogate izkušnje s prireditvami s področja športnega turizma, tudi za ovirane in invalidne osebe. V Laško prihajajo športniki invalidi na priprave. Različnim skupinam oviranih oseb so tako dostopne vse sestavine in vsebine turističnega delovanja v občini. Fizična dostopnost ni izvedena le v okviru posameznih turističnih objektov, ampak tudi v samem mestu Laško in pri ponudbi specializiranih turističnih vsebin in programov, npr. na turističnih kmetijah, predstavitev kulturne in naravne dediščine ter v okviru prireditvev. Destinacija Laško – sotočje dobrega je zato tudi sočutje dobrega in je odličen zgled tudi za druga območja Slovenije ter širše.«

Mag. Marjan Hribar, v.d. generalnega direktorja Direktorata za turizem in internacionalizacijo na Ministrstvu za gospodarstvo: Mag. Marjan Hribar, generalni direktor Direktorata za turizem in internacionalizacijo na Ministrstvu za gospodarstvo smo zadovoljni, da je že peta destinacija v Sloveniji prejela priznanje EDEN za odličnost. To je dokaz, da se uresničujejo naši cilji, ki smo si jih zadali skupaj z lokalnimi skupnostmi in gospodarstveniki v turizmu. Destinacija Laško je s svojo ponudbo dokazala, da se zaveda pomena turistov z omejitvami in ponudbo prilagaja njihovim potrebam. Verjamem, da bodo tudi ostale destinacije sledile temu vzoru. Še posebej je priznanje spodbudno v času, ko se tudi turizem sooča s podobnimi bremenami kot ostalo gospodarstvo. Za vse nas je zato največji izziv, da s pravimi ukrepi še naprej spodbujamo domače in tuje naložbe v turistično infrastrukturo, v tesnejše sodelovanje med turističnim gospodarstvom in izobraževalnimi institucijami ter razvoj trajnostno naravnanih turističnih proizvodov. Iskreno - v svojem imenu in imenu svojih sodelavcev - čestitam vsem, ki so s svojim znanjem in zavzetim delom prispevali, da je projekt 'Laško – sotočje dobrega' pridobil

pomembno priznanje. Naj bo to vir navdiha za prihodnje dejavnosti!« Boštjan Skalar, v.d. direktorja javne agencije SPIRIT Slovenija: »V javni agenciji SPIRIT Slovenija uvrščamo projekt Evropskih destinacij odličnosti med najpomembnejše projekte sektorja za turizem, saj izraža filozofijo, ki 'gre z roko v roki' z našo temeljno razvojno in trženjsko usmeritvijo: razvojem in trženjem trajnostnega turizma. S podelitvijo priznanja EDEN destinaciji 'Laško – sotočje dobrega' smo v Sloveniji dobili peto destinacijo odličnosti in prepričan sem, da smo tudi letos med odličnimi finalistkami prepoznali tisto, ki se je turistom v ponudbi najbolj približala razpisani tematiki, tokrat na temo dostopnega turizma. V SPIRIT Slovenija bo promociji nove destinacije odličnosti namenila posebno pozornost že letos, še posebej pa bodo promocijske aktivnosti intenzivne prihodnje leto.«

Dosedanjim slovenskim zmagovalnim destinacijam je naziv 'Evropska destinacija odličnosti' prinesel številne prednosti in koristi, tako promocijske kot tudi razvojne. Promocijske brošure, samostojni plakati, kratek promocijski film, oglaševalske akcije, v katerih se pojavljajo podobe nosilcev priznanja EDEN, sejamski nastopi, študijska potovanja novinarjev in medijske objave veliko prispevajo k prepoznavnosti teh območij.

Večletne izkušnje projekta EDEN so pokazale še en pomemben spodbudni učinek: aktivnosti v okviru projekta EDEN so spodbudile povezovanje domačinov in pozitivno naravnostnot znotraj destinacij. In ne nazadnje: mreženje EDEN destinacij prinaša nove možnosti povezovanja tako v Sloveniji kot tudi v Evropi in s tem popestritev in nadgradnjo dosedanje ponudbe. Vse zmagovalne destinacije namreč sestavljajo evropsko mrežo EDEN destinacij<http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/tourism/eden/eden_network/index_en.htm>, za katere Evropska komisija enkrat letno organizira delavnico, na katerih destinacije, ob pridobivanju znanja o različnih temah povezanih s trajnostnim razvojem turizma, pridobijo tudi veliko novih poznanstev iz vse Evrope.

Več informacij:
www.slovenia.info/eden

DOMAČIJA HALER OLIMJE

Olimje 6, 3254 Podčetrtek
00386/(0)3812-1200

Domače pivo Haler
Restavracija
Sobe in apartmaji
Terme Olimia (3km)

SOBA ŽE OD 17 €
NA OSEBO

www.haler-sp.si
info@haler-sp.si

Božična pravljica v Thermani Laško

20.12.2013 – 28.12.2013

2 noči v hotelu Wellness Park Laško****Superior
že od 130 €

Cena vključuje:

- polpenzion v dvoposteljni sobi standard,
- neomejeno kopanje v hotelih Wellness Park in Zdravilišče Laško,
- vstop v fitness, uporaba kopalnega plašča,
- wireless internet v sobi,
- darilni bon v vrednosti 10 € za wellness ali zdravstvenih storitev.

Cena velja za imetnike Zlate kartice Thermana kluba.

THERMANA Laško

WELLNESS PARK LAŠKO

Informacije in rezervacije:

Thermana Laško d.d., Zdraviliška 6, 3270 Sl-Laško
info@thermana.si | www.thermana.si
00386 3 423 21 00

Terme Zreče

ZIMSKI ODDIH V TERMAH ZREČE do 22. 12. 2013

Vključeno: polpenzion, lahko kosilo iz lonca, kopanje v termalnih bazenih, vodna gimnastika za dobro jutro (po programu), 1x vstop v Savna vas, 20% popusta na storitve Idile, Wellness & Spa centra ali zdravstvenih storitev iz rednega cenika, animacija po programu

Cena (na osebo na dan v dvoposteljni sobi):

	1. oseba	2. oseba
Vile Terme Zreče****	51 €	26 €
Hotel Vital****	59 €	29 €
Hotel Atrij**** Superior	73 €	55 €

Najkrajši čas bivanja: 3 dni/ 2 noči.

Informacije in rezervacije:

TERME ZREČE, Cesta na Roglo 15, 3214 Zreče.
T: 00386 3 757 60 00, 00386 41 397 145 (ga. Simona),
E: terme@unitur.eu, www.terme-zrece.eu

Aktivne počitnice v Termah na morju

Portorož

Naj vam z antioksidanti obogaten morski zrak napolni pljuča.
Naj vam pogled na oljke in širno morje zbrše vse skrbi.
Naj vas napolni energija, ki jo v sebi nosi 42.000 let staro pramorje.
Naj vas osreči druženje z nami.

december 2013 – min. doba bivanja: 2 noči

GRAND HOTEL PORTOROŽ

polpenzion
od **69 €**
na osebo na dan

HOTEL RIVIERA
***** Superior
polpenzion
od **63 €**
na osebo na dan

HOTEL NEPTUN

polpenzion
od **49 €**
na osebo na dan

LIFECCLASS
HOTELS & SPA

Tel. +386 5 692 90 01
www.lifeclass.net

LifeClass Hotels & Spa, Obala 33, 6320 Portorož

GRAND HOTEL PORTOROŽ *****
HOTELS SLOVENIJA, RIVIERA, APOLLO,
MIRNA, NEPTUN *****

V Imperii tretja

Jadralca Čupe Simon Sivitz Košuta in Jaš Farneti sta v četrtek in včeraj na morju pred Imperio tekmovala na pomembni preizkušnji v razredu 470 Imperia Winter Regatta. Prvi dan sta opravila tri plove in osvojila 3., 4. in 7. mesto. Včeraj pa sta bila 6. in 2. Skupno zasedata 3. mesto.

Rokometno SP: za uvod zmaga Srbije

BEOGRAD - V Srbiji se je včeraj z uvodno tekmo predtekmovalne skupine v Nišu med Srbijo in Japonsko začelo svetovno prvenstvo za rokometiške. Prvo nalogo na SP so bolje opravile domače igralke, ki so, čeprav so se za uspeh precej namučile, zmagale z 28:26 (10:13). Srbija je v zadnjih dveh letih gostila žensko in moško evropsko prvenstvo v rokometu, med 6. in 22. decembrom pa bo gostila še žensko svetovno prvenstvo. Naslov zadnjih svetovnih prvakinj so pred dvema letoma v Braziliji osvojile Norvežanke.

NOGOMET - Po žrebu skupin za SP 2014 v taboru »azzurro« previdni

Angleško-latinska past

SKUPINA A

SPORED Četrtek, 12. junij: 22.00 Sao Paulo: Brazilija - Hrvaška - petek, 13. junij: 18.00 Natal: Mehika - Kamerun - torek, 17. junij: 21.00 Fortaleza: Brazilija - Mehika - sreda, 18. junij: 21.00 Manaus: Kamerun - Hrvaška - ponedeljek, 23. junij: 22.00 Brasília: Kamerun - Brazilija 22.00 Recife: Hrvaška - Mehika

SKUPINA B

SPORED Petek, 13. junij: 21.00 Salvador: Španija - Nizozemska 00.00 Cuiaba: Čile - Avstralija - sreda, 18. junij: 18.00 Porto Alegre: Avstralija - Nizozemska 00.00 Rio de Janeiro: Španija - Čile - ponedeljek, 23. junij: 18.00 Curitiba: Avstralija - Španija 18.00 Sao Paulo: Nizozemska - Čile

SKUPINA C

SPORED Sobota, 14. junij 18.00 Belo Horizonte: Kolumbija - Grčija 00.00 Recife: Slonokoščena obala - Japonska - četrtek, 19. junij: 18.00 Brasília: Kolumbija - Slonokoščena obala 00.00 Natal: Japonska - Grčija - torek, 24. junij: 22.00 Cuiaba: Japonska - Kolumbija 22.00 Fortaleza: Grčija - Slonokoščena obala

SKUPINA D

SPORED Sobota, 14. junij: 21.00 Fortaleza: Urugvaj - Kostarika 03.00 Manaus (ned.): Anglija - Italija - četrtek, 19. junij: 21.00 Sao Paulo: Urugvaj - Anglija - petek, 20. junij: 18.00 Recife: Italija - Kostarika - torek, 24. junij: 18.00 Natal: Italija - Urugvaj 18.00 Belo Horizonte: Kostarika - Anglija

SKUPINA E

SPORED Nedelja, 15. junij: 18.00 Brasília: Švica - Ekvador 21.00 Porto Alegre: Francija - Honduras - petek, 20. junij: 21.00 Salvador: Švica - Francija 00.00 Curitiba: Honduras - Ekvador - sreda, 25. junij: 22.00 Manaus: Honduras - Švica 22.00 Rio de Janeiro: Ekvador - Francija

SKUPINA F

SPORED Nedelja, 15. junij: 00.00 Rio de Janeiro: Argentina - Bosna in Hercegovina - ponedeljek, 16. junij: 21.00 Curitiba: Iran - Nigerija - sobota, 21. junij: 18.00 Belo Horizonte: Argentina - Iran 00.00 Cuiaba: Nigerija - BiH - sreda, 25. junij: 18.00 Porto Alegre: Nigerija - Argentina 18.00 Salvador: BiH - Iran

SKUPINA G

SPORED Ponedeljek, 16. junij: 18.00 Salvador: Nemčija - Portugalska 00.00 Natal: Gana - ZDA - sobota, 21. junij: 21.00 Fortaleza: Nemčija - Gana - nedelja, 22. junij: 21.00 Manaus: ZDA - Portugalska - četrtek, 26. junij: 18.00 Recife: ZDA - Nemčija 18.00 Brasília: Portugalska - Gana

SKUPINA H

SPORED Torek, 17. junij: 18.00 Belo Horizonte: Belgija - Alžirija 00.00 Cuiaba: Rusija - Južna Koreja - nedelja, 22. junij: 18.00 Porto Alegre: Južna Koreja - Alžirija 00.00 Rio de Janeiro: Belgija - Rusija - četrtek, 26. junij: 22.00 Sao Paulo: Južna Koreja - Belgija 22.00 Curitiba: Alžirija - Rusija

Braziliska nogometna »zvezdnica« Marta in nekdanji as Bebet z maskoto svetovnega prvenstva Fulecom

ANSA

RIO DE JANEIRO - Prireditelji naslednjega svetovnega prvenstva v nogometu so včeraj opravili prvo dejanje, neposredno povezano s tekmovalnim v Braziliji 2014. Izžrebali so predtekmovalne skupine, gostitelji se bodo v skupini A merili s Hrvaško, Mehiko in Kamerunom, svetovni prvaki Španci pa v skupini B z Nizozemsko, Avstralijo in Čilom. Italija pa bo v skupini D igrala proti Kostariki, Urugvaju in Angliji. Prireditelji v Costi do Saupe se je začela z minuto molka v spomin na v četrtek preminulega južnoafriškega voditelja Nelsona Mandelo. Brazilci pa so zatem pripravili barvit program s predstavitvijo zgodovine nogometa in svojih uspehov na svetovnih prvenstvih.

»To bo najboljšo prvenstvo doslej. Mi ljubimo nogomet - dobrodošli v Braziliji,« je na žrebu prepričanje v uspeh tekmovalcev v svoji državi, ki bo največji nogometni dogodek na svetu gostila drugič po letu 1950, pospremila predsednica Dilma Rousseff. Z njo pa se je strinjal tudi predsednik krovne nogometne zveze Fife Sepp Blatter, saj je pohvalil Brazilce kot velike ljubitelje nogometa. »Čas je že bil, da se prvenstvo spet vrne k vam. Zato vas pozivam - stopite skupaj na tem prvenstvu,« je pred žrebom dejal Blatter. Nogometna legenda Brazilije Pele pa je obudil spomina na zadnje domače tekmovalje pred 63 leti: »Razplet tistega SP je bil za nas šok. Takrat je moj oče jokal in ne želim, da bi Brazilija jokala po SP naslednje leto. Prepričan sem, da bo Brazilija zmagala,« je bil optimističen Pele.

Na svetovnem prvenstvu v Braziliji se poleti 2014 obeta precej zanimivih obračunov že v predtekmovalju. Ena najtežjih skupin bo najverjetneje skupina G v kateri so Nemčija, ZDA, Portugalska in Gana. Tudi skupina D z »azzurri«, Urugvajem, Anglijo in Kostariko ne bo od muh. Tekma Italija - Anglija v Manausu bo težka preizkušnja za obe ekipi, kar je po žrebu potrdil tudi angleški selektor. »Skupina je izjemno težka,

o tem ni nobenega dvoma. Če imaš za tekmece Italijo in Urugvaj, ti nič ne pomaga, da si bil pred tem med nosilci,« je potarnal Hodgson, podobne pa so bile misli italijanskega stratega Cesareja Prandellija: »Imamo najtežjo skupino in že zdaj nam ni lahko. A če se bomo dobro pripravili, sem prepričan, da bo celoten turnir za nas zelo uspešen.«

Za zanimivo podrobnost pa je poskrbela skupina G, saj obstaja velika možnost, da se bosta spet pomerila brata Boateng, vsak v svoji ekipi: Jerome v nemški, Kevin-Prince v ganski. »Pa sva spet skupaj, bratec,« je takoj po žrebu čvknil Kevin-Prince. Ti ekipi sta se udarili že leta 2010, takrat se je po zmagi z 1:0 Nemčija uvrstila v osmino finala. Nemški selektor Joachim Löw pa se je pošalil, da so v skupini sami stari znanjci: »Sprejemem žreb, kakršen pač je. Bo kar zanimivo, ne samo zaradi Jürgenja, v skupini je še več zanimivih ekip.« Pri tem je seveda mislil predvsem na svojo predhodnika na klopi Nemčije Klinsmanna, ki je zdaj selektor ZDA.

Čast, da se bodo pomerili z Brazilci na uvodni tekmi svetovnega prvenstva, je žreb namenil Hrvaški. V južni sosedbi bržkone niso najbolj zadovoljni z razpletom plesa kroglic v Costi do Sauipeju, saj imajo v skupini poleg »nepremagljivih« domačinov še močni ekipi Kameruna in Mehike.

Žreb se je po svoje poigral tudi s Španijo in Nizozemsko, finalistoma zadnjega SP pred tremi leti, saj se bosta ekipi znova pomerili že v predtekmovalju. V Španiji so se čudili, kako sta lahko svetovni podprvak in prvak v isti skupini. »Izjemno težko bo. Ne bom rekel, da smo dobili 'skupino smrti', ampak čaka nas veliko dela. Pa tudi malo čudno bo začeti SP proti ekipi, s katero smo zadnje prvenstvo končali,« je težavnost skupine ocenil selektor Vicente del Bosque. Selektor oranžnih Louis van Gaal pa meni, da v skupini niso nevarni samo Španci: »Igramo s svetovnimi prvaki, z Avstralci, ki jih še nismo premagali, in Čilom, ki je zelo

dobra ekipa. Če sem pošten, bi raje videl, da bi bili v skupini H.« V tej so sicer Belgija, Alžirija, Rusija in Južna Koreja.

Bolj zadovoljni so lahko z žrebom Francozi in Švicarji, sosednji državi je žreb potisnil v skupino z Ekvadorjem in Hondurasom, kjer imata status jasnih favoritinj. Novinka na SP Bosna in Hercegovina pa se bo pomerila z nekdanjo svetovno prvakinja Argentino, poleg tega pa še z Nigerijo in Iranom. »Če pogledamo, kaj so dobili Hrvati, smo jo še kar dobro odnesli,« je bil prvi odziv selektorja BiH Safeta Sušića. (STA)

ALPSKO SMUČANJE - Svetovni pokal

Maria Höfl Riesch premočna, Mazejeva 6.

LAKE LOUIS - Maria Höfl Riesch je s premočjo, ki jo je na tem prizorišču nekoč kazala Lindsey Vonn, zmagala v Lake Louisu. Tina Maze je s 6. mestom pokazala ponesrečen konec tedna v Beaver Creeku. Drugi ženski smuk sezone svetovnega pokala 2013/14 je v ekstremnem mrazu prinesel ekipni uspeh Slovenk, saj je bila Ilka Štuhec 15. Maruša Ferk (lani se je na tem terenu poškodovala in izpuстила vso sezono) pa 25., kar so njene prve točke sezone. Kraljica Lake Louisa (14 zmag) Lindsey Vonn se je po februarjem padcu vrnila v karavano in na 41. mestu ostala brez točk. Popolno smučanje je uspelo Nemki Marii Höfl Riesch. Na vseh odsekih je bila izjemno hitra in je slavila osmo smukaško zmago v karieri. Na manj kot sekundo zaostanka se ji je približala le presenetljiva Švicarka Maria Kaufmann Abderhalden, ki je šele tretjič na stopničkih svetovnega pokala. Tretja je bila Italijanka Elena Fanchini. Tekmovalje je potekalo v neverjetnem mrazu, zaradi česar so štart prestavili za eno uro. Vseeno je bil

mraz polaren - termometer je kazal skoraj minus 30 stopinj.

FILL 3., ŠPORN 20. - Norvežan Aksel Lund Svindal je zmagovalec drugega smuka za svetovni pokal alpskih smučarjev v ameriškem Beaver Creeku. Drugi je bil Avstrijec Hannes Reichelt, tretji pa »azzurro« Peter Fill. Od Slovencev je bil najboljši Andrej Šporn na 20. mestu.

BIATLON - Norveški biatlonec Lars Berger je zmagal na moškem sprintu za svetovni pokal v Hochfilznu. Med Slovenci je solidno nastopil Jakov Fak, ki je osvojil 22. mesto (+ 1:19,3/2). Pri ženskah je slavila zmago Švicarka Selina Gasparin. Slovenka Teja Gregorin je bila 19.

SKOKI - Reprezentanca Japonske je zmagovalka tekme mešanih ekip za svetovni pokal v smučarskih skokih v norveškem Lillehammerju. Japonci so zbrali 942,1 točke in prepričljivo ugnali Avstrijo (901,9). Slovenija v postavi Maja Vtič, Ema Klinc, Jaka Hvala in Peter Prevč je tekmo končala na 5. mestu z 876,6 točke.

ZAOSTALE TEKME BODO IGRALI V SREDO, 11. IN 18. DECEMBRA

Tekme 13. kroga 2. in 3. amaterske lige bodo nadoknadili med tednom. Zarja in Primorje v nedeljo nista igrala zaradi močne burje. Na tekmi Mladosti v Doberdobo pa se je poškodovao sodnik. Prvi bodo že v sredo stopili na igrišče nogometaši Zarje, ki bodo ob 20.30 na proseški Rouni gostili San Canzian. Zaostali tekmi 3. amaterske lige pa bodo na sporedu v sredo, 18. decembra. Mladost bo v Doberdobo ob 19.30 igrala proti Villanovi. Primorje pa bo pol ure kasneje, ob 20.00, na domači Rouni gostil Poggio.

V FORLIJU ZA POTRDIITEV PRVEGA MESTA

V drevisnjem zadnjem krogu prvega dela bodo hokejisti na rolerjih openskega Poleta igrali v gosteh v Forliju. Domača ekipa ima le tri točke manj na lestvici od vodilnih openskih »konjev«. Trener Dejan Rusinov bo imel na razpolago vse igralce. Do konca leta čakata nato poletovce še dve gostovanji: znova v Forliju in še v Civitavecchi.

Domači šport**DANES****Sobota, 7. decembra 2013****ODBOJKA**

MOŠKA C-LIGA - 20.00 v Sovodnjah: Soča ZBDS - Gemona

ŽENSKA C-LIGA - 18.00 v Repnu: Zalet - Tarcento
MOŠKA D-LIGA - 18.00 v Trstu, Judovce: Altura - Sloga Tabor

1. ŽENSKA DIVIZIJA - 18.00 v Gorici, Kulturni dom: Val - Govolley

UNDER 15 MOŠKI - 16.30 v Cordenonsu: Cordenons - Olympia

KOŠARKA

DEŽELNA C-LIGA - 18.30 v Gorici, Brumat: Goriziana - Bor Radenska

DEŽELNA D-LIGA - 18.00 v Trstu, Ul. Calvola: San Vito - Kontovel

PROMOCIJSKA LIGA - 18.30 v Gorici, Kulturni dom: Dom - Isontina

UNDER 19 DEŽELNI - 18.00 v Trstu, Caprin: Santos - Dom

UNDER 14 DEŽELNI - 16.00 v Gorici, Kulturni dom: Dom - Salesiani Don Bosco

NOGOMET

MLADINCI (deželni pokal) - 17.30 na Proseku: Kras - San Luigi

HOKEJ NA ROLERJIH

MOŠKA A1-LIGA - 21.00 v Forliju: Libertas - ZKB Kwins

JUTRI**Nedelja, 8. decembra 2013****NOGOMET**

ELITNA LIGA - 14.30 v Rivignanu: Rivignano - Kras Repen

PROMOCIJSKA LIGA - 14.30 v Križu: Vesna - Torreanese; 14.30 v Sevegljanu: Sevegljano - Juventina

1. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Dolini: Breg - Cormonese; 14.30 v Miljah: Muglia - Primorec; 14.30 v Sovodnjah: Sovodnje - Ponziana

2. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Trstu, Ul. Felluga: Montebello Don Bosco - Zarja

3. AMATERSKA LIGA - 14.30 na Padričah: Gaja - Cgs; 14.30 v Fiumicello: Fiumicello - Primorje; 14.30 v Ločniku: Lucinico - Mladost

DEŽELNI NARAŠČAJNIKI - 10.30 v Repnu: Kras - Ufm

NARAŠČAJNIKI - 10.30 v Štandrežu: Juventina - Buttrio

NAJMLAJŠI - 10.30 v Sovodnjah: Sovodnje - Audax; 10.30 v Vižovljah: Sistiana - Kras

KOŠARKA

DRŽAVNA C-LIGA - 18.00 v Bocnu: Bolzano - Jadran Franco

UNDER 17 DRŽAVNI - 11.30 v Trstu, Istrska ulica: Salesiani Don Bosco - Jadran ZKB

UNDER 17 DEŽELNI - 11.00 pri Briščikih: Breg - Ardita

UNDER 15 DRŽAVNI - 11.30 v Trstu, Locchi: Baskettireste - Jadran ZKB

ODBOJKA

MOŠKA B2-LIGA - 18.00 v Loreggii: Loreggia - Sloga Tabor Televita

1. ŽENSKA DIVIZIJA - 18.00 v Trstu, 1. maj: Zalet Kmečka banka - Poggivolley; 20.00 v Trstu, Locchi: S.Andrea - Zalet Kontovel

UNDER 19 MOŠKI - 11.00 v Guminu: VB Gemona - Sloga Tabor

UNDER 16 ŽENSKA - 11.00 v Sovodnjah: Soča Lokanda Devetak - Acli Ronchi

UNDER 15 MOŠKI - 10.30 v Teoru: Stella Volley - Sloga Tabor

POJUTRIŠNJEM**Ponedeljek, 9. decembra 2013****KOŠARKA**

UNDER 19 ELITE - 21.00 v Trstu, Istrska ulica: Salesiani Don Bosco - Jadran ZKB

Obvestila

SK DEVIN prireja tečaj alpskega smučanja in deskanja v kraju Forni di Sopra vsako soboto in nedeljo od 11. oz. 12. januarja 2014 dalje z možnostjo avtobusnega prevoza. Informacije in vpisovanja: na info@skdevin.it ali pa na 0402032151 (Alternativa Sport) in 3358180449 (Erika)

AŠD BREG organizira silvestrovanje na Dolgi Kroni. Za dodatne informacije lahko pokličete sledeči telefonski številki: 3382888339 (Walter) in 0408327146 (Boris, od 9.00 do 12.00 in od 14.00 do 18.00 od ponedeljka do petka).

KOŠARKA - V taboru Jadrana v Bocnu pričakujejo reakcijo

Agresivno in zbrano

Jadranovci bodo v jutrišnjem krogu državne C-lige odšli že zgodaj zjutraj z avtobusom na gostovanje v južnotirolski Bocen. Domača ekipa ima enako število točk na lestvici kot varovanci trenerja **Andree Mure**. Jutrišnji nasprotnik je v zadnjem krogu v gosteh premagal San Vendemia, medtem ko je Jadran na Opčinah izgubil proti Bassanu. »Bocen je v dobri formi. Igrajo pa zelo nepredvidljivo in nihajoče. So mlada in agresivna ekipa. Srednja starost je 24 let. Mogoče jim primanjkuje izkušnje. Igrati bo treba zbrano,« je opozoril trener Jadrana Mura, ki bo jutri imel na razpolago tudi Boruta Bana. »Borut, ki si je prejšnji konec tedna poškodoval gleženj, je treniral le danes (sinoči). Vseeno pa računam tudi na njegov doprinos. Vsi ostali so dobro pripravljeni,« je še dodal Mura, ki pričakuje reakcijo svojih varovancev.

ZMAGA BREGA, PORAZ SOKOLA
- Sinoči, deželna C-liga: Don Bosco - Breg 67:81 (Grimaldi 20, Cigliani 19, Kos 18); D-liga: Sokol - Grado 72:77 (Ferfaglia 23, Štokelj 15).

Play-maker
Jadrana
Matija Batich

ODBOJKA - V iskanju pomembnih točk

Vroč v državni B2- in ženski deželni C-ligi

Trener Zaleta Edi Bosich daje navodila svojim varovankam

V ospredju tokratnega odbojarskega vikenda bosta tekmi **Sloge Tabor Televita** v državni B2-ligi in Zaleta v ženski deželni C-ligi. Varovanci trenerja Gregorja Jerončiča bodo jutri gostovali v Loreggi. Domača ekipa ima točko več na lestvici. »Poudariti pa moramo, da še niso igrali proti vsem najboljšim ekipam,« je uvodoma dejal kapetan **Ambrož Peterlin**, ki je še opozoril: »Igrati bo treba zelo zbrano, saj je tekma zelo pomembna v boju za obstanek. Kot vse kaže, bomo nekoliko spremenili taktično postavitev. Paziti moramo predvsem na oster servis nasprotnika in na najboljšega igralca Chinellata, ki je bil nekoč kapetan v vseh mladinskih selekcijah. Loreggia ima tudi solidnega libera Geremio.« Podobnega mnenja je bil tudi spremljevalec Sloge Tabor **Saša Smotlak**: »Treba bo stisniti zobe in dati vse od sebe. Vsi se bodo mo-

rali potruditi, saj so tokratne točke zelo pomembne.«

Pred težko preizkušnjo so tudi odbojkarice **Zaleta**. Trener Edi Bosich je prepričan, da si lahko njegove varovanke zakomplicirajo življenje le same: »Če bodo punce igrale zbrano, potem ne bo težav. Boljši smo od Tarcenta. Bojim se predvsem podcenjevanja.« Trener Bosich ne bo imel še na razpolago poškodovane Griedellijeve. Zamenjala jo bo 16-letna Maja Kojanec.

Za prve prvenstvene točke se bodo drevi borili mladi odbojkarji združene ekipe **Soče**. V domači telovadnici v Sovodnjah bodo gostili ekipo iz Guminu. V D-ligi pa bo **Sloga Tabor** igrala v gosteh na Judovcu proti Alturi. V okviru prve ženske divizije bo v telovadnici Kulturnega doma v Gorici na sporedu derbi med **Valom** in **Govolleyjem**.

NOGOMET - Deželna prvenstva

Tekmi kroga v Križu in Dolini

Jutri bo na sporedu predzadnji krog prvega dela amaterskih prvenstev. V elitni ligi bo **Kras** igral v gosteh v Rivignanu, ki ima 11 točk na lestvici in se bo v drugem delu boril za obstanek. Predsednik Krasa **Goran Kocman** je optimist: »Večjih težav s poškodbami nimamo. Zaradi kazni bo odsoten le Tawgui. Ciljamo, da bo v zadnjih dveh krogih dosegli šest točk.« Kras bo v zadnjem krogu prvega dela doma igral proti Tolmezzu. Vodilna Fontanafredda bo jutri gostila solidni Chions. V zadnjem krogu pa bo igrala pri San Luigiju v Trstu.

V promocijski ligi bo **Vesna** igrala doma, **Juventina** pa v gosteh. Ekipa kriškega društva ne bo imela lahkega dela: Torreanese ima le tri točke manj na lestvici. Juventina (včeraj so registrirali Airolidija) pa bo skušala osvojiti vse tri točke v Sevegljanu, ki zaseda mesta na spodnji polovici lestvice.

V 1. amaterski ligi bo tekma kroga v Dolini, kjer bo domači **Breg** gostil vodilni Cormonese. Ekipa iz Krmina ima tri točke več na lestvici. V taboru Brega so motivirani in bodo skušali na papirju boljšim gostom iztrgati vsaj točko. Trener Cernuta ne bo imel na razpolago diskvalificiranega Marturana. Pomembna tekma v spodnjem delu lestvice pa čaka nogometaše **Sovodenj**, ki bodo na domači zelenici gostili Ponziano. Z novo zmago bi se belo-modri še dodatno oddaljili od nevarnih položajev na lestvici. Trener Zupichini ne bo imel na razpolago kaznovanega Galliussija. Trebenski **Primorec** bo igral v Miljah. Muglia je ekipa, ki igra zelo nihajoče. Podobno kot trebenski »rdeči«, ki bodo seveda ciljali na vse tri točke.

Dolgo sušo bi radi prekinili pri bazovski **Zarji**, ki bo jutri igrala v gosteh proti Montebellu Don Boscu. »Čas je, da osvojimo vse tri točke,« razmišljajo v taboru Zarje. V 3. amaterski ligi bo na domačem igrišču igrala le **Gaja**, ki bo nato v zadnjem krogu prvega dela prosta. Zeleno-

Fabio Giordano (Kras)

modri bodo igrali proti Cgs, ki ima le točko več na lestvici. **Mladost** in **Primorje** bosta igrala v gosteh. Mladost v Ločniku, Primorje pa v Fiumicellu.

V KRIŽU ZDRAVICA IN KOLE-DAR - Po tekmi med Vesno in Torreanesejem bo jutri v kriškem Ljudskem domu (pri Biti) predstavitev društvenega koledarja. Ob tej priliki bodo nogometaši odborniki skupaj z navijači nazdravili prihajajočim praznikom.

Danes v živo po našem spletu**vse tekme****naših članskih ekip**

**TUDI NA
iPadu
in iPhonu**

Dobiš nas tudi na
twitterju
primorski_sport

www.primorski.eu

SLOVENIJA TA TEDEN

Solidarni, a ne pred svojimi vrati

DARJA KOČBEK

Politična elita v Sloveniji se je velik del zadnjega tedna ukvarjala z ocenami in odzivi na protestni odstop celotnega senata komisije za preprečevanje korupcije oziroma njenega predsednika in obeh namestnikov. Za ta korak so se odločili, ker so se pri svojem delu »znašli pred zidom, ki ga ni mogoče preplezati«, saj »politika in korupcija v Sloveniji hodita z roko v roki«. Politične stranke pri ocenah dela članov senata komisije in razlogov za njihov odstop niso enotne, nekatere je presenetil, nekatere menijo, da ne bi smeli odnehati, druge opozarjajo, česa niso naredili, ker so delali »politično in pristransko«.

Predsednik države Borut Pahor je v sredo že podpisal javni poziv za zbiranje kandidatur za novega predsednika in dva namestnika predsednika komisije za preprečevanje korupcije. Ob tem je izrazil željo, da bi imel možnost na izpraznjene funkcije predlagati »suverene osebnosti«. »To so osebe brez bremen, zaradi katerih bi bile komurkoli kaj dolžne, osebe pogumne, značaja, s katerim grede tudi v zahtevnih okoliščinah čez težke ovire in so sposobne prenašati vse vrste pritiskov, in ki v svojih presojah in ravnanjih uporabljajo enaka merila za vse«. Predsednik komisije za preprečevanje korupcije Goran Klemenčič in njegova namestnika Rok Praprotnik ter Liljana Selinšek, ki so odstopili, nameravajo svoje delo opravljati najdalj do 1. marca prihodnje leto.

Boj proti korupciji in skorumpirani eliti je bila ena od glavnih zahtev državljanov pred letom dni na množičnih protestih, ki so jih organizirali prek socialnih omrežij. A od takrat je vnema protestnikov zelo popustila, čeprav je podatkov in dokazov o korup-

ciji na različnih ravneh in tako rekoč vseh področjih vse več. V četrtek so prek socialnega omrežja Facebook organizirali v Ljubljani shod v podporo odstopljenim članom senata komisije za preprečevanje korupcije, ki pa se ga je udeležilo le nekaj deset ljudi. Udeleženci shoda so zahtevali, da je treba komisiji nemudoma omogočiti pogoje za nadaljevanje dela.

Edini odmeven dogodek tega shoda je bil, da je eden od udeležencev s solzivcem poškrbnil ljubljanskega župana Zorana Jankoviča, ki na začetku letošnjega leta komisiji ni znal pojasniti izvora precejšnjega dela svojega premoženja. Jankovič se je udeležil Miklavževega spreveda, ki je potekal istočasno s shodom v podporo komisiji za preprečevanje korupcije. Protestniki so ga srečali med stojnicami, ko so se odpravili proti Mestni hiši.

Nobenega politika ali drugega pripadnika elite pa v zadnjih dneh ni zaskrbelo oziroma nobenemu se ni zdelo vredno, da bi se odzval, ko so prebivalci elitnih stanovanj v Celju v zadnjih dneh preprečili selitev ljudske kuhinje, kjer delijo brezplačne obroke brezdomcem, v njihovo ulico. Upravnik bloka z elitnimi stanovanji je pojasnil, da so stanovalci na sestanku povedali, da »je treba razumeti, da gre za zgradbo, v kateri so nadstandardna stanovanja, ki so tudi stala nekoliko več«, zato takšne dejavnosti, kot je javna kuhinja tja ne sodijo. Seveda pa stanovalci elitnih celjskih stanovanj »zelo podpirajo vsako pomoč ljudem v stiski«, je še pristavil. V celjski javni kuhinji na mesec razdelijo skoraj 15 tisoč toplih obrokov hrane. Lani je bilo v Celju do brezplačne tople hrane upravičenih 377 ljudi, letos že 477.

Povsem brez odziva politične elite in drugih funkcionarjev, ki so jih sicer polna usta skrbi za revne, je ostal tudi tihi protest stalnih gostov ljubljanskega lokala. Njegovemu lastniku se je za polovico zmanjšal promet potem, ko je začel brezdomcem brezplačno deliti hrano, čeprav ti nikogar od gostov niso nadlegovali. Tiho je ostal tudi predsednik države Borut Pahor, ki je v zadnjem letu dni pred TV kamerami sekal drva, kidal gnoj, bil smetar, da bi državljanom pokazal, da mu je mar za vsakega izmed njih.

Tudi v Mariboru, ki ga je kot drugo največje mesto v državi kriza najbolj prizadela, niso nič manj nestrpni kot Celjani in Ljubljanci. Tam prebivalci ene od sosesk, ki v primerjavi s celjsko ne sodi med tiste z elitnimi stanovanji, poskušajo za vsako ceno preprečiti odprtje romske gostilne. Tako kot stanovalci elitnih celjskih blokov trdijo, da »zelo podpirajo vsako pomoč ljudem v stiski«, Mariborčani zatrjujejo, da »ne nasprotujejo Romom, ampak gostilni«.

Tudi vstajniških skupin, ki organizirajo proteste proti skorumpirani eliti, za pravično družbo in solidarnost, preprečitev selitve ljudske kuhinje v ulico s prestižnimi bloki v Celju, prazni lokal ljubljanskega gostinca in upor proti romski gostilni v Mariboru enako kot velike večine državljanov ni zaskrbel. Državljeni veliko raje pomagajo pomoči potrebnim tako, da namenjajo prispevke prek vedno več različnih humanitarnih prireditvev in akcij. Teh predvsem sedaj pred prazniki ne manjka. Te prireditve in akcije jim omogočajo, da si z »nesebično« dobrodelnostjo olajšajo vest, ni pa se jim treba z reveži neposredno soočiti.

SKLAD MITJA ČUK SVETUJE

Otroške nezgode

Nezgode so ponekod v Evropi glavni razlog za zdravstvene probleme otrok. Do večine nezgod, ki se pripetijo predšolskim otrokom, pride v domačem okolju, tam, kjer se starši in otroci počutijo najbolj varne. V več kot polovico nesreč v domačem okolju so vpleteni še ne šestletni otroci. Veliko nevarnost pomenijo te nezgode zlasti za dojenčke in malčke. Dojenčki padejo s previjalnika, malčki s stopnic, opečejo se z vrelimi tekočinami ali pa se utopijo v kopalni kadi ali v domačem ribniku. Predšolski otroci se ponesrečijo doma v prostem času, nezgode pa se dogajajo tudi v vrtcu in v prometu na ulici. Smrtni primeri se zgodijo predvsem po prvem letu starosti v prometnih nesrečah dojenčkom sopotnikom. Šolski otroci pa so ogroženi zlasti kot pešci ali kolesarji.

Dejstvo je, menijo izvedenci, da se mladi starši ne zavedajo dovolj možnosti nesreče, zlasti zato, ker ne ocenjujejo pravilno otrokovih telesnih sposobnosti ali ker ne zaslutijo, od kod preži nevarnost. Mnogi starši se ne zavedajo, da se lahko majhen otrok do dveh let starosti utopi že v najmanjši količini vode le zaradi tega, ker nima dovolj lastne moči, da bi dvignil glavo. Zato imajo starši in trenutni otrokovi varuhi posebno odgovornost. Nujno potrebno je, da imajo poleg skrbnega nadzorovanja in varnega stanovanja »po meri otroka« pri roki primerno prvo pomoč.

Ko so otroci nekoliko večji, pa naj dobijo svoji starosti primerno vzgojo za varnost, pri kateri se dovolj zavedajo nevarnosti in imajo hkrati možnost urediti svoje gibalne sposobnosti. Če dovolj izostrijo svoj čut za nevarnost, se izognemo mnogim otroškim nezgodam. Otroške nezgode naj bi se zmanjšale vsaj za 60%, če bi upoštevali enostavne varnostne ukrepe.

Mati naj npr. ne pije vročih pijač, medtem ko doji otroka. Ko ga previja, naj z eno roko vedno pridržijo otroka. V sobi, kjer otrok spi, naj bo poskrbljeno za varnost. Pazljivi moramo biti na nevarnost, ki jo lahko predstavljajo hišni ljubljenci ob stiku z otrokom, čeprav so še tako krotki. V avtomobilu dojenčka prevažajmo primerno varnostno privezanega na zadnjih sedežih, obrnjenega v nasprotno smer vožnje.

Ko se otrok začne plaziti, je treba poskrbeti za to, da nima nikjer na dosegu snovi, ki bi jih lahko zaužil. Vse električne vtičnice naj bodo zavarovane. Nikjer naj prosto ne visijo vrvice (npr. pri zavesah in senčilih) ali kabli. Odstranimo vsa zdravila, cigarete in alkoholne pijače. Čistilna sredstva naj bodo zaklenjena. Otroka ne pustimo nikoli brez nadzorstva v kopalni kadi. Ko pa otrok shodi, so potrebni še posebni varnostni ukrepi. Stopnice naj bodo zavarovane s primerno ograjo. Police ali omare naj bodo pričvrščene k steni. Kuhalne površine naj bodo dovolj visoke, ali pa jih odstranimo, prav tako naj ne bodo na dosegu električni gospodinjski aparati. Okna naj bodo zavarovana s prečkami. Izvedenci odsvetujejo tudi uporabo hojce in podobnih pripomočkov.

Ko je malček nekoliko večji, je treba zavarovati pograd (nadstropno posteljo). Odstranimo vse strupene rastline in opremimo ribnik, domači potoček ali posodo za deževnico z varnostnim pokrivalom ali ograjico. S kolesom naj se vozi le, če nosi čelado. Nastavimo napravo, ki opozarja na morebitni dim v notranjosti stanovanja.

Če ima otrok možnost, da se veliko giblje, se okrepi njegova varnost. Starši naj otrokov motorični razvoj spodbujajo, kjer je le mogoče: na igrišču, med sprehodom v naravo pri kolesarjenju itd. Na tak način se otrok uri v ravnotežju, koordinaciji, vztrajnosti in postaja krepkejši, zlasti če ga starši učijo tudi, kako naj primerno reagira na nevarnost. Gibalna vzgoja torej zmanjšuje nevarnost nezgod.

Vse to pa še ne pomeni, da lahko starši vedno in povsod otroku preprečijo nezgodo. Sočasno morajo tudi otroka pripravljati na samostojnost in primerno izvajanje dejavnosti. To pomeni, da je treba najti primerno zmes varnosti in prostosti, pri čemer je najpomembnejša preventiva. Pravočasno je treba ugotoviti, kje se skrivajo nevarnosti, da bi se jim izognili, pri tem je treba otroka ozaveštevati o nevarnostih in ga primerno pripraviti, da se bo v nevarnih okoljih (denimo v prometu) primerno obnašal. Hkrati pa mu je treba omogočiti čim več gibanja, vedno ko je to mogoče in na krajih, kjer je najmanj skritih nevarnosti.

Seveda se kljub temu lahko pripeti nezgoda. Takrat je najbolj primerno, da se mama (ali odrasla oseba, ki je z njim) odzove mirno, ustrezno in hitro. Seveda je nujno, da ima vsaj nekaj znanja o prvi pomoči in da pravilno oceni situacijo. Pri tem naj hitro razmisli, ali lahko pomaga sama ali je potrebna zdravniška pomoč ali celo rešilec.

Ko pride do nezgode, izvedenci svetujejo, da je sicer potrebna kontrola zavesti, dihanja in krvnega obtoka, vendar je treba pri prvi pomoči tudi pozorno upoštevati razlike med anatomijo odraslega in otroka. Zlasti pri dojenčkih je to zlasti anatomija zgornjih dihalnih poti. Dojenček ima relativno veliko glavo in kratak vrat. Grlo leži višje kot pri starejših otrocih in odraslih osebah in sapnikov poklopec je tako visoko v žrelu, da se dotika mehkega neba. To pa pomeni, da pri prvi pomoči dojenčku ne smemo raztezati njegove glave v zatilje, saj bi lahko prišlo do težav pri dihanju ali celo do zastoja dihanja.

Pa še na eno posebnost je treba paziti: sluznica dojenčkov in malčkov hitreje nabrekne kot pri odraslih. Tudi pretok zraka je manjši (sapnik je manjši), zato lahko pri novorojenčkih in dojenčkih, ki dihaajo skozi nos, že navaden nahod zelo prizadene njihovo dihanje. Hkrati pa ima otrok dvakrat ali celo trikrat več potrebe po kisiku kot odrasli človek ob dejstvu, da ima manjši »rezervoar« kisika (manjša pljuča). Prav zaradi tega je večkrat za nesrečo lahko krivo, da otrok ne more primerne zadostiti večji potrebi vdihavanja.

Podobno je treba upoštevati, da je pri dojenčkih in malčkih drugačen tudi krvni sistem; njihova količina krvi je manjša, zato lahko že manjše krvavitve privedejo do šoka. Prav tako opekline, prekomerno znojenje ali driske lahko zaradi velike izgube tekočin hitro povzročijo šok.

Vedeti moramo tudi, da se dojenčki in malčki odzovejo na nezgodo drugače kot odrasli. Če so premajhni in še nimajo razvitih govornih sposobnosti, ne morejo opisati, kaj se jim je zgodilo. Poleg tega tudi še niso sposobni natančno lokalizirati, kje jih kaj boli. Mnoge lokalne izrazijo kot bolečine trebuščka. Pogosto doživijo tudi duševni šok: nekateri so popolnoma tihi in zadržani, drugi pa nemirni in zmedeni. Prav zaradi tega je zelo pomembno, da jim starši posredujejo umirjenost in varnost in ko je le mogoče, otroku razložijo, kako mu bodo nudili prvo pomoč. Največkrat pomaga, če otrok prinese s seboj na postajo prve pomoči tudi svojo priljubljeno plišasto živalco.

Iz vsega povedanega izhaja, da lahko starši veliko pomagajo otroku pri morebitni nezgodi, če se pozanimajo, kje organizirajo specifični tečaj prve pomoči otrokom, in ga preventivno opravijo. (jec)

PISMA UREDNIŠTVU

Obisk predsednika Boruta Pahorja

Izvedba sprejema Predsednika Republike Slovenije v Gorici pod taktirko "organiziranosti" Slovencev v Italiji in Evropskega združenja za teritorialno sodelovanje (EZTS), se mi zdi dokaj vprašljiva. Spodobilo bi se, da Predsednika Boruta Pahorja sprejme Predsednik sosednje in "prijateljske" italijanske Republike, Giorgio Napolitano, ne pa prefektinja ene najmanjših pokrajin na Apeninskem polotoku (ki jo med drugim v teh tednih ukinjajo, ker je premajhna in očitno nepotrebna) ali predsednica dežele Furlanije-Julijske Krajine (v Italiji dežele imajo le nekaj pristojnosti za zdravstvo, nobene ali skoraj nobene za protokolarne sprejeme, da niti ne govorimo o zunanjih politiki in obrambi).

Mogoče zveni zanimivo tudi to: gre za isto prefektinjo, ki je naložila globo tistim, ki so zahtevali enakopravno stlovensko jezika ob priliki zadnjega popisa prebivalstva. Naj vam povem še nekaj zanimivega o županu Romoliju, ki je tudi bil prisoten na velikem sprejemu... namestnik Romolija oz. takratni podžupan občine Gorica je pred tremi leti zmerjal slovenščino z Babilonom (Primorski dnevnik in Il Piccolo, 13.-14. maja 2010): po treh letih (!!!) mi ni znano, da bi se kdo opravičil za izrečene besede! Ravno

obratno: občina Gorica vlaga velike vsote denarja (na tisoče evrov) v sodne postopke proti že pridobljenim pravicam glede vidne dvojezičnosti!

Naše mesto GORICA je pa še vedno samo GORIZIA in o pravicah, ki jih uživajo Italijani v Kopru, Izoli in Piranu, tukaj pri nas ni ne duha ne sluha. Prav lep sprejem so Vam zakuhal, gospod Predsednik!

Dimitri Tabaj, Štandrež pri Gorici

Odvečna vprašanja v gluhi lozi

Če bi človeško pamet merili s številom mrtvih, ranjenih in psihično pohabljenih v bombnih atentatih, epidemijah, vojnah, zaradi lakote in pomanjkanja pitne vode ter osnovnih zdravil, zaradi pohlepa, sle po oblasti, mučenja in zavrženosti, zaradi nevednosti, krivične zakonodaje, zlobe in maščevalnosti ali zgolj zaradi odsotnosti elementarnega poštenja in aktivne solidarnosti ..., bi se Gaussova krivulja deformirala do nerazpoznavnosti. Hipotetičnemu vprašanju, koliko let, dni, ur, minut, sekund ... bi vsi ti ljudje lahko (dostojno) živeli, kajpak sledi zgolj hipotetični odgovor, nemara pa kar – gluha loza. Podobno vprašanje bi si najbrž lahko postavili tudi v povezavi s kakšnim drugim odnosom, recimo v zvezi s finančnimi prevarami ali s prometnimi nesreča-

mi: obupani, obubožani, mrtvi, ranjeni ... Morda bi jim (hipotetično) pristeli še vse tiste, ki so/smo za las ušli tej usodi.

Kakor drugi, še posebej manj številčni narodi, tudi Slovenci kajpak ne moremo mimo vprašanja o istovetnosti: če bi namreč slovensko pamet ob vsem naštetem dodatno merili tudi s številom uničenih oz. dokončno spremenjenih identitet, predvsem seveda zaradi izgubljenih delov narodnega ozemlja ter procesov nasilne in tihe asimilacije, bi bil hipotetični odgovor na zgornje, izhodiščno vprašanje še veliko bolj zapleten, gluha loza pa najverjetneje še bolj podobna tisti iz Trdinove povesti.

Omenjena teza (postavitev anti-teze in morebitne sinteze prepuščam bralcu) me po svoje spominja na iskanje prvotnega vzroka: ko bodo znanstveniki končno ugotovili, od kod prihajamo, se bomo nehali spraševati, kam naj gremo. Tedaj bomo namreč že tam.

Radivoj Pahor, Renče

Prej do novice na naši spletni strani

www.primorski.eu

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM Na kanalu 103

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.30 Deželni TV dnevnik, sledi Utrip Evangelija
20.50 Tv Kocka, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

7.00 8.00, 9.00 Dnevnik **7.05** Aktualno: Rai Parlamento Sette regioni **8.25** Show: Uno Mattina in famiglia **10.20** Linea Verde Orizzonti **11.10** Dreams Road 2013 **12.00** La prova del cuoco **13.30** Dnevnik **14.00** Reportaža: Easy Driver **14.30** Linea blu **15.25** Talk Show: Le amiche del sabato **17.00** Dnevnik **17.15** A Sua immagine **17.45** Passaggio a Nord-Ovest **18.50** Kviz: L'eredità **20.00** Dnevnik **20.35** Igra: Affari tuoi **21.10** Show: Ballando con le stelle

Rai Due

7.00 Risanke **8.35** Dok.: Voyager Factory **9.30** Rai Parlamento Punto Europa **10.00** Sulla Via di Damasco **10.35** Serija: Il nostro amico Charly **11.15** Show: Mezzogiorno in Famiglia **13.00** Dnevnik in šport **14.00** L'indice verde **14.50** Serija: Squadra omicidi Istanbul **16.25** Serija: Sea Patrol **17.10** Sereno Variabile **18.05** Rai Sport 90° Minuto **18.50** Nan.: Squadra Speciale Cobra **11.20.30** 22.40 Dnevnik **21.05** Nan.: Castle

21.50 Nan.: Body of Proof **23.00** Športna rubrika

Rai Tre

7.15 Nad.: La grande vallata **8.15** Film: Sabotaggio **9.30** Film: La tenda nera **11.00** Tg Regione – Bell'Italia **11.30** Tg Regione – Prodotto Italia **12.00** Dnevnik in šport **12.25** Aktualno: Tgr Il Settimanale **12.55** Tgr Ambiente Italia **14.00** Deželni dnevnik, sledi Dnevnik, Tg3 Pixel **15.00** Talk show: Rai Educational – Tv Talk **16.50** Serija: The Newsroom **17.50** Serija: Un caso per due **18.55** 23.50 Dnevnik, deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Variete: Blob **20.10** Talk show: Che tempo che fa **21.30** Film: Arsenio Lupin (krim.) **0.10** Un giorno in pretura

Rete 4

6.10 Media Shopping **7.00** Film: Il rosso e il nero **9.10** Nan.: Carabinieri **10.15** Show: Accademia del benessere **10.50** Ricette all'italiana **11.30** Dnevnik in vremenska napoved **12.00** Nan.: Detective in corsia **12.55** Nan.: La signora in giallo **14.00** Dnevnik, in vremenska napoved **14.45** Aktualno: Lo sportello di Forum **15.30** Come si cambia Celebrity **16.10** Ieri e oggi in Tv **17.00** Film: Poirot – Assassino in Mesopotamia **18.55** Dnevnik in vremenska napoved **19.35** Nan.: Tempesta d'amore **21.30** Film: The Bourne Ultimatum – Il ritorno dello sciacallo (akc., i. M. Damon) **23.50** Film: Nuclear target

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Prometne informacije in vremenska napoved **8.00**

Dnevnik in vremenska napoved **9.10** Supercinema **9.40** Le storie di Melaverde **10.00** Melaverde **11.00** Forum **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Serija: Happy Endings **14.10** Talent show: Amici **16.00** Show: Verissimo **18.50** Kviz: Avanti un altro! **20.00** 23.40 Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Striscia la notizia – La Voce dell'irruenza **21.10** Film: Io, loro e Lara (kom., It., i. C. Verdone)

Italia 1

6.55 Nan.: I maghi di Waverly

7.45 Nan.: Hannah Montana **8.40** Nan.: Glee **10.30** Nad.: Gossip Girl **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **13.40** Film: Agente Smart – Casino totale (kom.) **15.50** Film: Chestnut – Un eroe a quattro zampe **17.30** Nan.: Le regole dell'amore **17.55** Magazine Champions League **18.30** Dnevnik **19.00** Nan.: Life Bites **19.15** Film: Casper **21.10** Film: Shrek e vissero felici e contenti (anim.) **22.55** Film: Lissy – Principessa alla riscossa

La 7

7.00 7.55 Aktualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **10.00** Coffee Break **11.30** Nad.: Adventure Inc. **13.30** Dnevnik **14.00** Kronika **14.40** Nan.: L'ispettore Barnaby **16.30** Nan.: Due South **18.15** Nan.: Il commissario Cordier **20.00** Dnevnik **20.30** Otto e mezzo **21.10** Film: Il cardinale (dram.)

Tele 4

7.00 8.30, 13.20 Dnevnik **7.25** 12.45 Rotocalco Adnkronos **7.40** Dok.: Borgo Italia **8.05** Dok.: Piccola grande Italia **13.00** 16.55 Le ricette di Giorgia **13.45** Variete: Voci in piazza **16.30** 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik **17.30** Happy Hour **18.00** 21.00 Qui studio a voi stadio **19.05** Tg Confartigianato **20.00** Rubrika: La parola del Signore **23.30** Trieste in diretta

Slovenija 1

6.05 Kultura **6.10** Odmevi **7.00** 10.30 Otroške oddaje in risane nanizanke **9.45** Kviz: Male sive celice **10.50** Infodrom **11.00** Film: Božič prihaja **12.30** Odd.: Razred zase **13.00** Poročila, športne vesti, vremenska napoved **13.25** Tednik **14.25** Marjan Batagelj, pon. **14.55** Na lepše **15.20** Slovenski magazin **15.55** Dok. odd.: Kulturne terase **16.20** O živalih in ljudeh **17.00** Poročila, vremenska napoved in športne vesti **17.15** Na vrtu **17.40** Dok. serija: Po stopinjah Marca Pola **18.30** 0.00 Ozare **18.40** Risanke **18.55** 22.25 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.25** Utrip **20.00** Kviz: Moja Slovenija **21.40** Zaigraj še enkrat, sam. **22.55** Nad.: Luther

Slovenija 2

7.25 Skozi čas **7.50** Slovenci v Italiji **8.25** Posebna ponudba **8.50** Osmi dan **9.20** Umetni raj **10.00** Polnočni klub **11.25** Biatlon – svetovni pokal, štafeta (ž), prenos **12.50** Športna odd.: Zima je zakon **13.15** Nogomet: vrhunec evropske lige, pon. **14.25** Biatlon: Svetovni pokal: štafeta (m), prenos **15.55** Nordijsko smučanje: svetovni pokal – smučarski skoki (ž), prenos **16.55** Nordijsko smučanje: svetovni pokal – smučarski skoki (m), prenos **18.55** Alpsko smučanje – svetovni pokal, superveleslalom (m), prenos **20.25** Alpsko smučanje – svetovni pokal, smuk (ž), prenos **21.50** Film: Najboljši oče na svetu **23.25** Aritmični koncerti

Slovenija 3

6.00 Sporočamo **6.30** Primorska kronika **7.40** Slovenska kronika **9.45** Žarišče **12.25** Satirično oko **13.30** Prvi Dnevnik **14.05** 18.15 Tedenski pregled **16.10** Na tretjem... **17.30** Poročila ob petih **17.50** Kronika **19.00** Dnevnik **20.00** 23.10 Satirično oko **20.45** Svet v besedi in sliki **21.05** Utrip **21.30** Žarišče **22.05** Trača

Koper

14.00 Čezmejna Tv **14.20** Euronews **14.30** Boben **15.30** Biker Explorer **16.00** Ciak Junior **16.30** Arhivski posnetki **17.20** 23.55 Aktualno **18.00** O živalih in ljudeh **18.35** Vreme **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.10 Vsedanes - TV dnevnik **19.25** Šport **19.30** Vsedanes - Svet **19.40** Jutri je nedelja **19.50** Tednik **20.20** Ethnopolis 2008 **21.00** Rudi Bučar & Istrabend **22.25** Alpsko smučanje **23.25** Pogovor z... **23.45** Ora musica

Tv Primorka

11.00 14.00, 17.00 Tv prodajno okno **11.30** Videostrani **14.30** Odbojka: Salonit Anhovo – Calcit Volleyball, 11. krog **16.00** ŠKL **17.30** Dok. film: Fenomen Bruno Gröning, 2. del **19.00** Predstavljamo: Skrivnosti slovenskega jezika **19.30** Rad igram nogomet **19.50** Pravljica **20.00** Na Postojnskem **20.30** Pogovor pod murvo **21.30** V imenu prihodnosti **22.00** Glasbeni večer

POP Pop TV

7.00 Risane in otr. serije **10.05** Nan.: Zoey 101 **10.35** Film: Mala črna knjižica **12.35** Serija: Mentalist **13.30** Serija: Kamp razvajencev **14.30** Serija: Petične nosečnice **15.30** Serija: Najlepše okrašena hiša **16.35** Film: Počitnice na soncu **18.15** Nan.: Pozor, priden pes **18.55** 24UR - vreme **19.00** 24UR - novice **20.00** Serija: Gostilna išče šefa **21.00** Vid in Pero šov **22.30** Film: Mesto angelov (dram., i. N. Cage, M. Ryan)

Kanal A

6.00 Risanke **7.45** Serija: Najbolj zeleni domovi sveta **8.15** Serija: Igrače za velike **8.50** Serija: Mladi zdravniki **9.15** 23.55 Serija: Zakladi s podstrešja **10.05** Serija: Preživel sem japonski kviz **10.55** Astro Tv **12.25** Tv Prodaja **12.40** Nan.: Navihanci iz Benidorma **13.10** Film: Ugrabljen očka **14.40** Film: Spoznajmo se **16.35** Serija: Vlomitci **17.05** Serija: Revolucija **18.00** Svet – Povečava **18.35** Serija: Nepraktični šaljivci **19.05** ŠKL – šport mladih **20.00** Film: Asi z Aljasko **22.10** Film: Tajna milica

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar in napovednik; 7.25 Dobro jutro; 8.10 Kulturni dogodki; 9.00 Komorno popotovanje; 10.00 Poročila; 10.10 Malo za štal, malo za hec; 11.15 Tedenski izbor – Studio D; 12.00 Ta rozajanski glas; 12.30 Music Box; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in vremenska kronika; 14.10 Nediški zvon; 14.40 Music box; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Jazz odtenki; 18.00 Mala scena J.B.P. Moliere: Šola za moše – radijska komedija, režija Adrian Rustja; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30 Poročila; 5.00 Jutro na RK; 5.50 Kronika; 7.00 Jutranjik; 8.00 Pregled tiska; 8.10 Pogovor s sinoptikom; 9.00 Sobota in pol; 9.10 Prireditve danes; 10.00 Torjka; 12.00 Kulinarčni kotiček; 12.30 Opol-dnevnik; 13.00 Glasba po željah; 14.00 Oddaja o morju in pomorščakih; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.16 Svežemodra selekcija; 17.30 Primorski dnevnik; 19.00 Radijski dnevnik in kronika; 20.00 Legende; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Za železno zaveso.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

Rai Sobota, 7. decembra
Rai 5, ob 17.30

La Traviata

Premiera v gledališču La Scala
Režija: Dmitrij Černjakov
Protagonisti: Diana Damrau, Piotr Beczala in Eljko Lučić

Ob prisotnosti predsednika Giorgia Napolitana in cele vrste pomembnih gostov bodo nocoj v milanski Scali odprli novo operno sezono in to prvič v stoštedesetih letih, z Verdijevo Traviato. Letošnja otvoritev sovpada tudi z zaključkom mandata Stephaneja Lissnerja, ki bo že v prihodnjih mesecih prevzel vodstvo pariške Opere. Nocojšnje odprtje, ki je seveda tudi eden pomembnejših letnih kulturnih dogodkov v Italiji bo neposredno na sporedu na kanalu Rai 5.

V vlogi Violetto bo pela Nemka Diana Damrau, Alfredo bo poljski tenorist Piotr Beczala, Germont pa odlični srbski verdijanski baritonist Željko Lučić. Za režijo, scene in kostume je poskrbel eden trenutno najbolj cenjenih in nagrajenih svetovnih režiserjev, Dmitrij Černjakov.

VREDNO OGLEDA

6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.00, 12.28, 13.30, 14.30, 15.28, 16.30, 17.30, 18.30, 19.28 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 7.15 Jutranji dnevnik; 8.00 Calle degli orti grandi; 8.05 Horoskop; 8.35 Robe del mio orto; 8.50, 15.05 Pesem tedna; 9.00 Gostje tedna; 9.35 Appuntamenti; 10.15, 19.15 Sigla single; 10.25 Televizijski in radijski programi; 10.35, 20.00, 22.00 Glasbena lestvica; 11.00 L'alveare; 12.01 Ora musica; 12.30 Dogodki dneva; 13.00 Europa 2.0; 13.35, 20.30 My chance on air; 14.00 Slot Parade/Anteprema Classifica; 14.35 Play Music Life; 15.30 Dogodki dneva; 16.00 Pomeriggio ore quattro; 18.00 London Calling; 19.30 Večerni dnevnik; 19.00 Saranno suonati; 21.00 Tutti i topi vogliono ballare; 22.30 Sonoricamente Puglia; 23.00 Etnobazar; 0.00 Nottetempo.

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00, 0.00 Poročila; 6.10 Rekreacija; 6.15 112, 113 - nočna kronika; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 pregled slovenskega tiska; 7.40 Čitalnica; 7.45 Vremenska napoved; 8.05 Ringaraja; 9.05 Program za mlade; 10.10 Kulturomat; 10.30 Gori, doli, nakoli; 10.50, 16.15, 19.30 Obvestila; 11.10 Glasovi iz sosesčine; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slov. glasbe - vmes; 12.30 Nasveti; 13.00 Danes do 13.ih; 13.20 Obvestila in osmrtnice; 13.45 Labirinti sveta; 14.30 Sobotno branje; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 DIO; 16.30 Razkošje v glavi; 17.05 Tedenski aktualni mozaik; 19.00 Dnevnik; 19.40, 22.20 Iz sporedov; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Sobotni glasbeni večer; 22.00 Zrcalo dneva; 22.20 Iz sporedov; 22.30 Informativna odd. v angl. in nem.; 22.40 Kratka radijska igra; 23.05 Literarni nokturno.

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 5.30, 6.40, 19.30 Športna zgodba; 7.00 Kronika; 7.30 Vreme po Sloveniji; 8.15 Dobro jutro; 8.25 Vremenska napoved; 8.45 Kulturne prireditve; 8.55, 13.30, 18.50 Sporedi; 9.15, 17.45 Naval na šport; 9.35, 16.08 Popevki tedna; 10.00 Reakcija; 10.45 Zapisi iz močvirja; 11.35, 14.20, 17.35 Obvestila; 13.00 Danes do 13-ih; 14.00 Kulturnice; 14.45 Aktualno; 15.03 RS napoveduje; 15.30 DIO; 17.00 Proti etru; 18.50 Sporedi; 19.00 Dnevnik; 19.30 Športna sobota; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 Glasba svetov.

SLOVENIJA 3

6.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.20 Spored; 7.25 Glasbena jutranjica; 8.00 Lirični utrinek; 10.05 Zborovski panoptikum; 11.05 Naši umetniki pred mikrofonom; 11.25 Na ljudsko temo; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Kulturna panorama; 14.05 Divertimento; 14.30 Razgledi in razmisleki; 15.00 Filmska glasba; 15.30 DIO; 16.05 Sporedi; 16.10 Operni recital; 18.00 Izbrana proza; 18.30 Arsov sobotni večer; 20.00 Operni večer; 22.40 Slovenski koncert; 23.55 Lirični utrinek (pon.).

RADIO KOROŠKA

6.00-9.00 Dobro jutro; 9.00-10.00 Bi-Ba-Bo veseli vrtljak; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-18.00 Farant; vmes 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; Radio Agora: 13.00-15.00 Agora - Divan; 18.00-6.00 svobodni radio; Radio Dva: 10.00-12.00 Mozaik (105,5 MHZ).

Lastnik:

Zadruga Primorski dnevnik d.o.o. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, faks 040 7786339

email: trst@primorski.eu

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 356320, faks 0481 356329

email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,

tel. 0432 731190, faks 0432 730462

Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,

fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba

Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, faks 040 7786339

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €

Celoletna naročnina za leto 2013 220,00 €

Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €

Letna naročnina za Slovenijo za leto 2013

220,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo,

Partizanska 75, Sežana,

tel. 05-7070262, fax. 05-7300480

transakcijski račun pri banki SKB D.D. v

Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne

prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.

www.tmedia.it

GORICA, ul. Malta 6

TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIJALNI OGLASI

advertising@tmedia.it

Brezplačna tel. št. 800129452

Iz tujine +39.0481.32879

Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina

1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €,

finančni in legalni 92,00 €,

ob praznikih povšek 20%

NEKOMERCIJALNI OGLASI

oglasit@tmedia.it

Brezplačna tel.št. 800912775

Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 €

na besedo; nekomercialni oglasi po formatu,

osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale

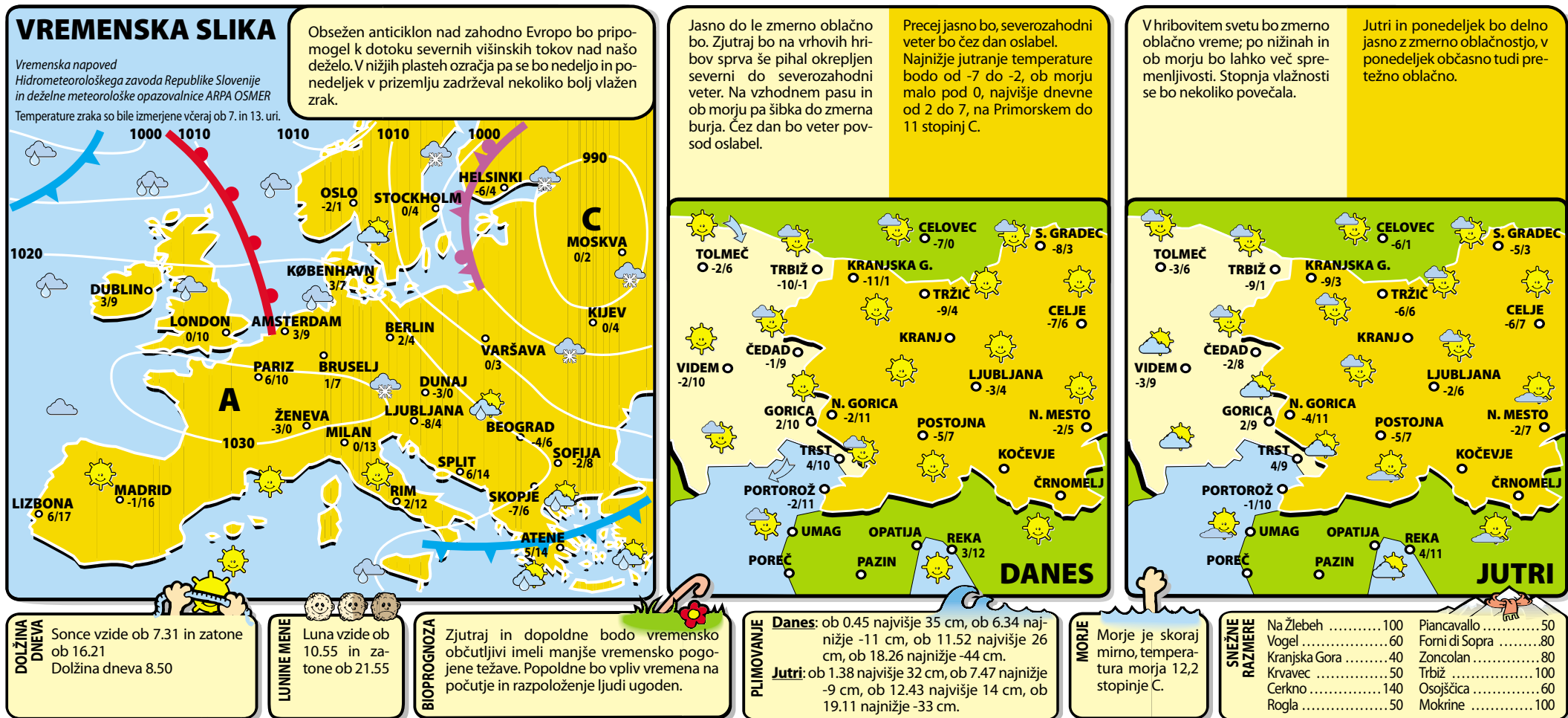
na besedo. DDV - IVA 22%

Registriran na sodišču v Trstu

št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze

</

NIKO GRAFENAUER
PEDENJPED

Gledališki popoldan za otroke
danes ob 17.00
v Mali dvorani
www.teaterssg.com

MODRI A-BONMAJSKI PROGRAM

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ
JOHN PATRICK SHANLEY
DVOM
režija: Alen Jelen
danes, 7. decembra ob 20.30
na Velikem odru
predstava je opremljena z italijanskimi nadnapisi

HAMBURG - Najmočnejši evropski vihar po petdesetih letih

Orkan Xaver se umirja

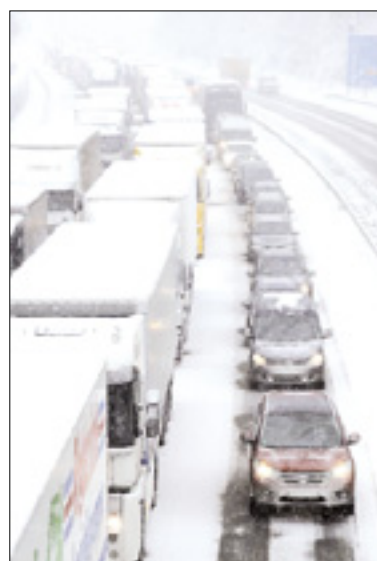
HAMBURG / LONDON - Orkan Xaver je v noči na petek divjal nad obalo Severnega morja, kljub temu pa je gmočna škoda v nemški zvezni deželi Schleswig-Holstein in drugod manjša, kot so pričakovali. Xaver, ki je v četrtek najprej divjal v Veliki Britaniji, je po zadnjih podatkih zahteval osem smrtnih žrtev. Zaradi orkana je bilo včeraj poplavljen pristanišče v Hamburgu, a se je gladina vode že začela nižati. V Nemčiji je veter pihal s hitrostjo do 155 kilometrov na uro, vendar od tam ne poročajo o nobeni smrtni žrtvi, nekaj ljudi pa je bilo poškodovanih, poroča nemška tiskovna agencija dpa.

Zaradi orkana je bil na severu Nemčije moten tudi javni promet. Po navedbah nemške policije pa naj bi bilo najhuje že mimo.

Nevihtno vreme z orkanskim sunki vetra je v četrtek najprej prizadelo Veliko Britanijo, nato pa še Nemčijo in skandinavske države. Vremenoslovci po poročanju srbske tiskovne agencije Tanjug opozarjajo, da bi lahko Xaver postal najmočnejši orkan, ki je v zadnjih letih prizadel celinski del Evrope.

Po navedbah britanskih vremenoslovcev so zaradi Xaverja nastali najhujši poplavljeni valovi po katastrofalnih poplavih, ki so leta 1953 prizadele države ob Severnem morju. Takrat je umrlo več kot 2000 ljudi.

Na Poljskem, kjer je veter včeraj pihal s hitrostjo 120 kilometrov na uro, je Xaver zahteval najmanj tri smrtne žrtve, štirje ljudje so bili poškodovani. Na Češkem pa imajo zaradi orkana Xaver vetrovno vreme in sneg. Veter je pihal s hitrostjo do 144 kilometrov na uro, zato je tudi tam tisoč gospodinjstev ostalo brez elektrike.

Na fotografiji zgoraj gasilci na delu pri nemškem kraju Graal-Mueritz, desno poplavljen pristanišče četrta Hamburga in zastoji v prometu zaradi snežnega meteža pri nemškem mestu Olpe

ANSA

UNESCO Novi vpisi na seznam dediščine

BAKU - Na srečanju v Bakuju so člani Unescovega komiteja za nesnovno dediščino v register vpisali vrsto novih vnosov. Med drugim so ga obogatili tradicionalna japonska kuhinja vašoku, tisočletna tradicionalna izdelava vina v Gruziji in mediteranska dieta. Na seznam so se uvrstili tudi tradicionalna uporaba abaka na Kitajskem, krščanski praznik v francoski regiji Limousin, kimjang - postopek izdelave in postrežbe tradicionalne južnokorejske jedi kimči, belgijska praksa lovljenja rakcev s konji in letno romanje k mavzoleju Sidija Abd el-Qader Ben Mohameda v Alžiriji.

Na seznamu so še tuareška glasba izmad, bangladeško tkanje jamdani, brazilski verski festival Círio de Nazare, glasba sankirtana indijskega ljudstva Vaishnava, katoliška procesija v osrednji Italiji, ortodokski praznik v Etiopiji in kirgiška epska pesnitev. Na seznam nesnovne dediščine, ki jo je treba nujno zaščititi, sta se med drugim uvrstili tradicija poimenovanja med ljudstvi zahodne Ugande in mongolska kaligrafija.

Nesnovna dediščina je manj poznana kategorija na področju varstva kulturne dediščine. Gre za prakse, predstavitve, izraze, znanja in veščine, ki se prenašajo iz roda v rod. Mednarodni okvir ji daje Unescova konvencija o varovanju nesnovne kulturne dediščine, ki je bila sprejeta 17. oktobra 2003 v Parizu.

Register nesnovne kulturne dediščine so ustanovili leta 2008, doslej pa so vanj vnesli okoli 100 vpisov s celega sveta.